

2011 - 2012

Nalunaarusiaq / Beretning

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut - Telestyrelsen

© Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut - Telestyrelsen

Nalunaarusiaq / Beretning 2011-2012

Naqiterisitsisut / Udgiver

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut - Telestyrelsen

Siulequt

Nalunaarasuartaateqarnermut politikikkut anguniagaavoq nalunaarasuartaateqarnikkut atuisut nalunaarasuartaateqarnikkut kiffartuussissutinik pitsaanerpaanik akikinnerpaanillu periarfissaqarnissaat qularnaassallugu. Anguniagaq taanna nalunaarasuartaatitigut niuffaffiit ammarneqarnissaannut politikikkut ataatsimut isigalugu anguniakkap ilagaa. Ammaanissap piviusunngortinneqarnissaa aqqustissiuunneqarpoq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ulloq 5. septembari 2012 aalajangiimmata annertuumik nioqqummut kiffartuussissummut Global IP-Transititut akigititaasussanik.

Silarsuup annersaani nalunaarasuartaateqarnermik ingerlatsiviit niuffaffitsigut teknologikkullu ineriartornerat annertusiartupiloorpoq. Kalaallit Nunaannut tamanna aamma atuuppoq. Kiffartuussinerit amerlialuttuinnartut kattussuunneqarput, nalunaarasuartaateqarnermilu kiffartuussissutitoqqat unammillerneqaqattaartuarput kiffartuussissutinit internettikkut neqeroorutigineqartunit. Kiffartuussisut nutaat ilutsit nutaat niuffaffimmi misilerarpaat, kiffartuussisullu pioreersut nioqqutitik pisisartut piumasaannut naleqqussarpaat.

Tamanna ingerlaavartumik naleqqussarnissamut anguniakkanillu siunniussinissamut annertuumik piumasaqarfiuvoq nalunaarasuartaateqarnermi malittarisassat tunngaviusut eqqarsaatigalugit, qularnaarniarlugu nalunaarasuartaateqarnermut politikkip piviusunngortinneqarnissaata pitsaanerpaamik atugassaqartinnissaa.

Tamatumunnga piumasaqaataavoq nunanit naleqqiussiviusinnaasunit ilisimasat misilittakkallu ingerlaavartumik katersortarnissaat aammalu Qallunaat

Nunaanni Savalimmiunilu nalunaarasuartaateqarnikkut ammaassinerit ingerlanneqareersut tunngavigalugit misilittakkat takutitaat aalajangersimasumik periaaseqarluni suliarinissaat. Taamaattumik Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut Savalimmiuni Qallunaallu Nunaanni nalunaarasuartaateqarnermi oqartussaasut qanimut suleqatigaat.

Nalunaarasuartaateqarnermi sullissinerup ineriartornerata sapinngisamik annertunerpaamik piareersimaffiginissaata anguniartuarneranut ilaatillugu aamma nalunaarasuartaateqarnikkut sullissineri niuffaffiup inatsisitigut ataatsimut tunngavigisaasa ingerlaavartumik naleqqussarneqartarnissaat ineriartortinnissaallu siuarsarniarlugu Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nalunaarasuartaateqarnikkut peqqussummi § 18 malillugu Naalakkersuisunut ukiumoortumik nalunaarusiortussaataapput. Taamaalilluni nalunaarusiaq pingaarutilimmik ilanngussisuuvoq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut suliat nalunaarasuartaateqarnermut tunngasut tungaasigut Naalakkersuisunut siunnersuisartutut atuunnerinut.

Nalunaarusiap imaraa ataatsimut isigalugu Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut suliaasa ilisaritinnerat kiisalu Aqutsisut takorluugaat, suliassat naleqartitaallu. Ukiup ingerlanerani suliat tungaasigut angusat eqqartorneqarput aamma nalunaarasuartaateqarnerup immikkoortuani inatsisitigut tunngaviusut atuuttut misilittagaqarfigineri. Aaqquissuussinikkut teknologikkullu ineriartorneq nalunaarasuartaateqarnerup immikkoortuani unammillernerup annertussusaata nalilerniarneranut tunngaviusoq eqqartorneqarpoq, soorlu aamma nalunaarusiap imarigaa Nalunaarasuartaateqarnermi

Aqutsisut nassuiaataat ataatsimut ingerlaarnermi sullississummut Global IP-Transitimut akigititaasoq aamma Savalimmiut Qallunaallu Nunaata suleqatigineri pillugit.

Kiisalu eqqartorneqarpoq eqqaartuussisutigut suliaq niuffaffimmi kiffartuussisutinik neqerooruteqartup suliaqkiissutigisimasaa Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ataatsimut ingerlaarnermi sullississummut Global IP-Transitimut tunngasumut akigititaasoq pillugu aalajangiinerannut attuumassuteqartoq. Aammalu nalunaarusiami eqqartorneqarpoq aqutsisut nakkutilliinermi oqartussaasutut.

Taamaalilluni nalunaarusiamik matuminnga ataatsimut isigalugu anguniagaavoq nalunaarasuartaateqarnermut politikikkut suliniutigineqarsinnaasut eqqarsaatiginissaannut tunngavissiuissalluni. Taamaattumik sammisat arlallit qaqinneqassapput oqaaseqarfigineqarlutillu, taakkununga ilaatigut ilaallutik Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliinermi oqartussaasutut attaviitsutut inissisimanerat aamma Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nalunaarutitik saqqummiisinaanissamut piginnaatitaanerisa annertussusaat.

Ataatsimut isigalugu anguniakkami "pitsanerpaamik akikinnerpaamillu" oqaasertalimmi inissinneqarsimavoq nalunaarasuartaateqarnermut politikkimut tunngatillugu piumasarineqartup ammaassinerup kingunerissagaa piviusumik unammillerneq ilaatillugulu atuisut pisariaqartitaq naapertorlugu illersorneqarnissaasa qulakkerneqarnissaa pilersorneqarnissallu qularnaatsuunissaa, kiisalu nalunaarasuartaateqarnermi piginnaasat killeqartut pitsaanerpaamik atorineqarnissaat. Taamaattumik Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliinermi oqartussaasutut qulakkiissavaat anguniakkat taakku sunniuteqarnerpaamik piviusunngortinneqassasut.

Anguniakkat taakku anguneqassappata pisariaqarpoq nalunaarasuartaateqarnermi nakkutilliinermi oqartussat sunniuteqartut attaviitsut pilersinneqarnissaat.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut – 2008-mi pilersinneqartut – suliassinneqarsimapput nakkutilliinermi oqartussaaneq taanna tigummissagaat.

Nicolai Odgaard Jensen
Aqutsisoqarfimmi pisortaq

Forord

Det er et telepolitisk mål, at telekunderne skal sikres de bedste og billigste teletjenester. Denne målsætning indgår som en del af en overordnet politisk målsætning om en liberalisering af telemarkederne. Gennemførelsen af liberaliseringen blev der banet vej for da Telestyrelsen den 5. september 2012 traf afgørelse om fastsættelse af prisen på en gros ydelsen Global IP-Transit.

I det meste af verden er telebranchen inde i en dynamisk markeds-mæssig og teknologisk udvikling. Det samme gør sig gældende i Grønland. Flere og flere tjenester smelter sammen og de gamle teletjenester udfordres igen og igen af tjenester leveret via internettet. Nye operatører prøver nye modeller af i markedet og eksisterende operatører tilpasser deres produkter til kundernes behov.

Dette stiller store krav til en fortsat tilpasning og målretning af det samlede regulatoriske grundlag på teleområdet for at sikre, de bedste betingelser for opfyldelsen af den telepolitiske målsætning.

Forudsætningen herfor er, at der sker en løbende opsamling af viden og erfaring fra sammenlignelige lande og en systematisk behandling, af de indhøstede erfaringer med de allerede gennemførte danske og færøske teleliberalisering. Telestyrelsen samarbejder derfor aktivt med telemyndighederne på Færøerne og i Danmark.

Som led i de forsatte bestræbelser på i videst muligt omfang af tage højde for udviklingen i telesektoren og fremme, at det samlede retsgrundlag for telebranchen løbende tilpasses og udvikles, er Telestyrelsen i medfør af teleforordningens § 18 pålagt for Naalakkersuisut at forelægge en årsberetning. Beretningen indgår dermed som et væsentligt led i

opfyldelsen af Telestyrelsens funktion som rådgiver for Naalakkersuisut om telefaglige spørgsmål.

Beretningen indeholder en generel præsentation af Telestyrelsens aktiviteter samt vision, mission og værdier for styrelsen. Årets faglige resultater omtales og erfaringer med det gældende lovgrundlag for telesektoren, Den strukturelle og teknologiske udvikling som grundlag for en vurdering af konkurrenceniveauet i telesektoren omtales, ligesom beretningen indeholder en redegørelse om Telestyrelsens fastsættelse af prisen på samtrafikproduktet Global IP-Transit og af samarbejdet med Færøerne og Danmark.

Endvidere berøres den retssag, der er anlagt af en tjenesteudbyder på markedet, som berører Telestyrelsens fastsættelse af prisen på samtrafikproduktet Global IP-Transit samt styrelsen som tilsynsmyndighed.

Det overordnede mål med denne beretning er således at give et grundlag for overvejelser om eventuelle telepolitiske initiativer. Derfor vil flere emner blive taget op og drøftet undervejs i beretningen, herunder bl.a. Telestyrelsen som uafhængig tilsynsmyndighed og omfanget af Telestyrelsens bemyndigelse til at udfærdige bekendtgørelser.

Under det overordnede mål om "bedst og billigst", er der telepolitisk opstillet en forudsætning om, at liberaliseringen skal føre til reel konkurrence samtidig med, at der sikres den fornødne grad af forbrugerbeskyttelse og forsyningssikkerhed samt en optimal udnyttelse af begrænsede ressourcer på teleområdet. Telestyrelsen skal derfor som tilsynsmyndighed sikre, at disse mål udmøntes mest effektivt.

Opfyldelsen af disse målsætninger forudsætter, at der etableres en effektiv uafhængig tilsynsmyndighed på teleområdet.

Telestyrelsen – der blev oprettet i 2008 – har fået til opgave at være denne tilsynsmyndighed.

Nicolai Odgaard Jensen
Styrelseschef

1

Nalunaarusiaq / Beretning

Imai / Indhold

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut	9
Telestyrelsen	14
Ukiup ingerlanerani suliamut tunngasuni angusat	18
Årets faglige resultater	23
Kisermaassisuunermiit unamminermut	26
Fra monopol til konkurrence	30
Nalunaarutininik suliaqarneq	33
Udarbejdelse af bekendtgørelser	36
Nalunaarasuartaateqarnermi aqutsisut nakkutilliinermi oqartussatut	38
Telestyrelsen som tilsynsmyndighed	41
Pilersuisussaataaneq	43
Forsyningspligt	45
Nunat tamalaat akornanni suleqatigiinneq	47
Internationalt samarbejde	51
Sammisat aalajangiussat ajornartorsiutillu oqaasertalerneru naggasiineq	54
Identificerede emner og problemstillinger	57
Naatsorsuutit / Regnskab	60

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut

Ukiumoortumik nalunaarusiaq manna
Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut suliarisimavaat
nalunaarasuartaateqarnermut peqqussut malillugu.
Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aqutsisoqarfiuvoq
aaqqissuussinikkut inissinneqarsimallutik
Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu
Aqutsisoqarfimmi Inuussutissarsiornermut
Aatsitassaqaqarnermut Sulisoqarnermullu
Naalakkersuisoqarfup ataani.

Aningaasaqarnermut inatsisip aningaasaateqarfia pingarneq
taaneqartartoq 62.30.01 Siunnersuisoqatigiinnut
Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfik, ingerlatsivik
ukiumoortumik nalunaarusiap ilaaffigaa.
Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aningaasatigut
isertitaat atuinerilu aningaasaqarfik ataaniittoq
taaneqartartoq 07 Nalunaarasuarataateqarnermi Aqutsisut
atorlugu ingerlanneqarput.

Nalunaarasuartaateqarnermi aqutsisunik

ilisarititsineq

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut

sionratigut massakkullu

2008-p aallartinnerani Nalunaarasuartaateqarnermi
Aqutsisut pilersinneqarput nalunaarsuartaateqarnikkullu
oqartussat malittarisassaliortussat taamaalillutik
taamanikkut pisortaqaqarfimminngaanniit nuupput. 2009-p
ingerlanerani Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut
aaqqissuussinikkut piorsarneqarput, taamaanneranilu
suliassat maalaarutit suliassallu nangitsisuunerusut aamma
suliarisarlugit. Naalakkersuisut ikkuffeqanngitsunik
attaveqarnermut tunngasunik internettikkullu sullississutinik
niuffaffiit ammaaneqarnissaannik 2009-mi aalajangernerisa
kingorna Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut suliassat
allanngorput. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut
pingaarnertut massakkut suliaa sammisap tamanut
ammaakkiartuaarneranut tunngasut. Tamatuma kinguneraa
Nalunaarsuartaateqarnermi Aqutsisut suliassat pisariusut

ingerlakkaat, suliarinerinut tunngasunik
malittarisassaliornermullu tunngasunik annertuumik
ilisimasaqarnissamut piumasaqarfiusut.
Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ineriartornermut
tassunga aaqqissorneqarnini naleqqussartuarpaa aamma
ineriartornerup taassuma suliamut ilisimasat tungaasigut
inatsisilerinikkut, aningaasaqarnikkut nalunaarsuartaarnermullu
tunngasutigut piumasaqaatit naleqqussartuarlugit.

Nalunaarasuartaateqarnikkut ineriartornerup sukkaqisup
nassatarisaaanik Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut
aamma annertuumik piumasaqarfigitilerpai nammineerlutik
qisuariartarnissaannut naleqqussaallutillu
allanngortitsisinnanissaannut, innuttaasut niuffaffimmilu
sullississutinik nioqqutillit suliat tungaasigut
ilinniarsimasumik tulluuttumik sunniuteqarluartumillu
sullinneqarsinnaaqqullugit.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aamma ukiuni
makkunani nunani allani attaveqarfigalugit suleqatit
annertusiartortipaat. Tamanna pivooq
nalunaarasuartaateqarnikkut
naleqqussaannermi/malittarisassaliornermi suliamut
tunngasumik tunngavissaq aalajaatsoq qulakkeerniarlugu.

Attaveqaqatigiittarfeqarneq ataatsimut isigalugu
pingaaruteqartorujussuuvoq inuiaqatigiit attaveqaqatigiittut
takorloornerisa piviusunngortinneqarnissaata
periarfissaqarnissaanut inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit
ineriartornermut, alliariornermut suliffissaqarnermullu
aallaavittut. Ima oqaatigineqarsinnaavoq,
attaveqaqatigiittarnermi sullississutit/nioqqutit tassaasut
Kalaallit Nunaata "siumut isigisumik atortussaasa
pingaarnersaat" imaluunniit periarfissat atorluarnissaat
eqqarsaatigalugit isissutissaa, ungasinnerusooq isigalugu
attaveqaqatigiinnermi aningaasaqarneq inuiaqatigiillu
attaveqaqatigiiffiusut eqaarsaatigalugit, assersuutigalugu
pisortat allaffissornikkut, ilinniartitaanikkut aamma
peqqinnissaqarfeqarnikkut ingerlatsinerat.

Takorluukkat, suliniutit pingaartitallu

Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffiit ammaannerisa kingunerisaannik Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisunut suliasiissutit nutaat tunngavigalugit Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut Kalaallit Nunaanni nalunaarsuartaateqarnikkut niuffaffiit pillugit takorluukkaminnik oqaasertaliisimapput. Takorluukkat siunertaraat Nalunaarsuartaateqarnermi Aqutsisut sulinerminni suliniuteqarfissaasa pingaarnerit nalunaarsussallugit taamaalillutillu piffissaq ungasinnerusoq isigalugu suliamik siunnerfii aalajangersarniarlugit.

Takorluugaq

Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut sullissinerit nutaaliorfiusut alliartorfiusullu – Pitsaanerpaamik Akikinnerpaamillu

Suliniutit

Nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffiit ingerlalluartut suliniutigaagut

Niuffaffimmi ingerlalluartumi suliffeqarfiit nalilersorneqarsinnaasuni tamani sunniutilimmik unammisarput. Suliffeqarfiit nioqqutissiornertik pisariillisartarpaat, pitsaassusaa ineriartortillugu aamma nioqqutit sullississutillu nutaat pitsaanerillu ineriartortillugit.

Niuffaffimmut ingerlalluartumut ilanngunnissaq suliffeqarfinnut nutaanut ajornanngitsuusarpoq.

Niuffaffimmi ingerlalluartumi atuisut ajornanngitsumik toqqissisimasumillu atuisinnaapput. Atuisut misigissavaat niuffaffik erseqqissoq paasisinnaassallugu, nalunaarasuartaateqarnikkut sullissinerit atorfissaqartitaminnut naleqquttut ajornanngitsumik pisiarisnaallugit.

Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffinni atuisut atugarissaarnissaat sulissutigaarput

Nalunaarsuartaateqarnikkut sullissisut pisisartunut ”pitsaanerpaamik akikinnerpaamillu” tunniussissapput, taamaalilluni inuiaqatigiit paasisutissiiffiusut periarfissat

tunniussaasut innuttaasut inuiaqatigiillu iluaqutigisinnaassammattigit.

Nalunaarsuartaateqarnikkut pisisartut nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffinni toqqissisimassapput. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffimmi atuisut illersorneqarnissaannut sinaakkutissat pilersinnissaat isumagaat.

Innuttaasut, suliffeqarfiit inuiaqatigiillu nalunaarasuartaateqarnermut pissutsinik paasisutissittarpagut

Paasisutissiinikkut pisisartut nalunaarasuartaateqarnikkut sullississutinik pisinerminni toqqaasinnaapput toqqagassanik paasisutissiinertalinnik. Niuffaffimmut ingerlalluartumut tunngaviuvoq nalunaarasuartaateqarnikkut atuisut ajornanngitsumik sukkasuumillu nioqqutit pisariaqartitaminnut naleqqunnerpaat nuuffigisinnaassagaat.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut qlarnaarpaat suliffeqarfiit aalajangiisartullu nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffiit pillugit paasisutissanik imaqarluartunik pissarsisinaanissaat. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut kisitsisit atorlugit nassuiaatinik katersisarput misissueqqissaartarlutillu, taakkulu paasisutissatut uppernartutut saqqummiunneqartarput. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut qlarnaarpaat Naalakkersuisut paasisutissiilluakkanik tunngaveqarlutik aalajangiisinaanerat.

Pingaartitat

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut sulinerat pingaartitanik annerusunik sisamanik tunngaveqarpoq. Pingaartitat taakku Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut takorluukkaminnik anguniakkaminnullu naammassinninnissaannut pingaaruteqarput. Pingaartitat takutippaat Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ileqqup najoqqutassallu pingaartitamik anguniarnissaannut pingaartitaat suunersut.

Pitsaassuseq

- Sullissineq suliap tungaatigut annertuumik pitsaassusilik ingerlapparput
- Piffissaq eqqorlugu naammassinnittarpugut
- Eqqarsarluartarpugut ingerlaavartumillu pitsanngorsartarluta

---

Angusat

- Suliffeqarfinnut, innuttaasunut inuiaqatigiinnullu assigiinngissutaavugut
- Ersitsunik angusaqartarpugut
- Sunniuteqarluartuuvugut anguniakkagullu malillugit tulleriarisarluta

---

Suleqatigiinneq

- Tatiginnilersitsivugut atassuteqaqatigiinnerillu tatigeqatigiiffiusut pilersittarlugit
- Allaniq suleqatissarsiortuuvugut suleqateqarnerlu pingaartitalugit
- Ilisimasat ingerlateqqittarpagut piginnaanitsinnillu ikioqatigiittarluta

---

Sulinermik nuannarinnineq

- Suleqatitta sulinerat akuersaarparput ineriartornissamullu periarfissiilluarluta
- Nammineq sulinitsinnut sunniilluarpugut aamma suliffimmi angerlarsimaffimmi inuuneq oqimaaqatigiissaarlugit
- Tunniusimavugut, isumagissaarluta pitsaasumillu oqaluateriaaseqarluta

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut malittarisassaliortutut nakkutilliisutullu aalajangiisartuupput attaviitsut Naalakkersuisunut siunnersuisartutut atuullutik. Taamaattumik Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut tatiginartumik arlaannaannulluunniit kattusimanatik sullissisinnaassapput naalakkersuisoqarfinnut, Tele Greenlandimut, pisortaqaqarfinnut assigiinngitsunut aamma nalunaarasuartaateqarnermi nioqquteqarfinnut killilersuffiunngitsumut akerleriinnik soqutigisaqarfiusumut. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut pisariaqartumik arlaannaannulluunniit kattusimanngitsumik eqqortumillu ileqqoqartariaqarput. Tamanna tatiginninnermik atassuteqaqatigiinnernillu tatiginnilersitsunik tunngaveqarpoq. Mianersortumik oqimaaqatigiissaarinertalimmik sulineruvoq, tamannalu anguniarlugu aqutissaavoq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut sulinermi ilusaanni pilersissagai tatiginnineq annertuumillu uppernartuuneq tamanillu arlaannaannulluunniit kattusimanatik assigiimmik sullissineq.

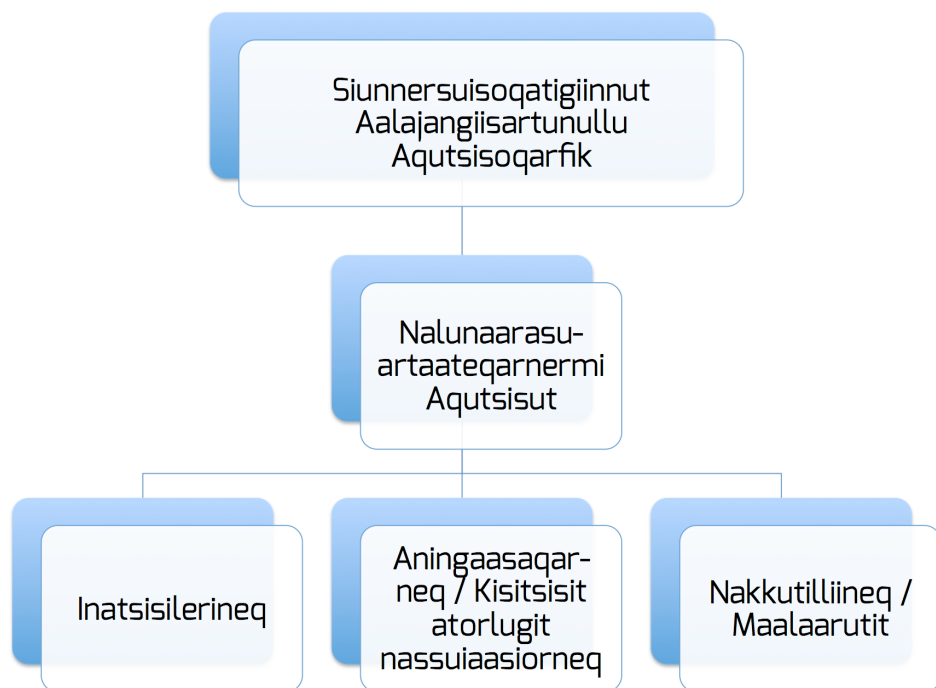
Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aqqissornerqarnerat

2008-mi Naalakkersuisut qeqqaniit ingerlatitsinerup aqqissornerqarnera allanngortiterpaat ilaatigut kinguneqartumik naalakkersuisoqarfinnik qeqqaniit ingerlatitsinermi qullersaallutik Naalakkersuisup ataani aalajangiisartussanik pilersitsinermik. Naalakkersuisoqarfiit ataanni pilersinneqarput aqutsisoqarfiit, ingerlatitsinermi aqutit ileqqusut malillugit ingerlatsiviusut, taamaattumillu naalakkersuisoqarfiit ataasiakkaat qullersaqarnermut piginnaatitaaffinik malinnittussaasut.

Tassunga atatillugu nassuiarneqarpoq Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfik taassumalu ataani Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut suliassani inatsisini erseqqissumik taaneqarsimasuni ingerlatitsinermi pisortaqaqarnermi aqutit ileqqusut malillugit ingerlatsiviusut avataanni pituttorsimanani inissisimasoq, aammalu Naalakkersuisut imaluunniit naalakkersuisoqarfiit ataasiakkaat ileqqusut malillugit qullersaqarnermut piginnaatitaaffi siunnersuisoqatigiinnut, aalajangiisartunut ataatsimiititalianullu imaluunniit Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfimmi Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisunut atatinneqarsinnaanngitsut.

Taamaalilluni qeqqaniit ingerlatitsinerup aqqissorneqarnerata allanngortiternerani nalunaarasuartaateqarnikkut peqqussutip malittarisaanik Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut pilersinneqarput, Siunnersuisoqatigiinnut Aalajangiisartunullu Aqutsisoqarfiup ataani attaviitsuullutik.

Takussutissaq 1 Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aqqissorneqarnerat

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aqqissorneqarnerata ersersippai suliassat pingaarnerit pingasut; allaffissornikkut atuuffiit arlallit ingerlanneqarluarnerusinnaasut sullissivimmi arlalinnik allattoqarfiusumi; nalunaarasuartaateqarnikkut malittarisassaliornerup ingerlaavartumik aqunneqarnera ingerlatsivimmut sullissiviusumut pisortaqaqarnermi aqqutit ileqqusut malillugit ingerlatsiviusumut pituttorsimasoq kiisalu suliassat ineriartortitsinerusut tullerriaat sammisat akimorlugit suleqatigiinnit eqimattanit suliarineqartut. Taamatut aqqissuinerup tunngaviusumik siunertaraa Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut annertunerusumik ilanngutitsillutik ataqaqatigiittut, teknikkut aammalu inatsisilerinikkut-aningaasaqar-nikkut piginnaasat suliap naammassiniarnerani ilanngutitaaffigineqarfiat.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut suliassa

Nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummi 2006-imeersumi ilaatigut naatsorsuutigineqarpoq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisunik pilersitsisoqassasoq. Inatsisitigut erseqqissarneqarpoq

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliisutut oqartussaasutut suliassaasa pingaarnersarissagaat nalunaarasuartaateqarnikkut inatsiseqarnerup aqunnissaa, aqutsinerlu taanna pissasoq siunertaralugu nalunaarasuartaateqarnikkut ingerlatsivimmi unammillertiartuaarnerup siuarsarnissaa tassani tunaartaralugu atuisut inuinnaat, suliffeqarfiit allallu nalunaarasuartaateqarnikkut sullississutinut akikitsunut pitsaassutsikkut qaffasissunut assigiinngitsunillu qinigassartaqarlutik neqerooruteqarfiusunut ammaanqarnissaat, aammalu ilutigalugu nalunaarasuartaateqarnikkut sullissiviusuni atuisut illersorneqarnissaannut pisariaqartumut qularnaarinissamut peqataassalluni.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut taamaalillutik nakkutilliinermik suliaqarnermikkut tamakkiisutigit atuisunut unammillernermulluunniit tunngasutigit imaluunniit isumalluutit killeqartut atorluarniarnerinut tunngasunut ajornartorsiutaasinnaasut sioqqunniarsarissavaat aqqiivigalugillu, taamaalillutillu naalakkersuinikkut nalunaarasuartaateqarnermut anguniakkat eqqortinnissaannut suleqataassallutik.

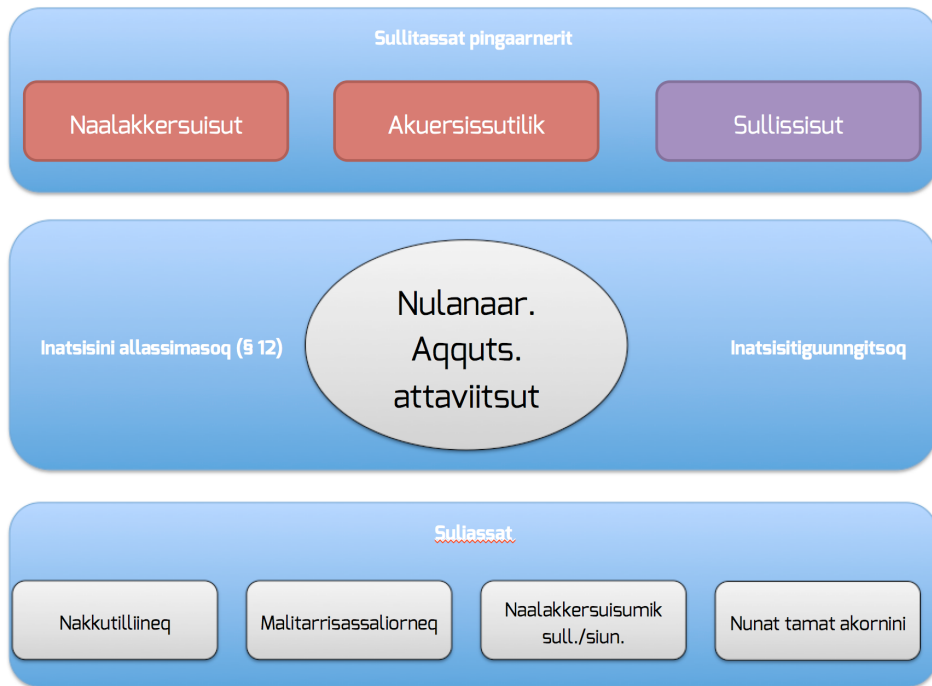
Kiisalu Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nalunaarasuartaateqarnermut tunngasunik Naalakkersuisunut siunnersortitut atuunnerat inatsisinnngortinneqarpoq.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffimmi unammillerfujartuaartumi inissisimanerisa nassuiaatigineranut atatillugu pingaaruteqartoq tassaasimavoq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut atuuffigisamik, inatsisit malillugit aqutsisunut suliassanngortitat, taakku ataanni suliassat piviusut tigussaasut tamaasa, aallunnerini attaviitsuunissaasa qularnaarneqarnissaa inatsisiliornermi aalajangersakkatigit naleqquttutigit.

Aammalu qularnaarneqarpoq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aalajangigaat ingerlatitsinikkut naalakkersuisoqarfimmut maalaarutigineqarsinnaanngitsut, kisianni maalaaruteqarnermi / naammagittaaliuuteqarnermi aalajangiisartunut attaviitsunut, aammalu Naalakkersuisut Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliinerup ingerlannera, taassumalu ataani suliassat piviusut tigussaasut aalajangiiffiginissaat, pillugu

ilitersorsinnangikkaat / malittarisassissinnaangikkaat. Aamma assinganik naalackersuisoqarfik piviusunik tigussaasunik malittarisassanit tamanut atuuttunit naalackersuisoqarfimmittit namminermit aalajangerneqarsimasunit immikkut ittunik akuersissuteqarsinnaangilaq.

Takussutissaq 2 Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut suliassaatt suliassaallu

nalunaarasuartaateqarnermut naalackersuinikkut nalunaarasuartaateqarnermullu malittarisassaliornerikkut suliniutinut tunngavissanik tunniussissallutik. Tamatuma nassataraa ilaatigut nakkutilliinermi sulinermit misilittakkanik katersineq ingerlatitseqqinnerlu ingerlaavartuq, nalunaarasuartaateqarnermut tunngasunik nassuiaanertut misissuineritullu ittunik ilanngussineq, ingerlaavartumik Inatsisartunit apeqqutinut aamma innuttaasunit Naalackersuisunut Ilaasortamut saaffiginnissutinut akissuteqarnermi ilanngussineq, nalunaarasuartaateqarnermut tunngasunik tamanut ammasumik oqallinnermi naalackersuisup peqataaneranut aamma naalackersuisup nalunaarasuartaateqarneq pillugu naalackersuinikkut oqaloqatiginninnerinut il.il.

Kiisalu nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummi Naalackersuisunut ilaasortamut akisussaasumut naleqqiullugu killiliisoqarpoq ilitersuinissamut maalaaruteqarnissamullu Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliinermi sulinerat pillugu. Tamatumunnga ilaatigut tunngapput aqutsisoqarfiup allaffissorluni ingerlatitsinermi maleruagassatut aalajangigai, nakkutilliinermik sulinermit atatillugu nassuiaanerit misissuinerillu, inatsisilerinikkut ilisimasallit saaffigineqarnikkut nassuiaataannik katersineq, avataaniillu nakkutilliinermut sulinermit ikiuinerit allat aamma Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nalinginnaasumik ilitersuinikkut sulinerat nakkutilliinermi suliat tungaasigut il.il.

Nakkutilliinermi oqartussatut suliat saniatigut ilutigalugu Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut atuutissapput "Namminersorlutik Oqartussat nalunaarasuartaateqarnermut tunngasunik immikkut ilisimasaqartoqarfia qitiusoq"-tut, tassungalu atatillugu nalunaarasuartaateqarnermut tunngasunik apeqqutinut Naalackersuisunut siunnersuisuussallutik aamma

Telestyrelsen

Denne beretning er udarbejdet af Telestyrelsen i medfør af teleforordningens bestemmelser. Telestyrelsen er en styrelse organisatorisk placeret i Styrelsen for Råd og Nævn under Departementet for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked.

Årsrapporten omfatter finanslovens hovedkonto benævnt 62.30.01 Styrelsen for Råd og Nævn, administration. Telestyrelsens indtægter og udgifter afholdes inden for underkonto benævnt 07 Telestyrelsen.

Præsentation af Telestyrelsen

I begyndelsen af 2008 blev Telestyrelsen oprettet og den regulatoriske telemyndighed dermed flyttet ud af det daværende direktorat. I løbet af 2009 var Telestyrelsen under administrativ opbygning og løste samtidig klagesager og mere rutineprægede opgaver.

Siden Naalakkersuisuts beslutning om at liberalisere markederne for trådløse forbindelser og internettjenester over trådløse forbindelser i 2009 har Telestyrelsens opgaver ændret sig. Telestyrelsen beskæftiger sig først og fremmest med den begyndende liberalisering af området. Det betyder, at Telestyrelsen løser komplekse opgaver, som stiller høje faglige krav til håndtering af sagsbehandling og udarbejdelse af regulering. Telestyrelsen tilpasser løbende sin organisation til denne udvikling og til de faglige krav denne udvikling stiller både juridisk, økonomisk og telefagligt.

Den hastige udvikling på telekommunikationsområdet stiller også store krav til Telestyrelsen om at være proaktiv og omstillingsparat, så borgere og tjenesteudbydere på markedet kan blive serviceret fagprofessionelt og effektivt.

Telestyrelsen udbygger endvidere sine internationale netværk i disse år. Dette sker for at sikre et solidt fagligt grundlag for reguleringen af teleområdet.

Kommunikationssektoren i bred forstand er af afgørende betydning for mulighederne for at realisere visionen om

netværkssamfundet som kilde til fortsat samfundsmæssig udvikling, vækst og beskæftigelse. Det kan udtrykkes på den måde, at kommunikationsprodukterne er en af Grønlands "strategiske nøgleråvare" eller adgangsbillet, når det gælder udnyttelse af de muligheder, som netværksøkonomien og netværkssamfundet giver på længere sigt, eksempelvis inden for offentlig administration, uddannelse og sundheds sektorerne.

Vision, mission og værdier

Med de nye opgaver, som er tilført Telestyrelsen som led i liberaliseringen af de grønlandske telemarkeder har Telestyrelsen formuleret en vision for det grønlandske telemarked. Visionen har til formål at udtrykke hovedindsatsområderne for Telestyrelsens virksomhed og dermed fastlægge retningen for sine aktiviteter over et længere tidsperspektiv.

Vision

Innovative og vækstskabende teleydelser i Grønland – Bedst og Billigst

Mission

Vi arbejder for velfungerende telemarkeder

På et velfungerende marked konkurrerer virksomhederne effektivt på alle parametre. Virksomhederne effektiviserer produktionen, forbedrer kvaliteten og udvikler nye og bedre produkter og ydelser.

På et velfungerende marked er det let for nye virksomheder at etablere sig.

På et velfungerende marked kan forbrugerne agere let og trygt. Forbrugerne skal opleve, at det er nemt at gennemskue markedet, så de let kan købe de teletjenester, der bedst opfylder deres behov.

Vi arbejder for høj forbrugervelfærd på de grønlandske telemarkeder

Teletjenesterne skal leveres "bedst og billigst" til kunderne, således at borgerne og samfundet kan drage nytte af de muligheder som informationssamfundet giver.

Telekunderne skal føle sig trygge på telemarkederne. Telestyrelsen sørger for at skabe rammerne for forbrugerbeskyttelse på telemarkederne.

Vi oplyser borgere, virksomheder og samfund om teleforhold

Gennem oplysning kan kunderne træffe oplyste valg ved køb af teletjenester. Det er en forudsætning for et velfungerende marked, at teleforbrugerne let og hurtigt, at skifte i mellem de produkter, der passer deres behov bedst.

Telestyrelsen sikrer, at virksomheder og beslutningstagere har adgang til indholdsrig information om telemarkederne. Telestyrelsen indsamler og analyserer statistik, der præsenteres som troværdig information. Telestyrelsen sikrer, at Naalakkersuisut kan træffe beslutninger på teleområdet på et oplyst grundlag.

Værdier

Telestyrelsens arbejde bygger på fire kerneværdier. Disse værdier er vigtige for at nå Telestyrelsens vision og mission. Værdierne beskriver den adfærd og de normer som Telestyrelsen lægger vægt på for at realisere sine værdier.

Kvalitet

- Vi udfører sagsbehandling af høj faglig kvalitet
- Vi leverer til tiden
- Vi er reflekterende og forbedrer os løbende

Resultater

- Vi gør en forskel for virksomheder, borgere og samfundet
- Vi skaber synlige resultater
- Vi er effektive og prioriterer ud fra vores mål

Samarbejde

- Vi skaber tillid og tillidsskabende relationer.
- Vi opsøger og værdsætter samarbejde med andre
- Vi deler viden og bruger hinandens kompetencer

Arbejdsglæde

- Vi anerkender hinandens indsats og skaber gode muligheder for udvikling
- Vi har indflydelse på eget arbejde og har balance mellem arbejdsliv og privatliv
- Vi er engagerede, har godt humør og en god omgangstone

Telestyrelsen er en uafhængig regulerings og tilsynsmyndighed med en rådgivende funktion for Naalakkersuisut. Derfor skal Telestyrelsen loyalt og neutralt kunne servicere de forskellige departementer, Tele Greenland og en telebranche på et liberalt marked med indbyrdes modstridende interesser. Telestyrelsen må nødvendigvis optræde neutralt og korrekt. Dette beror på tillid og tillidsskabende relationer. Det er en balancegang og midlet hertil er, at Telestyrelsen i sin arbejdsform opbygger tillid og en høj grad af troværdighed og en neutral og lige behandling af alle i sit arbejde.

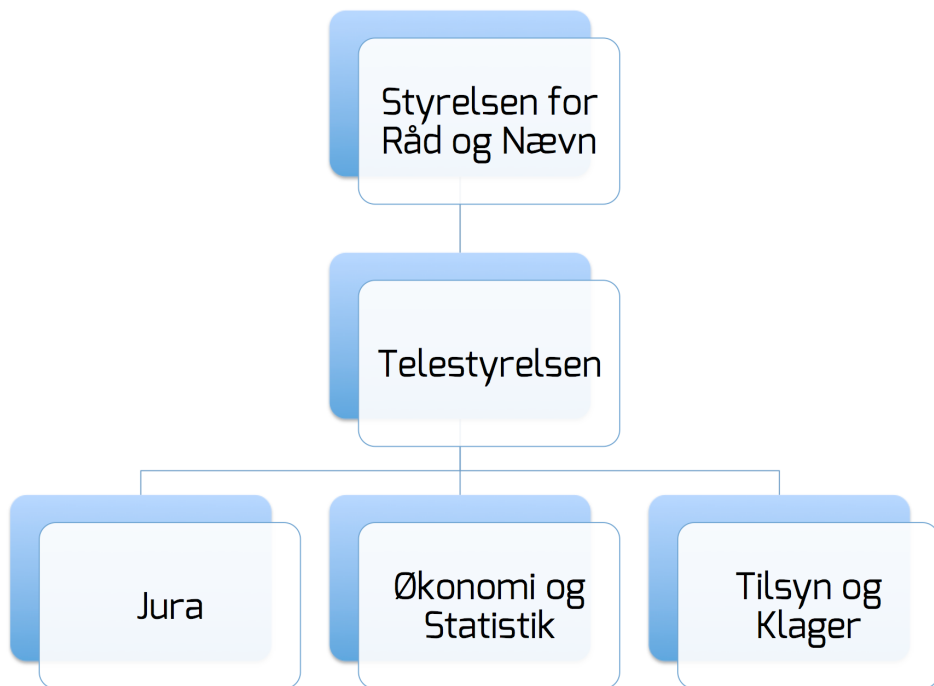
Telestyrelsens organisation

I 2008 gennemførte Naalakkersuisut en omorganisering af centraladministrationen som bl.a. indebærer, at der blev oprettet departementer som øverste centraladministrative myndigheder under Medlemmerne af Naalakkersuisut. Under departementerne blev der oprettet styrelser som virker

inden for det sædvanlige administrative hierarki og som derfor er underlagt de enkelte departementers overordningsbeføjelser.

Figur 3 Telestyrelsens organisation

I den forbindelse blev det klarlagt, at Styrelsen for Råd og Nævn og herunder Telestyrelsen, har en uafhængig stilling uden for det centraladministrative hierarki på de områder, der er udtrykkelig nævnt i loven, og at Naalakkersuisuts eller et departements sædvanlige overordningsbeføjelser ikke kan opretholdes over for de enkelte råd, nævn og udvalg eller over for Telestyrelsen i Styrelsen for Råd og Nævn.

Ved omorganiseringen af centraladministrationen blev Telestyrelsen således oprettet i medfør teleforordningen, med uafhængig status under Styrelsen for Råd og Nævn.

Telestyrelsens organisation afspejler tre hovedaktiviteter; en række administrative funktioner, som bedst udføres i en serviceorganisation bestående af sekretariatsenheder; den løbende administration af telereguleringen, som forankres i en driftsorganisation med hierarkisk linjestructur samt en række udviklingsopgaver, som løses i en projektgruppe med tværgående projekter. Et grundlæggende formål med denne organisation har været, at sikre rammerne for en mere integreret Telestyrelse, hvor såvel tekniske som juridisk-økonomiske kompetencer indgår integreret i opgaveløsningen.

Telestyrelsens opgaver

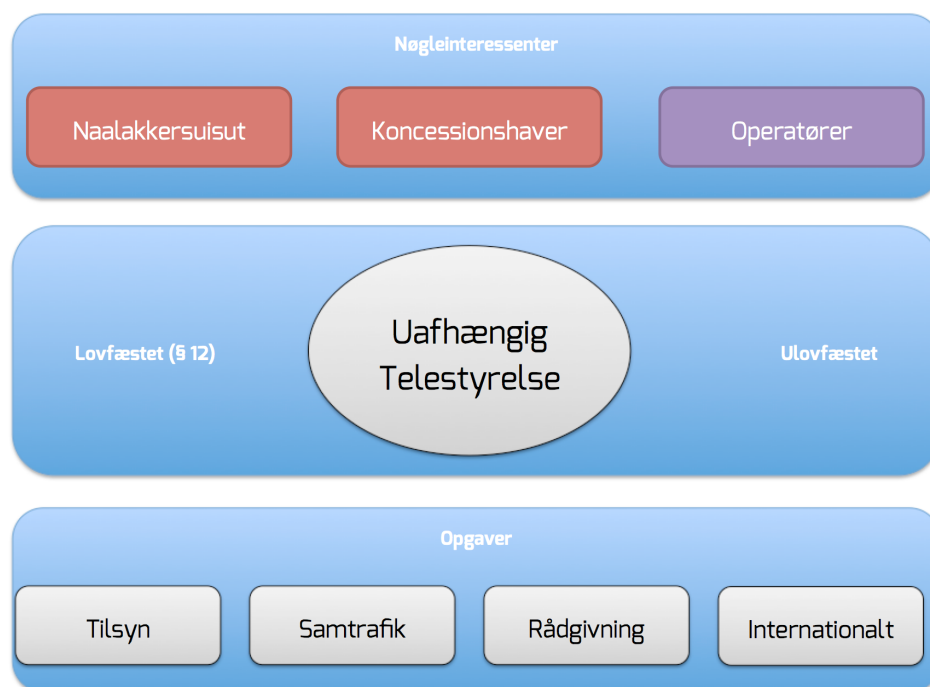
I teleforordningen af 2006 forudsættes det bl.a. at der nedsættes en Telestyrelse. Med loven blev det præciseret, at Telestyrelsens hovedopgave som tilsynsmyndighed er, at varetage administrationen af telelovgivningen, og at denne administration skal ske med det formål aktivt at fremme den begyndende konkurrence i telesektoren med sigte på at give private forbrugere, virksomheder mv. adgang til et bredt og varieret udbud af teleydelser til lave priser og af høj kvalitet og samtidig medvirke til at sikre den fornødne forbrugerbeskyttelse på teleområdet.

Telestyrelsen skal således gennem de samlede tilsynsaktiviteter søge at foregribe og løse eventuelle problemer af forbrugerorienteret eller konkurrencemæssig art eller vedrørende udnyttelsen af begrænsede ressourcer og derved medvirke til opfyldelsen af den overordnede telepolitiske målsætning.

Endelig blev Telestyrelsens funktion som rådgiver for Naalakkersuisut i telefaglige spørgsmål lovfæstet.

Et kernepunkt i forbindelse med definitionen af Telestyrelsens rolle på et begyndende liberaliseret telemarked har været gennem passende bestemmelser i lovgivningen at sikre uafhængighed for Telestyrelsen i udøvelsen af de funktioner, som styrelsen er tillagt i medfør af lovgivningen, herunder i alle konkrete sager.

Figur 4 Telestyrelsens opgaver og interesser

Desuden er det sikret, at Telestyrelsens afgørelser ikke kan påklages administrativt til et departement, men til et uafhængigt klagenævn, og at Naalakkersuisut ikke kan give Telestyrelsen instruks om udøvelsen af tilsynet, herunder afgørelsen af konkrete sager. Tilsvarende vil departementet ikke kunne udstede konkrete dispensationer fra generelle regler fastsat af departementet selv.

Endvidere er der i forhold til det ressortansvarlige Medlem af Naalakkersuisut gennemført en afskæring af instruks- og klageadgang vedrørende Telestyrelsens tilsynsaktiviteter omfattet af teleforordningen. Dette vedrører blandt andet områderne for styrelsens fastsættelse af administrative forskrifter, udrednings- og undersøgelsesvirksomhed i tilknytning til tilsynsaktiviteterne, indhentelse af juridiske responsa og andre former for ekstern bistand til tilsynsaktiviteterne og Telestyrelsens generelle vejledningsindsats vedrørende tilsynsaktiviteterne mv.

Parallelt med opgaverne som tilsynsmyndighed skal Telestyrelsen fungere som "centret for Selvstyrets telefaglige ekspertise" og i den forbindelse rådgive Naalakkersuisut i telefaglige spørgsmål og levere et telefagligt grundlag for telepolitiske og teleregulatoriske initiativer. Det indebærer bl.a. løbende erfaringsopsamling på grundlag af tilsynsaktiviteterne og videreformidling heraf, telefaglige bidrag af udrednings- og undersøgelseskarakter, løbende bidrag til besvarelse af spørgsmål fra Inatsisartut og borgerhenvendelser til Medlem af Naalakkersuisut, ministerens deltagelse i den offentlige debat på teleområdet og ministerens drøftelser om telepolitiske spørgsmål mv.

Ukiup ingerlanerani suliamut tunngasuni angusat

Global IP-Transit-imut akigititat aalajangerneqarnerat

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ulloq 5. september 2012 ataatsimut ingerlaarnermi atortumut Global IP-Transit-imut akigititaasussaq aalajangerpaat. Sullissisussaannermik akuersisummik pigisaqartoq sullissisussarlu nutaaq taamatut isumaqatigiinnissamut nammineq piunassutiminnik isumaqatigiinnissamut sullissisussaataateqarnermik akuersisummik pigisaqartoq qinnuteqarsimavoq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut atortumut akigititassamik aalajangeeqqullugit.

Ataatsimut ingerlaarnermi atortumut Global IP-Transit-imut akigititaasussap aalajangerniarneranut suliamut ingerlatsineq ingerlavoq marsi 2011-miit septembari 2012-imut. Piffissap ingerlanerani sulineq qaammatini 6-ni uninngatinneqarpoq maalaaruteqarnerit peqqutigalugit. Ulloq 9. maj Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut suliamik ingerlatsineq nangippaat.

Sullissisussaannermik akuersisummik pigisaqartup sullissisussamut nutaamut ataatsimut ingerlaarnermi atortumut akigititassatut neqeroorutaa immikkoortitsisuussanngilaq aningaasartuutinullu piviusunut naleqquttuulluni, taamaalilluni nalunaarasuartaateqarnekut sullissisoq nutaaq unammillersinnaassamat niuffafimmullu iserluni.

Taamaattumik akigititaasoq pingaaruteqarluinnarpoq nunallu iluani sullissisummumut Global IP-Transit-itumut akigititaasussap aalajangerniarnera akuttunngitsumik ajornakusoortarpoq apeqqutaasarlunilu naatsorsueriaatsimi iluseq periaaseq atornerqartoq sorliunersoq.

Ataatsimut ingerlaarnermi atortumut akigititaasoq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisunit aalajangerneqarpoq aningaasartuuteqarnermi ilutsit atornerqarsinnaasut pillugit isumaliutiginninnerit tullerriaartut tunngavigalugit. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut

aalajangerpaat Nuummi 50 mbit/s Global IP-Transit-imut akigititaasussaq annerpaamik qaammammumut kr. 244.631,- -ssasoq piffissami 2015-ip naanissaata tungaanut.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ataatsimut ingerlaarnermut akigititaasup aalajangernerani aningaasartuutinut ilutsimik periaatsimik toqqaanerat

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ilutsimik periaatsinik periarfissanik misissuinerat aallaaveqarpoq tunngaviummik ilutsimik periaatsinik marlunnik ataatsimut ingerlaarnermi atortumut Global IP-Transit-imut akigititaasussap naatsorsorneranut. Ilutsimik periaatsit taaneqarput ilutsimik periaaseq Single Year aamma ilutsimik periaaseq Multi Year.

Ilutsimik periaatsit tunngaviumut taakku marluk ataatsimut ingerlaarnermut aalajangiinermi sukumiinerusumik allaaserineqarput, tassanilu allassimavoq:

Single Year-ip

(Periaatsit iluseq ukioq ataaseq tunngavigalugu) tilted annuity (ukiumoortumik allanngorartoq) atorpaa. Single Year-imik atuineq pisariitsuvoq immikkullu tulluulluni piffissap ingerlanerani atuineq assigiinnapajaarpat. Periaatsit ilutsimi ilimagineqarpoq cost recovery (aningaasartuutinik matusineq) tassaasoq ukioq taanna atuinermit aningaasartuutit. Aningaasaliissutinut aningaasartuutit agguataarneqarsimapput tilted annuity (ukiumoortumik illikartitsineq) tunngavigalugu naatsorsuinikkut. Pigisat immikkoortiternerinut tamanut ukiumoortumik naatsorsuinerit pisarput, pigisat atasinnaanerit assigiinngimmat.

Multi Year-ip

Ilutsimik periaatsip Multi Year-ip (Ukiut arlerlugit) periaasit ilutsip atorpa economic depreciation (aningaasatigut kinguartitsineq). Periaatsit ilutsip taassuma naatsorsueriaatsimut tunngavia pisariunerujussuuvog, kisianni iluaqutigalugu cost recovery (aningaasartuutitik matusineq) kinguartinneqarsinnaammat pigisap annertunerusumik ator neqalernissaanut. Taassuminnga atuineq tulluartsuusaq pigisap atornera ukiuni atuuffimmi ingerlanerini allanngussappat.

Ilutsimik periaatsit Single Year-ip aamma Multi Year-ip Global IP-Transit-ip atugassanngortinneranut aningaasartuutit assigiinngitsumik agguarpaat.

Ilutsimik periaatsip Single Year-ip aningaasartuutit agguappaat ingerlaarnermut pissutsit massakut atuuttut tunngavigalugit siunissamilu ingerlaarnerup annertuseriarsinnaanera eqqarsaatiginagu.

Ilutsimik periaatsip Multi Year-ip aningaasartuutit piffissap ingerlaneranut agguappaat pigisap ator neqarnissaanut ilimagisat ukiuni atuuffiini imaalillugit piginnaasamut ataatsimut akigititaq pigisap ukiuni atuuffiini tamani assigiinnginnapaassasoq. Ingerlaarnerup ineriartornera piviusumik annertuumik annertusiartussasoq ilimagineqarmat nalileruminaallunilu ataatsimut ingerlaarnermut akigititaasup periaaseq Multi Year atorlugu naatsorsornera annertuumik nalorninartorsiornermik kinguneqassaaq.

Step Wise Single Year-ip

Ilutsimik periaaseq Step Wise Single Year: Ilutsimik periaatsini taakkunani iluaqutit atorluarniarlugit ajoqutillu millisarniarlugit Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut toqqarpaat ilutsimik periaaseq naleqqussagaq taaneqartoq ilutsimik periaaseq Step Wise Single Year, tassaasoq periaatsit ingasattajaartut marluk akornanni naapeqaatigiiffik periarfissiisorlu sullissinermik neqerooruteqartup nutaap niuffaffimmut isersinnaanissaanut.

Ilutsimik periaatsip Step Wise Single Year-ip pissutsit taamaatsillugit annerpaamik innimigai unammillerneq sunniutilik aamma pilersuiner mut qularnaarineq.

Ilutsimik periaaseq Step Wise Single Year malillugu ataatsimut ingerlaarnermut akigititaasoq piffissap ingerlanerani alloriarnermut (step) aalajangerneqarpoq ilutsimik periaatsip Single Year-ip piffissami tassani agguaqatigiissinneranik naatsorsuinertut.

Akerlianik piffissaq akigititaasumut atuuffusoq sivitsorneqarsinnaavoq pigisap atuunneranut tamarmut (ukiut 25). Taamaappat ilutsimik periaatsip inerneru ilutsimik periaatsip inerneru Multi Year-ip inernerinut qanillattussappat.

Piffissap siviussusaata mianersortumik takutippaa nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffik qanoq ineriartussanersoq, tamatumalu pilersuisussaataaner mut akuersissutilik pisariaqanngitsumik annertuumik nalorninartorsiu ssanngitsooq qularnaar paa, ilutigalugulu sullissit nutaat niuffaffimmut isernissaannut periarfississallugit aamma taamaalilluni nalunaarasuartaateqarnikkut sullississutinik amerlaner nik toqqagassaqarnissaq atuisunut iluaqutaassalluni.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ilutsimik periaaseq alloriarnernut tamanut niuffaffiup piviusumik ineriartorneranut naleqqussarsinnaammassuk qularnaar neqarpoq pigisat ator neqarnerinut pigisat aningaasaqarnikkut atuuffigisaani ingerlaavartumik suliamut tunngasumik aamma piviusumik missingiineq. Taamaalilluni nalorninartorsiorsinnaneq ilutsimik periaatsimut Multi Year-imut naleqqiullugu millisinneqarpoq.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nalunaarsuinerat nalilersuinerallu

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ataatsimut ingerlaarnermut akigititaasumut naatsorsuinerminni ilutsimik periaatsimik Step Wise Single Year-imik toqqaaner at tassavoq naapeqatigiiffik, unammillerneq malunniutilimmik isumaannatsumillu pilersuiner mik pitsaanerpaamik qularnaarisoq.

Ilutsimik periaaseq Tului Nunaanni siunnersuisoqarfik Analysys Mason, suliami pineqartumi silarsuarmi immikkut ilisimasalinni siuttuusut ilaat, suleqatigalugu suliarineqarpoq. Analysys Mason susassareqatigiinnik arlaleriarluni ataatsimeeqatiginnittarsimavoq ilutsimik periaaseq suliarineqartinnagu.

Kiisalu Savalimmiuni nalunaarasuartaateqarnikkut
oqartussaasut ilutsumik periaatsip suliarinerani
Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut siunnersorsimavaat.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut susassareqatigiit
akornini pisut nalunaarsorsimavaat. Nalunaarsuiner
mut ilaapput ilaatigut inatsisitigut tunngaviit,
Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ingerlaavartumik
sulieraasaat aamma nalilersuinerat, siunnersorneqarner
mut atuinerit aamma ataatsimiinnerit isumaqatigiinni
arnerillu il.il.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ataatsimut ingerlaarnermut akigititaasunik aalajangiinerannut inatsisitigut tunngavii

Nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummut
piareersaammik suliani erserpoq,
Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ataatsimut
ingerlaarnermut suliamik aalajangiissappata
Naalakkersuisullu nalunaarasuartaateqarnermut
peqqussut malillugu immikkut ittunik malittarisassali
orsimanngippata, taava Nalunaarasuartaateqarnermi
Aqutsisut nalunaarasuartaateqarnermut peqqussut
ip nalingiinnasumik malittarisassai tunngavigalugit
suliaq suliarisussaassaagaa.

Pineqartumi nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummi
tunngavik Naalakkersuisunit atorneqarsimanngilaq
suliami sammineqartumut ataatsimut ingerlaarner
mut atortumut akigititaasussamik naatsorsuiner
mut malittarisassaliornermut.

Taamaattumik Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut
nalunaarasuartaateqarnermut peqqussutip malittarisa
anik periaatsit malillugit, taakku ataanni pingaartu
mik § 6, imm.2., akigititaasumik aalajangiisimavoq.

§ 6, imm. 2-mut oqaaseqaatini tulliniittut erserput:

*Aalajangiinerup ersersippaa ataatsimut ingerlaar
neq piumasaqaatit immikkoortitsiviunngitsut inger
latsinermilu aningaasartuutit naapertorlugit akit
tunngavigalugit aalajangersaaneq tunngavigalugit
pissasoq.*

*Immikkoortitsiviunngitsumik sullissinissamut
pisussaataaffeqarnerup nassataanik kinaassuser
siunngitsumik tunngaveqarluni immikkoortitsiviun
ngitsumik naammaginantumik suliamullu sammisumik
pissusilersornissamik*

*piumasaqaateqartoqarpoq. Tamannalu imatut
paasineqassaaq, illuatungiliuttut marluk amerlaner
usulluunniit, illuatungiliuttup ataatsip attaveqaat
inik ataatsimut atortitaannik ataatsimut atuinissam
ik qinnuteqarnerini pissutsillu pineqartut assigiip
pata, assigiimmik atugaqartitsinissaq. Taamatuttaaq
immikkoortitsinnginnissamik piumasaqaateqarnermi
illuatungiliuttumut taamaattumut attaveqaatinik
ataatsimut atuinissamik isumaqatigiissuteqartoq
illuatungiliuttup pineqartup ilumini atugassaritita
asut assinginik atugaqarnissaminut pisinnaatitaav
oq.*

*Siunnersuutigineqarpoq sullississutinut tunngavi
usunut akigitit ingerlaarnerup qanoq annertutigine
ranut pituttorsimassanngitsut, kisianni attaveqaat
ip piginnanera tunngavigissallugu, suliamut akuusut
allamik isumaqatigiissuteqanngippata.*

...

*Ataatsimut ingerlaarnermut sullississutinut taak
kununga akigitit aallaavimmikkut ingerlatsinermi
anigaasartuutitut naleqquttuusariaqarput, pilersuis
ussaataitanermi amigartooruteqarnermut tunngasu
nik immikkoortumi naatsorsueriaatsit tunngavisut
taaneqarsimasut malillugit, naammaginantumik
sinneqartooruteqarnissaq ilassutigalugu anigaasart
uutit naatsorsorneqarsimasut aalajngersimasumik
procentiat tunngavigalugu aalajangerneqartussa
mik.*

Nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummut
immikkoortoq VI. Pilersuisussaataitanermi amigart
oorutit pillugit oqaaseqaatini erserpoq:

*Naalakkersuisut akigititaasut annerpaaffissaannik
aalajangiinerat nassataqarpat pilersuisussaataitan
erup iluani kiffartuussissutinik sullissisussatut toq
qarneqartoq, suliassaqarfimmi ammanerulersinneq
artumi pilersuisussaataitanermik suliakkerneqar
nerup kingunerisaanik pilersimasinnaasunik upp
ernarsarneqarsinnaasunik amigartooruteqarpat,
suliffeqarfiup ukiumut aningaasanik naatsorsuiff
iusup tullianut siumoortumik Naalakkersuisut
qinnuteqarfigisinnaavaat pilersuisussaataitaneq
tunngavigalugu amigartoorutit taakku matuneqar
nissaannik.*

*Qinnuteqarneq tunngavilersorneqassaaq sullissine
rup aningaasatigut missingersuusionerata naammag
inantumik*

takussuserneranik naatsorsuusiornermut periutsit Naalakkersuisut aalajangersagaat atorlugit. Matussutissat inaarutaasut naatsorsuutinik naamassisanik tunngaveqassapput.

Pilersuisussaataitanermi naatsorsuutit isertitanik, sullissinerpiami akigititaasut annerpaaffissaattut akuerineqartut iluanni, tassalu akikillisaatit, akinut appaatit assigisaallu eqqarsaatiginagit anguneqarsimasunik tunngaveqassapput. Ilassutitut sullissinernit imminnut qanitariittunit isertitat ilanngunneqassapput, soorlu telefonbogip saqqummersinneqarnerani pilerisaarutinit isertitat. Aningaasartuutitut naatsorsuusiornermi periaatsit tunngavigineqassapput, tassanilu pigisat nalillit nalikilliliiffigineqartarput aningaasallu atorineqartut (pigisat nalillit nalikilliliiffigineqarnerminni nalingannut innersuussilluni) niuernerminni erniat tunngavigalugit erniaqartinneqartarlutik, aammalu aningaasartuutitut tamakkiisumik agguagaasunut periaaseq malillugu toqqaannartumik toqqaannangitsumillu ingerlatsinermut aningaasartuutinik ilaqartinneqartarlutik, tassanili pineqanngillat qullersaqarfinni suliassanik ingerlatsinermut, pilerisaarusiornermut, pilerisaarinerermut ineriartortitsinermullu aningaasartuutit.

Taamaalluni naatsorsuinerermut periaatsimik aalajangersimasumik Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut pinngitsooratik atugassaannik aalajangiisoqanngilaq, taamaallaat naatsorsueriaatsit nalinginnaasut atorineqartussat.

Ataatsimut ingerlaarnermi isumaqatigiissutip nalilerner

Aalajangiineq tassaavoq Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffimmi ataatsimut ingerlaarnermi atortumut akigititaasumik aalajangiineq siullerpaaq. Global IP-Transit tassaavoq atortoq pingaaruteqarluinnartoq sullissisut nutaat niuffaffimmut isersinnaanissaannut atuisullu internettimut kiffartuussissutinik neqeroorfigalugit. Taamaattumik aalajangiineq ikkuffeqanngitsunik internettikkut kiffartuussissutit ammaaneqarnerannut pingaaruteqaqaaq, ilutigalugulu kiffartuussissutinik sullissisussatut toqqaarneqartup nammineq kiffartuussissutiminut, ataani pingaartumik internettikkut kiffartuussissutit, akigititanik aalajangiisinnaaneranut pingaaruteqassaaq, akigititaasut immikkoortitsiviunngimmata. Tamatuma akigititaasut

appariartornerat kinguneraa pisartagarnermullu ilutsit allanngortillugit, assersuutigalugu flatratemik kiffartuussissutit.

Oqartussaasumut nutaamut Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ittumut aamma pingaaruteqarsimavoq ilisimasat misilittakkallu, sulianik ingerlatsinermut atatillugu katersorneqartut, patajaallisassallugit, taakku ataani pingaartumik kiffartuussissutinik sullissisussatut toqqaarneqartup kiffartuussissutit tunniunnerani aningaasartuutaanik misissuineq. Tamanna iluatsissimavoq avataaniit immikkut ilisimasanik aallernikkut nunat assigiinngitsut akornanni immikkut ilisimasallit Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aningaasartuutinik naatsorsuinerinut periaatsinik ineriartortitsineranni aamma Global IP-Transitimut akigititaasussamik naatsorsuinerannut ikuunnerisigut.

Taamaalluni aalajangiineq siunissami aalajangiisarnissanut maleruagassaliuussivoq ataatsimut ingerlaarnermi akigititaasut pillugit aalajangiinissani aqutissiuissuullunilu sullissisut nutaat internettikkut kiffartuussissutinik niuffaffimmut isersinnaanissaannut Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut atuisunut iluaqutissamik.

Suliaq eqqartuussisutigoortoq Nuuk Sky Net A/S Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisunut

Global IP-Transit-imut akigititaasussamik aalajangiinissamik Tele Greenland A/S-ip qinnuteqaataata suliarineranut atatillugu Nuuk SkyNet A/S-ip toqqarpa kiffartuussissutinik sullissisussatut toqqaarneqartoq eqqartuussisunut tunniutissallugu tunniussiumanninneq peqqutigalugu taarseequllugu aamma ataatsimut ingerlaarnermi kiffartuussissummut akigititaasooq periaaseq LRAIC atorlugi naatsorsorneqassasoq.

Ulloq 21. februar 2013 aamma Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut tiguaat Nuuk Sky Net A/S-imiit eqqartuussisunut tunniunneqarneq piumasaralugu Global IP-Transit-imut akigititaasup aalajangerneqarnera 5. septembari 2012-imeersoq nutaamik suliareqqinneqassasoq.

Suliassat taakku marluk Kalallit Nunaanni Eqartussivimmi utaqqisuniippat suliarlu piareersarneqarpoq.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut tunngaviumik isumaqarput Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut

aalajangigaat 5. septembari 2012-imeersoq, taassuma
ataaniilluni ataatsimut ingerlaarnermi kiffartuussisummut
Global IP-Transitimut akigititaasup aalajangerniarnerani
atugassap aningaasartuuteqarnermik inaarutaasumik
periaatsip Step Wise Single Year-ip aalajangernissaanut
missingiilluni naliliinernik toqqaanerit, atorunnaarsissallugu
tunngavissaqanngitsoq.

Årets faglige resultater

Fastsættelse af prisen på Global

IP-Transit

Telestyrelsen har den 5. september 2012 truffet afgørelse om fastsættelse af prisen på samtrafikproduktet Global IP-Transit. Da koncessionshaver og en ny operatør ikke frivilligt kunne blive enige om en sådan aftale anmodede koncessionshaver Telestyrelsen om at fastsætte prisen på produktet.

Processen om fastsættelse af prisen på Global IP-Transit forløb fra marts 2011 og indtil september 2012. Undervejs blev processen sat i bero i 6 måneder pga. klagesager. Den 9. maj 2012 genoptog Telestyrelsen sagsbehandlingen.

Det pristilbud på en samtrafikydelse som koncessionshaver skal give til den nye teleoperatør skal være ikke-diskriminerende og omkostningsægte, så den nye teleoperatør kan konkurrere og komme ind på markedet.

Prisen er derfor det springende punkt og beregningen af prisen på en infrastrukturydelse som Global IP-Transit er ofte vanskelig og afhængig af, hvilken beregningsmodel, der bringes i anvendelse.

Prisen på samtrafikydelsen blev fastsat af Telestyrelsen på baggrund af en række overvejelser om anvendelige omkostningsmodeller. Telestyrelsen fastsatte, at prisen for 50 mbit/s Global IP-Transit i Nuuk maksimalt må udgøre kr. 244.631,- pr. måned i perioden frem til udgangen af 2015.

Telestyrelsens valg af omkostningsmodel i afgørelse om prisen samtrafik

Telestyrelsens analyse af mulige modeller har taget udgangspunkt i to grundlæggende modeller til beregning af prisen på samtrafik produktet Global IP-Transit. Modellerne er benævnt Single Year modellen og Multi Year modellen.

De to grundlæggende modeller er nærmere beskrevet i samtrafikafgørelsen, hvori det hedder:

Single Year

Modellen benytter en tilted annuity. Single Year tilgangen er enkel og særlig velegnet, når brugen af aktivet er nogenlunde uniformt over tid. Modellen antager at cost recovery er lig med omkostninger til aktivet det pågældende år. Kapitalomkostninger er fordelt med en tilted annuity beregning. Der foretages annuitetsberegninger for hver aktivklasse, idet aktivernes levetid varierer.

Multi Year

Modellen bruger economic depreciation. Denne model har et mere kompliceret beregningsgrundlag, men har den fordel, at det er muligt at udskyde cost recovery indtil aktivet får en større udnyttelse. Denne tilgang er passende, når aktivets udnyttelse ændres over aktivets levetid.

Single Year modellen og Multi Year modellen fordeler de omkostninger, der er ved at levere Global IP-Transit, forskelligt.

Single Year modellen fordeler omkostningerne efter den nuværende trafiksituation og tager ikke hensyn til en eventuel fremtidig stigning i trafikken.

Muli Year modellen fordeler omkostningerne over tid ud fra forventninger til aktivets udnyttelse over aktivets levetid således, at prisen pr. kapacitetsenhed er nogenlunde lige over hele aktivets levetid. Da trafikudviklingen konkret forventes at være stærkt progressiv og vanskelig at estimere, vil beregningen af samtrafikprisen efter Multi Year modellen være forbundet med stor usikkerhed.

Step Wise Single Year

Med henblik på at udnytte fordelene og reducere ulemperne ved de respektive modeller har Telestyrelsen valgt at anvende en tilpasset model benævnt Step Wise Single Year-modellen som er et kompromis mellem to yderligtgående modeller og som giver plads for en ny tjenesteudbyder til at komme ind på markedet.

Step Wise Single Year modellen tager under de givne forhold mest muligt hensyn til såvel effektiv konkurrence som forsyningssikkerheden.

Efter Step Wise Single Year modellen fastsættes en konstant pris for samtrafik for en periode (et step) beregnet som et gennemsnit af Single Year modellen over perioden. Sættes perioden til 1 år, svarer Step Wise Single Year modellen derfor til en Single Year modellen.

Modsat kan perioden som prisen fastsættes for forlænges til hele aktivets levetid (25 år). I dette tilfælde vil modellens resultater nærme sig Multi Year modellens resultater.

Periodens længde er udtryk for et forsigtig skøn over, hvorledes telemarkedet vil udvikle sig, hvilket sikrer koncessionshaveren mod unødigt stor risiko, samtidig med, at de nye operatører får mulighed for at komme på markedet og slutbrugerne dermed får glæde af et større udvalg af teleydelser.

Idet Telestyrelsen kan tilpasse modellen efter hvert "step" til den faktiske markedsudvikling sikres en løbende saglig og konkret prognose af aktivernes anvendelse over aktivernes økonomiske levetid. Derved reduceres risikoen i forhold til Multi Year modellen.

Telestyrelsens dokumentation og skøn

Telestyrelsens valg af Step Wise Single Year modellen til beregning af prisen på samtrafik er et kompromis, der bedst tilgodeser hensynet til effektiv konkurrence og forsyningssikkerhed.

Modellen er udarbejdet i samarbejde med det engelske konsulentfirma Analysys Mason som er en af de førende eksperter i verden på området. Analysys Mason har haft

flere møder med parterne forinden modellen blev udarbejdet.

Endvidere har den færøske telemyndighed rådgivet Telestyrelsen i udarbejdelse af modellen.

Telestyrelsen har dokumenteret forløbet mellem parterne. Dokumentationen omfatter bl.a. lovgrundlag, Telestyrelsens løbende arbejds metode og skøn, anvendelse af rådgivning og møder og afgrænsning af dette i forhold til Telestyrelsens kompetence, dokumentation for møder og forhandlinger, mv.

Telestyrelsens lovgrundlag for fastsættelse af pris på samtrafik

Det følger af forarbejderne til teleforordningen, at såfremt Telestyrelsen skal afgøre en sag om samtrafik og Naalakkersuisut ikke har fastsat specifikke regler i medfør af teleforordningen, vil Telestyrelsen skulle behandle sagen på grundlag af teleforordningens generelle regler.

Konkret har Naalakkersuisut ikke udnyttet hjemlen i teleforordningen til at fastsætte specifikke regler om beregning af priser for det af sagen omhandlede samtrafikprodukt.

Telestyrelsen har derfor fastsat prisen ud fra de principper, der følger af teleforordningen, herunder navnlig § 6, stk. 2.

Af forarbejderne til § 6, stk. 2, fremgår følgende:

Bestemmelsen fastslår, at samtrafikken skal ske på vilkår, der er ikke-diskriminerende og til omkostningsbaserede priser.

Forpligtelsen om ikke-diskrimination indebærer et krav om ikke-diskriminerende, rimelig og saglig adfærd på et objektivt grundlag. Herved forstås, at vilkårene for to eller flere parter, der anmoder om indgåelse af en aftale om samtrafik hos den samme part, som udgangspunkt skal være ens, hvis forholdene er ens. Desuden indebærer kravet om ikke-diskrimination, at den, der indgår en aftale om samtrafik med en sådan part, har krav på adgang på samme vilkår, som den pågældende part anvender internt.

Det foreslås, at taksten for bæretjenesterne ikke skal være afhængig af trafikvolumen, men være baseret på

forbindelsens kapacitet, medmindre parterne ens om noget andet.

...

Taksterne for disse samtrafikydelse bør i udgangspunktet være omkostningsægte efter samme beregningsprincipper som nævnt i afsnittet om forsyningspligtunderskud, med tillæg af et rimeligt overskud, der fastsættes som en procentsats af den beregnede omkostning.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til teleforordningens afsnit VI. Forsyningspligtunderskud, at:

Hvis Landsstyrets fastsættelse af maksimale takster for en forsyningspligtjeneste, der er liberaliseret, fører til en begrundet forventning hos forsyningspligtselskabet om, at tjenesten vil være underskudsgivende, kan selskabet fremadrettet for kommende budgetår ansøge Landsstyret om at få dette forsyningspligtunderskud refunderet.

Ansøgningen skal begrundes med et passende dokumenteret budget for tjenesten, som baserer sig på de regnskabsprincipper, som Landsstyret har fastsat. Den endelige refusion vil blive baseret på de endelige regnskaber.

Forsyningspligtregnskaberne vil være baseret på den indtjening, som kunne være opnået ved de faktisk afsatte tjenester til de tilladte maksimalpriser, det vil sige uden hensyntagen til eventuelle rabatter, prisreduktioner og lignende. Indtjeningen ved nærtbeslægtede tillægstjenester skal medtages, for eksempel reklameindtægter fra udgivelse af en telefonbog. Omkostningerne baseres på gængse regnskabsprincipper med afskrivning af aktiver og forrentning af anvendt kapital (med reference til aktivernes nedskrevne værdi) til markedsrente, og omfattende direkte og indirekte driftsomkostninger efter princippet om fuldt fordelte omkostninger, dog undtages omkostninger til drift af hovedkontorsfunktioner, til reklame og markedsføring og til udvikling.

Der opstilles således ikke en specifik beregningsmodel som Telestyrelsen skal følge, men alene nogle gængse beregningsprincipper, der skal anvendes.

Vurdering af samtrafikaftalen

Afgørelsen er den første fastsættelse af prisen for et samtrafik produkt på det grønlandske telemarked. Global

IP-Transit er en nøgleydelse for at nye operatører kan komme på markedet og tilbyde forbrugerne internetydelser. Afgørelsen er derfor af afgørende betydning for liberaliseringen af markedet for trådløse internettjenester, og har samtidig, idet prisen er ikke-diskriminerende, betydning for koncessionshavers prissætning af egne teleydelser, herunder særligt internetprodukterne. Dette har medvirket til faldende priser og ændrede abonnementsformer som fx flatrate produkter.

For en ung myndighed som Telestyrelsen har det endvidere været vigtigt at forankre viden og erfaring, der er opsamlet i forbindelse med sagsbehandlingen, herunder særligt undersøgelsen af koncessionshavers omkostninger til at levere ydelsen. Dette er lykkedes ved at indhente eksterne kompetencer fra internationale eksperter til at bistå Telestyrelsen ved opbygning af omkostningsmodeller og beregning af prisen på Global IP-Transit.

Afgørelsen har dermed udstukket retningslinjerne for fremtidige afgørelser vedrørende fastsættelse af priser på samtrafikydelse og har banet vejen for at nye operatører kan komme på markedet med internetydelser til gavn for de grønlandske teleforbrugere.

Retssagen Nuuk Sky Net A/S mod Telestyrelsen

I forbindelse med sagsbehandlingen af anmodningen fra Tele Greenland A/S om fastsættelse af prisen på Global IP-Transit valgte Nuuk Sky Net A/S at stævne koncessionshaver med påstand om erstatning for leveringsnægtelse og at prisen på samtrafikydelsen skal beregnes efter LRAIC-metoden.

Den 21. februar 2013 modtog Telestyrelsen ligeledes en stævning fra Nuuk Sky Net A/S med påstand om at afgørelsen af 5. september 2012 om fastsættelse af prisen på Global IP-Transit hjemvises til fornyet behandling.

De to sager er kumuleret ved Retten i Grønland og sagen er under forberedelse.

Telestyrelsen gør overordnet gældende, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Telestyrelsens afgørelse af 5. september 2012 herunder de skønsmæssige valg, der er truffet med henblik på at fastlægge den endelige omkostningsmodel Step Wise Single Year model til brug for beregning af prisen på samtrafikydelsen af Global IP-Transit.

Kisermaassisuunermiit unamminermut

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut suliassaar ukiuni makkunani allanngoriartorput. Siullermik allaffeqarfiusimalluni pingaarnermik pisanerq malillugu sulialik Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut massakkut Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffiit ammaanqarnerannik aallartitsereersimasumik pingaarnertut suliaqarpoq. Tamatuma kinguneraa Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut suliassat allanngorartut paasiuminaassinnaasullu aningaasartuuteqarfioqisut ingerlakkai, taakkulu suliat ingerlannerinut suliamut tunngasunik annertuumik piumasaqartitsipput. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aaqqissugaanertik ingerlaavartumik ineriartornermut tassunga piumasaqaatinullu annertuunut ineriartornerup nassatarisaanut inatsisilerinikkut, aningaasaqarnikkut nalunaarasuartaateqanermullu suliamut tunngasutigut naleqqussartarpaa.

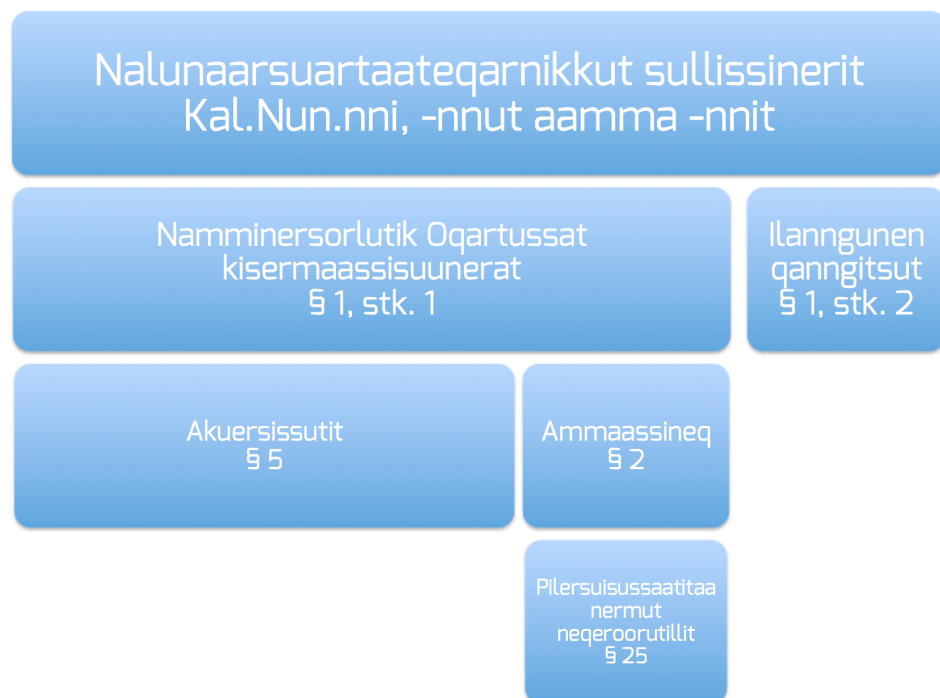
Nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffiit ammaassinermut aallartisartumut malittarisassakilliarortumullu ikaarsaariarfimmiipput. Taamaattumik kisermaassilluni niuffaffimmiit unammilleqatigiilluni niuffaffimmut aaqqissuineramik pisoqarpoq qularnaarniarlugu Kalaallit Nunaat ungasissoq isigalugu attaveqaqatigiinnikkut aningaasaqarfimmut ilaanngutissasoq.

Naalakkersuisut ulloq 17. septembari 2009 Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffiit siulliit ammaanqassasut aalajangiipput. Attaveqaatit ikkuffeqanngitsunut niuffaffiit, taakku ataanni bredbåndimik attaveqaatit ikkuffeqanngitsut, aamma internettikkut sullississutinik attaveqaatinut ikkuffeqanngitsunik neqeroorutit.

Ilutigalugu akuersissutigineqarpoq sullissisoq nutaaq internettimut sullississummik attaveqaatinik ikkuffeqanngitsunik neqerooruteqarsinnaasoq. Akuersissut siulleq tunniunneqarpoq Nuummumut Nuussuarmullu. Kingornatigut sullississumut suli ataatsimut akuersissut tunniunneqarpoq nunallu immikkoortuisa ilaat pilersuisinnaanermik akuersissutilimmit amerlanernik

sullissisoqarsinnaatitaasut annertusineqarput ukununga: Sisimiut, Ilulissat, Qaqortoq, Narsaq aamma Kangerlussuaq.

Takussutissaq 5 Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffiit

Taamaalilluni nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffiit aallaavimmikkut kisermaassilluni niuffaffiupput illugiiffaarinnngitsut, tassani kiffartuussissutinik sullississusattat toqqarneqartoq pisisartut amerlanersaanit atornerarlunilu atalerfiuvoq. Suliffeqarfiullu nalunaarasuartaateqarnikkut nunap iluani atortorisat piusut amerlanersaat pigisarai. Tassunga illua'tungiliussimapput sullissisut ikkuttunnguit niuffaffinnut iseniarsarisut.

Aallaavigalugu ikaarsaariarnermi suli pisariaqarpoq kisermaassisuunerup illugiiffaariunngitsumik malittarisassiuunneqarnera aalajangiusimassallugu, tassa ataatsimut ingerlaarnermi malittarisassiuineq atorlugu. Malittarisassiuinerup taassuma niuffaffimmi sullissisut nutaat nunap iluani atortutigut aaqqiinnermut isersinnaanissaat qularnaassavaa, kiisalu illua'tungeriillutik pisisartumik ingerlaarnermik atuinernik paarlaateqatigiittarsinnaanissaat aamma qularnaassallugu.

Ataatsimut ingerlaarnermi malittarisassiineq taassaavoq ingerlaarnermik paarlaannermut malittarisassaqaarneq niuffaffimmi sullissisut minnerit nunap iluani nalunaarasuartaateqarnikkut ingerlaarfinnik pioreersunik kiffartuussisutinik sullissisussatut toqqaarneqartumit pilersinneqarsimasunik atuisinnaanissaannik qularnaarisooq. Tassa ataatsimut ingerlaarnermi malittarisassaqaarnerup pingaarnersarisaa. Tamanna isumaqarpoq nalunaarasuartaateqarnikkut anguniagaq niuffaffimmik ineriartortitsineq, nassaartornermik, annertusiartornermik ataveqaqatigiinnermilu teknologii nutaalianut isersinnaanissaq tunngaviusumik qularnaarneqassasoq inatsiliorneq aqqutigalugu, inatsiliornerullu inernerit Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisunit nakkutilliilluni oqartussatut allaffissornikkut aqunneqassapput.

Nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffiit ammaanneqarnerat killiffimmi ajornakusoortumiippoq amerlasuunik suliamut akuliuttoqarluni, tamarmik imminnut akerliusunik soqutigisalinnik: Aallaaviuvoq Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kisermaassisuummata nalunaarasuartaateqarnikkut Kalaallit Nunaanni/-nut aamma -nit sullissisutinik neqerooruteqartutut aamma Kalaallit Nunaanni nunap iluani nalunaarasuartaateqarnikkut attaveqaatinik sanaartortutut ingerlatsisutullu, tassa attaveqaatinik illoqarfiit, nunarfiit nunallu allat akornanni naapiffigalugit akunnerminnut ikkuffi elektroniskimik attaveqarsinnaanissaannut periarfissiissutit.

Tele Greenland A/S, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit 100 %-imik pigineqartoq Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffinni annertunerpaaq sullissiffigissallugu piginnaatitanermik tigummisassinneqarsimavoq, taakku ataanni illoqarfiit nunarfillu akornini attaveqaqatigiinneq kiisalu Kalaallit Nunaanniit/-nullu ataveqaqatigiinneq tamaat. Sullissisussatut piginnaatitaanermik tigumminnittup naammagisinnaasariaqarpaa piginnaatitaanini killilerneqarmat ammaassisoqarneratigut imaluunniit immikkoortuni taaneqartuni immikkut piginnatitaaffinnik eqqussisoqarmat.

Naalakkersuisut periarfissaqarput kisermaassineq pillugu aalajangiisnaallutik, taamaalillutillu sullissinissamik piginnaatitaanermik killiliissallutik, taamalu pisoqarpoq atassuteqarfinnik ikkuffeqanngitsunik niuffaffiup aamma internettikkut atassuteqarfinnik ikkuffeqanngitsunik niuffaffiup ammaanneqarnerisigut.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut piginnaatitaapput nalunarsuartaateqarnikkut sullissisumit saaffigineqarunik aalajangiisallutik ataatsimut ingerlaarnermik kissaateqartoqarneq naammaginartuunersoq taamalu akuerineqartariaqarluni. Kiisalu Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut akigititaasussamik atugassarititanillu ataatsimut ingerlaarnermi sullissisummut aalajangiisnaapput, suliamut akuusut isumaqartigiisnaappata.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ulloq 5. septembari 2012 ataatsimut ingerlaarnermi sullissisummut Global IP-Transportimut akigititaasussamik aalajangiippot niuffaffimmi suliamut akuusut ilaannit ataatsimit kissaatigineqarnera tunngavigalugu. Aalajangiinerup qulakkeerpaa sullissisut nutaat assigiimmik periarfissaqarlutik nunap iluani attaveqaqatigiinnermut atortunut isersinnaanerat aamma sullissisussatut piginnaatitaanermik tigumminnittup akigititanik appaasinnaanermi periarfissaqarnera internettikkullu sullissisutinik atuinikkut flatratemik eqqussisnaanera atuisunut iluaqutaasumik.

Unamiilleqatigiinnerup ineriartornera

Ukiuni makkunani nalunaarasuartaateqarnikkut immikkoortoqarfimmi annertuunik allanngortoqarpoq, Kalaallit Nunaanni immikkortoqarfiit alloriarnikkaartumik ammaanneqariartornerini.

Ilutsimigut aaqqissuunneqarnermigut nalunaarasuartaateqarnikkut immikkoortoqarfik ineriartorsimavoq ataasiinnarmik kisermaassilluni sullissisusaasoqarfimmiit oqartussanit pigineqartumiit niuffaffimmut arlalinnik sullissinissamut neqerooruteqarluni unammillerfiusumut. Niuffaffiit angissusaat eqqarsaatigulu imminnermi maluginngitsuugassanngilaq, sullissisut 3-rsui internettikkut attaveqaatinik ikkuffeqanngitsunik sullissisussatut qinnuteqarsimammata namminnerlu attaveqarfissaminnut pisisartumi Internettimut atassuteqarfissaannut annertoqisumik aningaasaliisimallutik.

Ammaassinermut tunngaviusup periarfissippaa sullissisussatut neqerooruteqartut niuffaffimmut isersinnalernissaannut attaveqaatinut sullissisusaasumut pioreersumut unammillertutut pilersuisussatut akuersissummik pigisaqartup ingerlataani piginnaaffinnik pisinermikkut.

Ilutigalugu aamma ima isikkoqarpoq Tele Greenland manna tikillugu ammaanermiit attaveqarnikkut sullisinikkullu ineriartornermi nukittoriarluni inissisimalersimasoq, kaaviiartitai annertunerulersimallutik kiisalu ukiumoortukkaanik sinneqartooruteqarnermi inissisimaffia ajunngitsumik qaaffaallatsissimallugu.

Politikkikkut anguniakkap "pitsaanerpaamik akikinnerpaamillu" anguneqarsinnaaneranut tunngavissaq ikkutereerpoq. Nunap iluani angallannikkut atortut aaqqissuunnerisa aningaasaliiffiginerisigut, nunap iluani angallannikkut atortunik aaqqissuussinerup allaanerusup atotuulersinneratigut kiisalu attaveqatigiissutinik sullissisut sullissisussatutullu neqeroorutillit nalequttumik akuleriiaartinnerisigut pisariaqartumik, naak naammanngikkaluamik, "pitsaanerpaamik akikinnerpaamillu" unamillernikkut piviusukkut anguneqarnissannut naatsorsuutigereernejartariaqartut pilerput.

Naatsorsuutigereernejartariaqartut naammattuunnginnerinut takussutissaasut ilagaat, akinik appaanerit isumaminnik takkussimangimmata aamma ilaatigut siuarsarneqarsimallutik Kalaallit Nunaat anguniakkaminik annertuumik angusaqarsimammat unammilleqatigiinnerup malittarisassanillu atuinerup akuleriinnerisigut.

Qallunaat Nunaanni ineriartorneq

Nalunaarasuartaateqarnikkut malittarisassaqaqarnerup massakkut atuuttup Kalallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut politikikkut ineriartornikkut massakkorpiarlu inissisimaneratigut aallaaviata anguniagaasa pingaarnersaraat ammaassiartuaarneq, Qallunaalli Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut malittarisassaqaqarnerup assinganillu nalunaarasuartaateqarnikkut politikkip anguniagarigaa nunat tamat akornini killeqanngitsumik unammilleqatigiissinnaaneq.

Qallunaat Nunaanni ineriartornerup oqaluttuarissanera qiviarutsigu tassaavoq kisermaassinermik sorlanissimasumik atorunnaarsitsineq niuffaffimmut killilersugaanani ineriartorfusumut ingerlaneq kinguneqartumik akigititaasut apparnerinik kiffartuussisutillu pitsaanerusut atulernerinik.

Tom Latrup-Pedersen Qallunaat Nunaanni ineriartorneq pillugu atuakkami "Kommunikationsret"-imi ilaatigut ima allappoq: "Taamallilluni nalunaarasuartaateqarnikkut

1897-miit 1990-imut malittarisassiineq ersiutaavoq naalagaaffiup naleqanngitsumik tupinnaannartumik aalajangiisinnaanngineranut, kingornatigulli taarserneqartoq inatsisiliornikkut ataannavissumik ulapinnermik." Nangillugu allappoq: "Taamaallilluni naalagaaffiup kisermaassisuunerata aalajangernissaanut naalakkersuisut ukiuni 12-ini nangaanerata ukiunut tullernut 110-nut nalunaarasuartaateqarnerup malittarisassiunneqarnissaanut sunniuteqarpoq sulilu sunniuteqarluni. Ukiut taakku 12-t tunngaviliisuppuut nalunaarasuartaateqarnikkut attaveqarfiit namminersortutut kisermaassilluni pigilernerinut kisermaassisuunermullu piviusumut, ukiuni tullerni 90-ini kipitinneqarnissaanik eqqarsaateqarfusumut, nalitsinnilu immikkoortuni aalajangersimasuni unamillernikkut malittarisassiornerup unamillernikkut ajoqusiinerata sunniutaasa millisinniarnersigut"

Kisermaassineq Qallunaat Nunaata atorunnaarsippa Qallunaallu Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffik sukkasuumik ilorraap tungaanut ineriartulerpoq. Qallunaat Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut oqartussat siunertarisimavaat ineriartornermut tassunga akuujumallutik nalunaarasuartaateqarnikkullu malittarisassat ammaassiartornermut ingerlanniarlugit. Oqaluttuarisaanikkullu najoqqutassarineqartut nunat akornini assigiinngitsorujussuupput.

Ammaassiartuaarneq

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisunut ullumikkut aallaaviuvoq niuffaffiup ammaassiviujartuaarnera oqaluttuarisaanerlu qiviraanni isumalluarnissaq tunngaveqarpoq. 2004-p kingorna politikikkut kissaatigineqarpoq nalunaarasuartaateqarnermi niuffaffik ammaaneqassasoq. Misissuineq Ementor aamma IKT-mut pilersaarut nalunaarasuartaateqarnikkut malittarisassakilliartrornerup ingerlateqqinneranut tunngaviupput.

2006-imi Inatsisartut nalunaarasuartaateqarnermut peqqussut, 1. januari 2007-imiit atuutilersoq, akueraat. Nalunaarasuartaateqarnermut peqqussut 2006-imeersoq tunngaveqarpoq 2004-mi Kalaallit Nunnaanni nalunaarasuartaateqarnikkut attaveqatigiittarneq pillugu nalunaarusiamik (nalunaarusiaq Ementor). Inatsimmut nalinginnaasumik oqaaseqaatini erseerpoq naalakkersuisut isumaqartut "Naalakkersuisut siunissamut qanittumut

iliusissatut anguniagaraat Internettikkut sullissinernik tuniniagaqarnissamut sullissinerit ammanerulersinniarnissaat.”

annertunerulissasoq sullissisut nutaat attaveqaataat piareerpata.

2009-mi internettikkut sullissinerit ammaanqarnerat pilersinneqarpoq, Naalakkersuisut aalajangermata internettikkut sullississutinut ikkuffeqanngitsunut niuffaffit ammaassiviginiarlugit.

Aammalu Naminersorlutik Oqartussat IKT-mut pilersaarutaata nalunaarusiaminni ammaassineq eqqaavaa. IKT-mut pilersaarummi ilaatigut innersuutigineqarpoq unammilleqatigiinneq internettikkullu sullississutinik tuniniaasut nutaat internettikkut sullississutit niuffaffiannut isersinnanissaat inatsisitigut qularnaarneqassasoq. Ilimagineqarpoq unammilleqatigiinnerup kingunerissagaa nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffimmi nutaamik sukkasuumillu ineriartortoqalissasoq.

Ammaasinerup kingorna sullissisut pingasut akuerineqarsimapput namminneq attavimmikkut ikkuffeqanngitsutigut nalunaarasuartaateqarnikkut sullississutinik ingerlatsinissaminnut neqerooruteqarnissaminnullu. Ilimagineqarpoq atuisunut kingunerissagaa periarfissaqalissammat internettikkut sullississutinik amerlanerusunik qinigassaqaalernissaq, akigitit minnerit, nioqqutinillu nutaanik saqqummiineq kiisalu niuffaffik akitigut, nutaaliornikkut pitsaasutsikkullu nioqqutillit akornanni unammillerfiusoq.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut niuffaffinni ineriartornerit malinnaaffigeqqissaarpaat ilaatigut nakkutilliisuunertik, siunnersuisuunertik, niuffaffiullu ineriartorneranik misissuisuunertik aqqutigalugu. Unammillernerup manna tikillugu sunniutai tassaapput nunap iluani atortut atorneqarluarnerulernerat aamma nioqqutissanik pitsaannerusunik atuisunut neqerooruteqarneq, taakku ataanni flatratemik nioqqutit ilisaritinnerat inuinnarnut niuernikkullu suliffeqarfinnut Nuummiittunut Qaqortumiittunullu. Niuffaffinni allani tamani atuisut misigisimavaat paasissutissat amerlineri internettikkut sullississutinik nioqqutini unammilleriartuaarnerup kingunerisaanik.

Nangillugu ilimagineqarpoq sullissisut nutaat sullissisussatullu akuerineqarsimasup niuffaffimmi inuinnarnik sullissiffiusumi unammilleqatigiinnerat

Fra monopol til konkurrence kopi

Telestyrelsens opgaver er under forandring i disse år. Fra at have været et kontor, der primært udførte rutineprægede opgaver, beskæftiger Telestyrelsen sig først og fremmest med den igangsatte liberalisering af de grønlandske telemarkeder. Det betyder, at Telestyrelsen nu løser omkostningstunge opgaver som er varierede og komplekse, og som stiller høje krav til håndtering af sagsbehandlingen. Telestyrelsen tilpasser løbende sin organisation til denne udvikling og til de høje faglige krav denne udvikling stiller både juridisk, økonomisk og telefagligt.

Telemarkederne befinder sig i en overgangsfase med begyndende liberalisering og deregulering. Derfor foregår der en vis restrukturering fra monopol- til konkurrencemarked for at sikre, at Grønland på længere sigt bliver en del af netværksøkonomien.

Den 17. september 2009 traf Naalakkersuisut beslutning om liberalisering af de første telemarkeder i Grønland. Markederne for udbud af trådløse forbindelser, herunder trådløse bredbåndsforbindelser, og udbud af internettjenester over trådløse forbindelser.

Der blev samtidig givet tilladelse til, at en ny operatør kunne udbyde en internettjeneste over trådløse forbindelser. Den første tilladelse blev givet for Nuuk og Nuussuaq. Sidenhen er der givet tilladelse til endnu en operatør og det geografiske område, hvor der er flere udbydere end koncessionshaver, der kan udbyde en internettjeneste er udvidet til også at omfatte Sisimiut, Ilulissat, Qaqortoq, Narssaq og Kangerlussuaq.

Telemarkederne er således som udgangspunkt asymmetriske monopolmarkeder, hvor koncessionshaver råder over hovedparten af kunder og kundetilslutninger. Selskabet ejer samtidig det meste af den eksisterende teleinfrastruktur. Heroverfor står nogle få nye operatører, der søger at komme ind på markederne.

Som udgangspunkt er det fortsat nødvendigt i en overgangsperiode, at fastholde en asymmetrisk regulering af

monopolet, nemlig vha. samtrafikreguleringen. Denne regulering skal sikre, at de nye operatører på markedet får adgang til infrastrukturen samt gensidigt at kunne udveksle trafik mellem kunderne.

Figur 6 Grønlandske telemarkeder

Samtrafikreguleringen er den regulering, der sikrer mulighed for at udveksle trafik ved at mindre operatører på markedet kan benytte den eksisterende teleinfrastruktur anlagt af koncessionshaver. Dette er kernen i samtrafikreguleringen. Det betyder, at de telepolitiske mål om at fremme en markedsudvikling, der fører til innovation, vækst og adgang til moderne kommunikationsteknologier grundlæggende sikres via lovgivning, der administreres af Telestyrelsen som uafhængig tilsynsmyndighed.

Liberaliseringen af telemarkederne er i en kompleks fase med mange involverede aktører, der har indbyrdes modstridende interesser. Udgangspunktet er, at Grønlands Selvstyre har eneret til udbud af teletjenester i, til og fra Grønland samt anlæg og drift af telekommunikationsinfrastruktur i Grønland, der muliggør elektronisk kommunikation mellem nettermineringspunkter i mellem byer og bygder og til udlandet.

Tele Greenland A/S, der er 100 % ejet af Grønlands Selvstyre, er meddelt en koncession på størstedelen af de grønlandske telemarkeder, herunder al kommunikation mellem byer og bygder samt al kommunikation ind og ud af Grønland. Koncessionshaver skal dog tåle, at der sker indskrænkninger i koncessionen i form af liberalisering eller indførelse af særrettigheder på nævnte områder.

Naalakkersuisut har mulighed for at træffe beslutning om liberalisering af eneretten, og dermed indskrænke koncessionen, hvilket skete med beslutningen om liberaliseringen af markederne for udbud af trådløse forbindelser og udbud af internettjenester over trådløse forbindelser.

Telestyrelsen er bemyndiget til at efter anmodning fra en teleoperatør til at træffe afgørelse om en anmodning om samtrafik er rimelig og skal imødekommes. Endvidere kan Telestyrelsen fastsætte pris og vilkår for samtrafikydelsen, hvis parterne ikke kan blive enige herom.

Den 5. september 2012 fastsatte Telestyrelsen prisen på samtrafikydelsen Global IP-Transit efter anmodning fra en af markedets parter. Afgørelsen har sikret de nye operatører lige adgang til infrastrukturen og har givet koncessionshaver mulighed for at sænke priserne og indføre flatrate internet produkter til gavn for forbrugerne.

Konkurrencens udvikling

I disse år foregår der store ombrydninger i telesektoren, efter at sektoren gradvis bliver liberaliseret i Grønland.

Strukturelt er telesektoren gået fra basalt set én potentiel udbyder i form af et offentligt forsyningsmonopol til et marked med flere konkurrerende udbydere. I forhold til markedernes størrelse og beskaffenhed er det i sig selv bemærkelsesværdigt, at hele 3 operatører har søgt om tilladelse til udbud af trådløse internettjenester og foretager omfattende investeringer i egne net, der skal forbinde kunderne til Internettet.

Grundlaget for liberaliseringen muliggør, at tjenesteudbydere kan gå ind på markedet som konkurrenter til den eksisterende netudbydere ved at købe kapacitet på koncessionshavers.

Samtidig ser det også ud til, at Tele Greenland er kommet styrket ud af den hidtidige liberalisering med betydelig net- og tjenesteudvikling, voksende omsætning samt positiv niveauforskydning af de årlige overskud.

Grundstenen er lagt til, at den politiske målsætning om "bedst og billigst" kan indfries. Med betydelige infrastrukturinvesteringer, aktivering af den alternative infrastruktur samt en passende blanding af netoperatører og tjenesteudbydere er de nødvendige, om end ikke tilstrækkelige, forudsætninger for opnåelse af "bedst og billigst" gennem reel konkurrence til stede.

At de tilstrækkelige forudsætninger ikke er til stede ses bl.a. af, at prisnedsættelser ikke er kommet automatisk og i et vist omfang er fremmet af, at Grønland ved en kombination af konkurrence og regulering har opnået høj målopfyldelse på sine målsætninger.

Den danske udvikling

Udgangspunktet for den grønlandske telepolitiske udvikling og øjebliksbillede af den gældende teleregulering, har en begyndende liberalisering som hovedformål, medens den danske teleregulering og tilsvarende telepolitik, har en frisat international markedsdannelse som målsætning.

Den danske udvikling har historisk været en afvikling af et rodfæstet monopol henover en liberalisering til en fri markedsdannelse med lavere priser og bedre produkter til følge.

Tom Latrup-Pedersen skriver i kommunikationsret om den danske udvikling bl.a. følgende: "Telereguleringen i perioden 1897-1990 er således udtryk for en enestående statslig ubeslutsomhed, som til gengæld derefter blev afløst af en lovgivningsmæssig hyperaktivitet". Videre fremgår det at: "Regeringens 12-årige tøven med hensyn til at fastslå statens eneret, fik imidlertid betydning for telereguleringen i de følgende 110 år og har fortsat betydning. Disse 12 år lagde grunden til det private ejerskab til telenettet, og til det faktiske monopol, som man i de følgende 90 år overvejede at bryde, og som nutidens sektorspecifikke konkurrenceregulering har til formål at afbøde de konkurrencemæssige skadevirkninger af"

Danmark brød med monopolet og det danske telemarked udviklede sig hurtigt i en positiv retning. Den danske

telemetryndighed har haft til formål at tage del i denne udvikling og administrere telereglerne hen imod en liberalisering. De historiske forudsætninger er dog helt forskellige landene i mellem.

Begyndende liberalisering

For Telestyrelsen er udgangspunktet i dag, en begyndende liberalisering af markedet og set i et historisk perspektiv, er der grund til optimisme. Politisk har der siden 2004 været et ønske om, at liberalisere telemarkedet. Ementor undersøgelsen samt IKT-strategien danner baggrund for den fortsatte deregulering af telemarkederne.

I 2006 vedtog Inatsisartut teleforordningen, som trådte i kraft med virkning fra 1. januar 2007. Teleforordningen af 2006 bygger på en i 2004 udarbejdet redegørelse om telekommunikation i Grønland (Ementor redegørelsen). Det fremgår af de almindelige bemærkninger til loven, at det er landsstyrets opfattelse, at "Landsstyrets kortsigtede strategiske mål er, at der skal gennemføres en tjenesteliberalisering af adgangen til at udbyde en internettjeneste"

I 2009 blev liberaliseringen af internettjenesten gennemført, da Naalakkersuisut traf en beslutning om at liberalisere markederne for trådløse internettjenester.

Endvidere berører Selvstyrets IKT-strategi liberaliseringen i sin rapport. I IKT-strategien anbefales det bl.a., at konkurrencen og nye internetudbyderes adgang til internetmarkedet sikres gennem lovgivningen. Det forventes, at konkurrencen vil resultere i ny dynamik på telemarkedet.

Efter liberaliseringen har tre operatører fået tilladelse til at drive og udbyde teletjenester over eget trådløst net. Det forventes at konsekvenserne for forbrugerne bliver et større udbud af internettjenester at vælge imellem, lavere priser og lancering af nye produkter samt et marked hvor der konkurreres mellem udbyderne på pris, innovation og kvalitet.

Telestyrelsen følger udviklingen i markederne nøje bl.a. via sit tilsyn, sin rådgivning og analyser af udviklingen i markedet. Foreløbige effekter af konkurrencen har været en bedre udnyttelse af infrastrukturen samt et bedre udbud af produkter til forbrugeren, herunder introduktion af flatrate produkter til privatkunder og erhvervskunder i Nuuk og

Qaqortoq. Kunderne i de øvrige markeder har oplevet øgede datamængder i internetprodukterne som følge af den spirende konkurrence.

Det forventes videre, at konkurrencen skærpes mellem de nye operatører og koncessionshaver på privatkundemarkedet, når de nye operatørers net er klar til drift.

Nalunaarutinik suliaqarneq

Ataatsimut ingerlaarnermi akigititaasut aalajangerniarnerinut atatillugu taamanikkut Ineqarnermut, Nunap iluani Attaveqarnermut Angallanermullu Nalakkersuisup Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut piumasaqarfigai 3-nik nalunaarusioqqullugit, ataatsimut ingerlaarneq pillugu, sullissisussatut akuerisamut naatsorsuusionermut malittarisassaliornissaq pillugu aamma Nalunaarasuartaateqarnermi Maalaaruteqarfimmik pilersitsinissaq pillugu.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut 2011-p ingerlanerani naalakkersuisoqarfik nalunaarasuartaateqarnikkullu nioqquteqarfik inatsisiliornerup ingerlanerani ilisimatittarsimavaat nalunaarutillu taakku pingasut naammassisisimallugit, kingornatigullu nalunaarutit ullut 1. aamma 9. februar 2012 inatsiseqarnermut allaffeqarfiup Ineqarnermut Nunallu iluani attaveqarnermut Naalakkersuisoqarfiup ataatsimeeqatiginerini.

Nalunaarutinik taakkuninnga 3-nik saqqummiinikkut nalunaarasuartaateqarnermut peqqussutip malittarisassaasa erseqqissarneqarnissaasa pisariaqarnera saqqummiunneqarpoq, pingaartumik ataatsimut ingerlaarnermi malittarisassat malittarisassaqarnerat, eqqartuussisutigit aalajangiisoqarnissaa utaqqinagu. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aallaavigalugu innersuutiginiarpaat nalunaarasuartaateqarnermi peqqussutip arlaleriarlugu misissoqqineqarnissaa aaqqiivigalugulu aamma nalunaarasuartaateqarnikkut nioqquteqartut inatsisiliornermut piareersaataasumik suliaqarnermi sapinngisamik piaartumik ilanngutitineqartassasut ilaatigut sulinerup erseqqissumik ingerlanera qularnaarniarlugu.

Ataatsimut ingerlaarneq pillugu nalunaarut – inatsisilerinerup teknikkillu tungaasigut ajornartorsiutit

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut maluginiarsimavaat nalunaarasuartaateqarnermut peqqussutip § 6, imm. 1-ia

piginnatitaanerup immaqa erseqqissumik piginnaatitsivigitinngikkaa ataatsimut ingerlaarneq pillugu nalunaarutiliornissaq periarfissanik pisariaqartunik tamanik suliniuteqalernissamut imalimmik. Apeqqutaasimavoq ataatsimut ingerlaarneq pillugu killeqaqisumik nalunaarutiliornissaq kisiat piginnaatitaaffusimanersoq imaluunniit inatsisitigut nassuiaanerme periarfissiisoqarsinnaanersoq ataatsimut ingerlaarneq pillugu nalunaarutiliortoqarsinnaanersoq annertunerusumik pisinnaatitaaffiliisumik inatsisillu piareersarnerani suliat kinguneritikkusutaannik.

Taamaalilluni inatsimmut oqaaseqaatini ersepoq anguniarneqarsimasoq ataatsimut ingerlaarneq pillugu nalunaarutiliornissaq periarfissanik pisariaqartunik tamanik suliniuteqalernissamut imalimmik. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut kissaatigisimavaat nalilernerqassasoq anguniakkat nassuiarnerisigut nalunaarasuartaateqarnermut peqqussut pillugu oqaaseqaatit aallaavigalugit piginnatitaanermit ilaatinneqassanersoq malittarisassat pinngitsoorani pisussaataaffiliinerit taakkuninngalu malittarisassaliorneq. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut malisungaannarlugu naliliinerat tassaavoq nalunaarasuartaateqarnermut peqqussutip § 6, imm. 1-ia tamatumunnga periarfissiisoq tamannalu tunngavigalugu ataatsimut ingerlaarneq pillugu tamakkiisumik nalunaarutiliorluni.

Inatsiseqarnermut allaffeqqarfiup nangaassutai

Inatsiseqarnermut allaffeqqarfiup innersuutigaa Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nalunaarusiussanngitsut piginnaatitaaneq inatsineqarnermut allaffeqqarfiup paasinninnera malillugu naammattumik erseqqinngimmat. Sulinerup ingerlanera unitsinneqarpoq nalunaarullu nutaaq annikinnerlu allanneqarpoq ataatsimut ingerlaarnerup unitsinneranut akuersissutiginninneranullu tunngasoq § 6, imm. 4 malillugu. Nalunaarasuartaateqarnikkut nioqqutillit tamanna akueraat ilimagalugu ataatsimut ingerlaarnermi malittarisassanik

sukumiinerusunik sapinngisamik piaarnerpaamik saqqummiisoqassasoq nalunaarasuartaateqarnermut peqqussutip misissorneqarnissaanut aaqqiivigineqarnissaanullu atatillugu.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut paasinninnerat.

Ataatsimut ingerlaarneq pillugu nutaamik inatsiliornermi akulikitsumik tamanna akerliliiffigineqartarpoq. Tamanna tassaavoq pineqartumi nutaamik inatsiliornermut akerliliinerup ilagisaa ammaassineramik kingunilik. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut apeqqut pillugu 2006-imi nalunaarasuartaateqarnermut peqqussutip suliarinerani pisorta qarfirmik ikiuussimasut siunnersuisutut saaffigisimavaat.

Inatsimmut oqaaseqaatinut inatsisillu siunertaannut anguniakkamik nassuiaaneq aallaavigigaanni qularnaateqanngilaq tamakkiisumik nalunaarutiliortoqartariaqartoq § 6, imm. 1 malillugu. Tamaangippat pisariaqarsimassanngikkaluarpoq aalajangiinerup taassuma inatsimmut ilanngunnissaa, Naalakkersuisut piginnaatitaaneq atorsinnaasimanngimmassuk ataatsimut ingerlaarneq pillugu malittarisassaliornissamut.

Ataatsimut ingerlaarneq pillugu sukumiinerusunik malittarisassaliortoqarsimannginnerata kinguneraa ataatsimut ingerlaarneq pillugu apeqqutit kingornatigut Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut piumasaqaatitaqanngitsumik naliliinissaannut tunniunneqarmat § 6, imm. 3 malillugu, akerlianilli pineqartup iluani malittarisassaliornep kingunerissavaa suliamut akuusut aamma Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut maleruagassat ataatsimut ingerlaarneq pillugu aalajangiinernut ilanngunneqarsimasut malittariaqassagaat, taamaalillutillu ataatsimut ingerlaarneq pillugu suliani aalajangersimanerusunik sinaakkuteqarlutik sulisariaqalerlutik. Tamatuma kinguneraa Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut naliliinerat malittarisassat tikkuagaannik aalajangiinissamut tunngavinnik oqimaaqatigiissaariffigineqassasut pituttorsimanngitsumik naliliinissamut taarsiullugu.

Nalunaarasuartaateqarnermi

Maalaaruteqarfik

Nalunaarasuartaateqarnermi Maalaaruteqarfup Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aalajangigaannik sulissinera inatsisitigut tunngaveqarpoq nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummi §§ 20-21-mi.

Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfup Nalunaarasuartaateqarnermi Maalaaruteqarfik pilersinnialerpaa Nalunaarasuartaateqarnermi Maalaaruteqarfik pillugu nalunaarutip saqqummiunneqarneranut atatillugu. Maalaaruteqarfik nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummi § 20 malillugu piginnaatitaavoq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aalajangigaannik maalaarutiginninnernik suliaqassalluni aalajangiisassallunilu pineqartut uku iluanni: Pilersuissaatitaaneq, ataatsimut ingerlaarneq taassuma ataniilluni Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut naliliineri kiisalu Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliinerat nalinginnaasumillu sulianik ataasiakkaanik ingerlatsinerat il.il.

Tassa imaappoq pilersuisussaaitaneq pillugu aalajangersakkat malittarisannik aalajangiinerit, taakku ataani aqutsisut pilersuisussaaitaasussanik toqqaaneq pillugu sulinerat, Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut pilersuisussaaitaanermik ingerlatsinermut atugassarititaasut pillugit aalajangiinerat, akigititaasut annerpaaffissaannik aalajangiinerit kiisalu pilersuisussaaitaanerup kinguneranik amigartoorutit matussuserneqarnissaat pillugu aamma ingerlatsinermi immikkut ittumik amigartooruteqarnermut tunngasunik suliarinninneri, Nalunaarasuartaateqarnermi Maalaaruteqarfimmut maalaarutigineqarsinnaapput.

Nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummi aalajangersakkat tunngavigalugit Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliisuullutillu isumaqatigiissitsiniartuussapput piumasaqaat sullissisut nutaat piginnaatitaallutillu pisussaaitaammata ataatsimut ingerlaarneq pillugu isumaqatigiinniarnissamut akuersissutilimmillu neqerooruteqarfigineqarnissaannik, pilersuinissamut akuersissutillip malinngippagu. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aamma nakkutigissavaat isumaqatigiissutit taakku immikkoortitsiviussanngimmata, anguniarlugu illugiillutik akuersissutillip nalunaarasuartaateqarnermut attaviinut

sullississutaanullu isersinnaanerat niuffaffimmi piviusumik
unammilleqatigiiffimmi qulakkeerneqarnissaat.
Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliinerat
ilaatigut kinguneqarsinnaavoq pilersuisussatut
akuersissutillip akigititaasutigut kiggitsineranik
misissuineranik.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut tamatumunnga
aalajangigarisinnaasaat taamatutaaq
Nalunaarasuartaateqarnermi Maalaaruteqarfimmut
maalaarutigineqarsinnaapput. Nalunaarasuartaateqarnermi
Aqutsisut nalunaarasuartaateqarnikkut sullissisunik
maalaaruteqarnernik suliarinninnerat aalangiinerallu
taamatutaaq Nalunaarasuartaateqarnermi
Maalaaruteqarfimmut maalaarutigineqarsinnaapput.

Udarbejdelse af bekendtgørelser

I forbindelse med fastsættelse af pris på samtrafik bad daværende Naalakkersuisoq for Boliger, Infrastruktur og Trafik Telestyrelsen om, at udarbejde et forslag til 3 nye bekendtgørelser, om samtrafik, regnskabsregler for koncessionshaver og om oprettelse af et Teleklagenævn.

Telestyrelsen har i løbet af 2011 holdt departementet og telebranchen orienteret om lovprocessens forløb og har færdiggjort de 3 bekendtgørelser, hvorefter bekendtgørelserne er overdraget henholdsvis den 1. og 9. februar 2012 ved et afsluttende møde med lovkontoret og Departementet for Bolig og Infrastruktur.

Med udstedelsen af de 3 bekendtgørelser er der lagt op til nødvendigheden af, at præcisere reglerne i teleforordningen særligt reglerne om samtrafik, frem for at afvente retlige afgørelser. Telestyrelsen vil som udgangspunkt anbefale at teleforordningen revideres ad flere omgange og at telebranchen deltager så tidligt som muligt i det lovforberedende arbejde bl.a. for at sikre en så transparent proces som muligt.

Samtrafik - juridisk-tekniske problemer

Telestyrelsen har været opmærksom på, at bemyndigelsen i teleforordningens § 6, stk. 1 muligvis ikke gav en klar bemyndigelse til, at udfærdige en samtrafikbekendtgørelse, som omfattede alle de nødvendige muligheder for tiltag. Spørgsmålet har været, om der kun var lovhjemmel til at udstede en samtrafikbekendtgørelse i et meget begrænset omfang eller hvorvidt man ved en lovfortolkning kunne udstede en samtrafikbekendtgørelse som var mere vidtgående og som lovens forarbejder lægger op til.

Af bemærkningerne til loven fremgår det således, at det har været hensigten, at der skulle udstedes en bekendtgørelse med de nødvendige regler og tiltag om samtrafik. Telestyrelsen ønskede en vurdering af, hvor langt man ved en formålsfortolkning ud fra bemærkningerne i teleforordningen, kunne udstrække bemyndigelsen til at gælde og hvorvidt der kunne udstedes regler, der også

omfattede pålæg af forpligtelser. Telestyrelsens umiddelbare vurdering var, at reglerne i teleforordningens § 6, stk. 1 gav hjemmel til dette og udfærdigede på denne baggrund en samtrafikbekendtgørelse i fuldt omfang.

Lovkontorets forbehold

Lovkontoret anbefalede at Telestyrelsen ikke udstedte bekendtgørelsen da bemyndigelsen efter lovkontorets opfattelse ikke var entydig nok. Processen blev sat i stå og en ny og mindre bekendtgørelse om afbrydelse og afvisning af samtrafik blev udfærdiget jf. § 6, stk. 4. Telebranchen accepterede dette med en forventning om, at mere omfattende regler om samtrafik vil blive udstedt hurtigst muligt i forbindelse med en kommende revision af teleforordningen.

Telestyrelsens opfattelse.

Ved ny lovgivning om samtrafik, er der ofte indvendinger mod denne. Dette er en del af modstanden mod ny lovgivning på området som fører til liberalisering. Telestyrelsen har søgt rådgivning om spørgsmålet hos dem der i sin tid hjalp direktoratet med udfærdigelsen af teleforordningen af 2006.

Ud fra en formålsfortolkning af bemærkningerne til loven og hensigten med denne hersker der ikke tvivl om, at der burde kunne udstedes en bekendtgørelse i fuldt omfang jf. § 6, stk. 1. Ellers havde der ikke været grund til at indsætte denne bestemmelse i loven, når Naalakkersuisut i realiteten ikke har kunnet anvende bemyndigelsen til at udstede regler om samtrafik.

Konsekvensen af at der ikke blev udstedt mere omfattende regler om samtrafik er, at spørgsmål om samtrafik herefter er overladt til Telestyrelsens ubetingede skøn i medfør af § 6, stk. 3, hvorimod udfærdigelse af regler på området vil medføre, at såvel parterne som Telestyrelsen skulle følge de retningslinjer, der opstilles i bestemmelserne om samtrafik og dermed handle under fastere rammer i sager om samtrafik. Det betyder at Telestyrelsens skøn ville blive

underlagt en afvejning af de kriterier som reglerne angiver fremfor et frit skøn.

Teleklagenævnet

Lovgrundlaget for Teleklagenævnets behandling af Telestyrelsens afgørelser i Teleklagenævnet fremgår af teleforordningens §§ 20-21.

Departementet for Sundhed og Infrastruktur er ved at nedsætte Teleklagenævnet, i forbindelse med udstedelse af bekendtgørelse om Teleklagenævnet. Klagenævnet har i medfør af teleforordningens § 20 hjemmel til at behandle og træffe afgørelse i klager over Telestyrelsens afgørelser inden for følgende områder: Forsyningspligt, samtrafik herunder prøvelse af Telestyrelsens skøn samt Telestyrelsens tilsyn og generelle sagsbehandling mv.

Det vil bl.a. sige, at afgørelser truffet i medfør af bestemmelser om forsyningspligt, herunder styrelsens sagsbehandling i forbindelse med sager vedrørende udpegning af forsyningspligtudbydere, Telestyrelsens fastsættelse af vilkår for varetagelse af forsyningspligten, fastsættelse af maksimalpriser samt afgørelser vedrørende dækning af underskud ved udbud af forsyningspligttydelser og i sager om særlige driftsunderskud, kan påklages til Teleklagenævnet.

I medfør af bestemmelserne i teleforordningen fører Telestyrelsen tilsyn med og mægler i situationer, hvor koncessionshaver ikke overholder kravet om, at nye aktører har ret og pligt til at forhandle aftaler om samtrafik og at modtage et tilbud fra koncessionshaver. Telestyrelsen fører også tilsyn med, at disse aftaler skal være ikke diskriminerende, med henblik på at sikre gensidig adgang til koncessionshavers telenet og teletjenester med reel konkurrence på markedet. Telestyrelsens tilsyn kan bl.a. munde ud i, at styrelsen iværksætter en prisklemmeundersøgelse hos koncessionshaver.

Telestyrelsens eventuelle afgørelser herom kan ligeledes påklages til Teleklagenævnet. Telestyrelsens behandling af klager over teleoperatører og afgørelser om dette, kan ligeledes påklages til Teleklagenævnet.

Nalunaarasuartaateqarnermi aqutsisut nakkutilliinermi oqartussatut

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliinermi oqartussapput attaviitsut. Tamanna inatsisitigut aalajangigaavoq § 11, stk. 2 nr. 7 aamma 8-mi, taassuma kingorna Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut suliarissavaat: *akuersisummik, pilersuisussaataaernerik sullissisunillu allanik nakkutilliineq aamma peqqussutip taassumalu malittarisaanik malittarisassat atugassarititaasullu malinneqarnissaat nakkutigissallugu.* Tamanna tunuliaqutserneqarpoq nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummi § 12-imi, taassuma kingunerisaanik Naalakkersuisut Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut naalakkersinnaanngilaat taakkununna oqartussaasutut suliaassat suliarinissannut.: *Naalakkersuisut nalunaarasuartaateqarnermi aqutsisunut suliaassani aalajangersimasuni oqartussaasutut suliaassat isumaginissaannut, suliani ataasiakkaani sullissinerup aalajangiinissallu isumaginissaannut imaluunniit peqqussutip matuma taassumalu nassatarisaanik allaffissornikkut peqqussutaasut malitsinnissaat qulakkeerniarlugu nalunaarasuartaateqarnermi aqutsisut nakkutilliisussaataaernerminik isumagisaqarnissaanut naalakkersinnaanngilaat.*

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aalajangiinerup nassatarisaata ilaatigut akuersisummik pigisalik, t.i. neqerooruteqartoq niuffaffimmi nukittuumik inissisimasoq taannalu nukittunerusumik inissisimanini tunngavigalugu niuffaffimmi akigititaasunik kiggisimatitsinersoq nakkutigisinnaavaa. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliinermut pissussaataaffisa aamma ilagaat pissutsit assigiissakkanik neqerooruteqarnermut, immikkoortitsiviunginnissamut aamma akigititaasunik nakkutilliinermut tunngassuteqartut. Kiisalu aamma Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliisinnaapput inatsisitigut tunngaveqarnermik taaneqarsinnasunut tunngasunik, t.i. nalunaarasuartaateqarnermut peqqussutip iluani aalajangikkat assigiinngitsut imaluunniit taakku malittarisaanik malittarisassat taakku nioqqutilinnit malineqarnerinut tunngasunik.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliinerat ingerlanneqarsinnaavoq maalaaruteqarneq tunngavigalugu imaluunniit nammineq misissuinermik aallarniineq tunngavigalugu.

Takussutissaq 7 Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliinermi suliaasaat

Pingaartumik maalaaruteqarnerit pillugit

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliinerat ingerlanneqarpat maalaaruteqarnermik tunngaveqarluni, taava aqutsisut maalaarutip tигunerata kingorna sapinngisamik annertuumik suliap misissorluarnissa isumagissavaa. Tamanna siullermik pissaaq aqutsisut paasisutissat tunngasutillit tamakkiisut tigusimanerisa naliliinerisigut nakkutilliineq suliarisinnaajumallugu. Aqutsisut naliliippata paasisutissanik amerlanerusunik pisariaqarlutik malaartoq attavigineqassaaq taakkuninnga piumaffigineqarluni. Kingornatigut suliamut akuusunik

tamanik naleqquttumik tusarniaasoqassaaq, taakku ataanni nalunaarasuartaateqarmi sullissisoq maalaarutigineqartoq. Tassunga atatillugu Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut paasissutissanik suliamut attuumassutilinnik amerlanernik noqqaasinnaavoq. Suliap paasissutissiiffigineqarneranut atatillugu aamma ataatsimiittoqarsinnaavoq – suliamut akuusut tamaasa peqatigalugit imaluunniit suliamut akuusut ataasiakkarlugit. Aqutsisut naliliippata suliaq naammattumik paasissutissiiffigineqartoq, taava aalajangiisoqassaaq. Kingornatigut aalajangiineq maalaaruteqartumut nalunaarasuartaateqarnikkullu sullissisumut maalaarutigineqartumut suliamullu akuusinnaasut sinnerinut nalunaarutigineqassaaq.

Nammineq suliniarneq tunngavigalugu nakkutilliinermik suliap

Nammineq suliniarneq tunngavigalugu nakkutilliinermik suliap pilersinnaapput assersuutigalugu

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ataatsimut ingerlaarneq pillugu isumaqatigiissuteqarnissamut imaluunniit isumaqatigissutigineqarsimasup allanngortinneqarnissaanut qinnuteqarluni saaffigineqarnermut atatillugu, ataani takuuk, malugilerpassuk nalunaarasuartaateqarnermik sullissisoq imaluunniit akuersissummik pigisaqartoq nalunaarasuartaateqarnermut peqqussut imaluunniit malittarisassat taassuma malittarisaanik pilersinneqartut malillugit pisussaffimminnik eqqortitsinngitsut. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aamma nakkutigisinnaavaat nalunaarasuartaateqarnikkut sullissisut niuffaffimmi malittarisassanik aamma killiliussanik akuersissutip kingunerisaanik malinninersut.

Isumaqatigiissutinik/Neqeroorutinik assigiissaakkanik nakkutilliineq – suliap ingerlaneranut assersuut

Neqeroorummik assigiissaakkamik nakkutilliineq ima ingerlasarpoq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut siullermik nalunaarasuartaateqarnikkut sullissisumit isumaqatigiissummik/neqeroorummik assigiissaakkamik nassinneqartarmata. Imaassinnaavoq neqeroorut assigiissaagaq nutaarluinnaasoq imaluunniit neqeroorutip assigiissaakkap pioreersup nutarternerinik imaqartoq.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut isumaqatigiissut/neqeroorut tigoreerpassuk, nalilernerqassaaq neqeroorut pillugu nioqqutillit ilitsersuussutaasumik tusarniarneqassanersut. Neqeroorut pillugu nioqqutillinnik tusarniaaneq tulluartuussaaq neqeroorut assigiissaagaq pineqarpat imaluunniit nioqqut nutaaq amerlasuunngorlugu tuniniagaq pillugu neqeroorut assigiissaagaq/isumaqatigiissut pineqarpat. Aamma Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut tusarniaassapput neqeruut assigiissaagaq allanngortinneqasssaappat, allannguinerillu taakku nioqqutillinnut annertuumik malunniuteqassanersut nalilernerqassaaq. Tusarniaanermik ilitsersuutaasumik anguniarneqartoq tassaavoq assigiissaakkamik neqeroorutinut atugaritinneqartut pillugit aamma anguniakkamut tulluuttuunersut pillugit nioqqutillit misilittagaat paasiniassallugu. Tamatuma Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut sukumiinerusumik tunngavissaqartissavai naliliinissamut neqeroorutit assigiissaakkat nalunaarasuartaateqarnermut peqqussut malinneraat, aamma assigiissaakkamik neqeroorutinut atugaritinneqartut naleqquttuunersut isumaqatigiissummumut pineqartumut naleqqiullugit. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut namminneq aamma naliliisarput isumaqatigiissut/neqeroorut assigiissagaq inatsisit piunasaqaataannik imaluunniit taassuma malittaannik malittarisassanik naammassinninersoq. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut naliliinerminnut atatillugu tusarniaasarput.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut isumaqatigiissutinik/neqeroorutinik assigiissaakkanik misissuinerat akuersinerunngilaq. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aallaqqaamulluunniit naliliigaluarpata isumaqatigiissut/neqeroorut assigiissagaq inatsisit piunasaqaataannik imaluunniit taassuma malittaannik malittarisassanik unioqqutitsinngitsaq, imaluunniit taanna piillugu aalajangiisimagaluarpata, taava tamanna akornutaassanngilaq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nammineerlutik imaluunniit maalaaruteqartoqarneratigut kingusinnerusukkut nutaamik aalajangiisinnaasut neqeroorut assigiissagaq pillugu.

Suliap ingerlanerani akuttunngitsumik Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisunut tulluartuussaaq pissutsit assigiinngitsut paasilluarnissaat anguniarniarlugu nalunaarasuartaateqarnikkut sullissisoq atassuteqarfigissallugu. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliinerat inerneqarsinnaavoq neqeroorut

aassigiissagaq malittarisassanik unioqqutitsisutut
aalajangiiffigineqassasoq. Tassunga atatillugu
Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut
nalunaarasuartaateqarnikkut sullissisoq peqqusinnaavaa
malittarisassanik malinninnermik amigaataasoq
iluarseqqullugu.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut neqeroorummik
assigiissaakkamik nakkutilliinerata inernera
nalunaarasuartaateqarnikkut sullissisumut pineqartumut
nalunaarutigineqassaaq Nalunaarasuartaateqarnermilu
Aqutsisut nittartagaannut ikkunneqassalluni.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nakkutilliinermi
oqartussatut aamma sullisisussaannermik tigumminnittup
pissusaasa misissorneqarnerat aallartissinnaavaat,
taassuma ataani akigititanik kiggitsinermik misissuineq.

Nalunaarasuartaateqarnermut inatsisaasut tunngavigalugit
Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aningaasatigut
naatsorsuuteqarnikkut qullersaallutik nakkutilliisuupput
nalunaarasuartaateqarnermut tunngasuni, taassuma ataani
paarlaatsitsilluni tapiinerit pisimasinnaaneri.
Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut tamatuminnga
nakkutilliitilluni Unammillernermit Nakkutilliisoqarfimmut
paasissutissanik pinngitsooratik malittariaqanngitsunik
piniarsinnaavoq.

Telestyrelsen som tilsynsmyndighed

Telestyrelsen er en uafhængig tilsynsmyndighed. Dette er lovfæstet i § 11, stk. 2 nr. 7 og 8, hvorefter Telestyrelsen skal: *føre tilsyn med koncessionen, forsyningspligten og andre tjenesteudbydere samt føre tilsyn med overholdelse af forordningen og de i medfør heraf fastsatte regler og vilkår.* Dette underbygges af teleforordningens § 12, hvorefter Landsstyret ikke kan give Telestyrelsen tjenestebefalinger om varetagelsen af disse myndighedsopgaver.: *Landsstyret kan ikke give Telestyrelsen tjenestebefaling om varetagelse af myndighedsopgaver vedrørende konkrete sager, om behandling og afgørelse af enkeltsager, eller om Telestyrelsens tilsynsforpligtelser med henblik på at sikre overholdelse af denne forordning og administrative forskrifter udstedt i medfør heraf.*

Telestyrelsen kan i medfør af bestemmelsen blandt andet føre tilsyn med koncessionshaver dvs. en udbyder med en stærk markedsposition og om denne eventuelt udnytter sin stærkere markedsposition ved en prisklemme på markedet. Telestyrelsens tilsynsforpligtelse omfatter endvidere forhold vedrørende udarbejdelse af standardtilbud, om ikke-diskrimination og om priskontrol. Endvidere kan Telestyrelsen føre et såkaldt legalitets tilsyn, dvs. påse om de forskellige bestemmelser i teleforordningen eller regler udstedt i medfør heraf, overholdes af branchen.

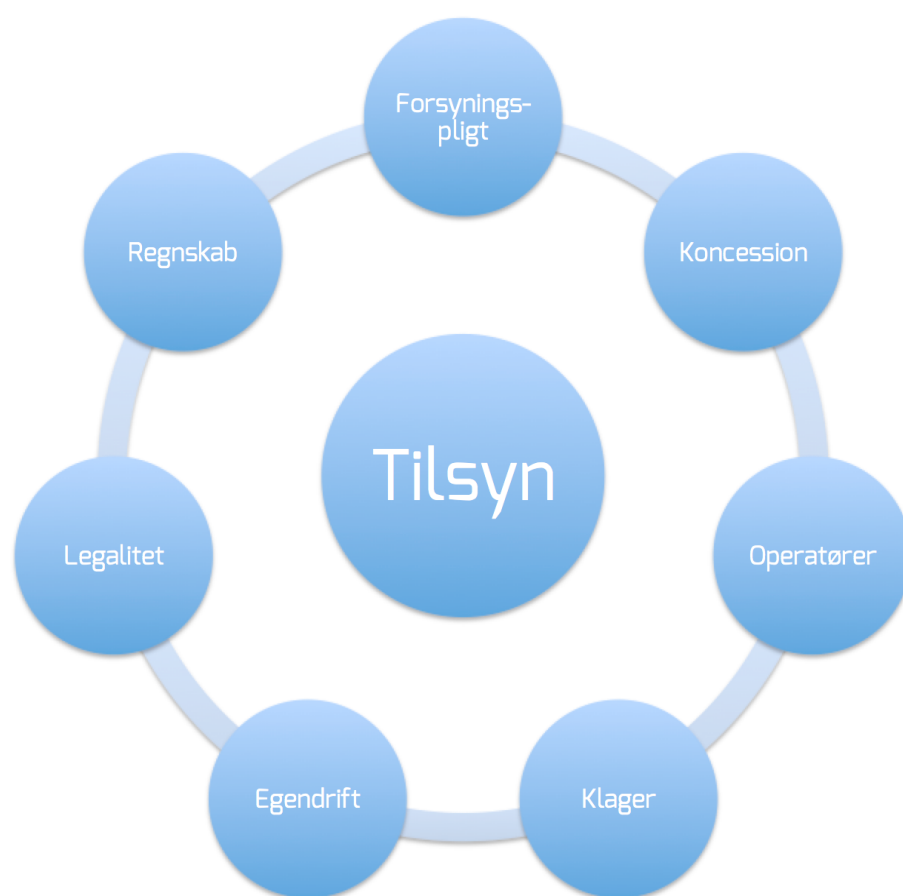
Telestyrelsens tilsyn kan udøves på baggrund af en klage eller af egen drift.

Særligt om klager

Hvis Telestyrelsens tilsyn udøves på baggrund af en klage, vil styrelsen efter modtagelsen af klagen søge sagen oplyst mest muligt. Dette sker først og fremmest ved at vurdere, om styrelsen har modtaget alle relevante oplysninger for at kunne udøve tilsynet. Vurderer styrelsen, at der skal indhentes flere oplysninger, kontaktes klageren med anmodning om disse. Herefter vil der blive foretaget relevant partshøring, hvor sagens parter, herunder det teleselskab sagen omhandler, vil blive hørt. I den forbindelse kan Telestyrelsen også indhente yderligere relevant information.

Som led i sagsoplysningen kan der også afholdes møder – enten med alle involverede parter repræsenteret eller hver for sig med de enkelte parter. Når styrelsen finder, at sagen er tilstrækkelig oplyst, vil der blive truffet afgørelse. Afgørelsen vil herefter blive meddelt klager og det teleselskab, der klages over samt eventuelle øvrige parter.

Figur 8 Telestyrelsens tilsynsopgaver

Tilsynssager af egen drift

Tilsynssager, der tages op af egen drift, kan eksempelvis opstå, hvis Telestyrelsen i forbindelse med en anmodning om indgåelse eller ændring af en aftale om samtrafik, jf. nedenfor, bliver opmærksom på, at et teleselskab eller koncessionshaver muligvis ikke overholder sine forpligtelser efter teleforordningen eller regler udstedt i medfør heraf. Telestyrelsen kan også føre tilsyn med om teleselskaber overholder de markedsregler og begrænsninger som koncessionen angiver.

Tilsyn med Aftaler/Standardtilbud – eksempel på proces

Tilsyn med et standardtilbud foregår på den måde, at Telestyrelsen i første omgang modtager en aftale/et standardtilbud fra et teleselskab. Der kan være tale om et helt nyt standardtilbud eller om ændringer af allerede gældende standardtilbud.

Når Telestyrelsen har modtaget aftalen/standardtilbuddet, vurderes det, om der skal foretages en vejledende branchehøring over tilbuddet. En branchehøring vil typisk være relevant, hvis der er tale om et helt nyt standardtilbud eller standardtilbud/aftale for et nyt engrosprodukt. Ligeledes vil Telestyrelsen gennemføre en høring, hvis der er tale om ændringer af standardtilbuddet, som vurderes at være af væsentlig betydning for branchen. Formålet med en vejledende høring er at indhente branchens praktiske erfaringer med standardtilbuddenes vilkår og hensigtsmæssighed. Dette kan give Telestyrelsen en mere nuanceret baggrund for at vurdere, om standardtilbuddene er i overensstemmelse med telelovgivningen, og om vilkårene i standardtilbuddene er rimelige henset til, hvad der følger af den relevante aftale. Telestyrelsen foretager også en egen vurdering af, om aftalen/standardtilbuddet er i overensstemmelse med lovgivningen eller regler udstedt i medfør heraf. Ved sin vurdering inddrager Telestyrelsen eventuelle høringssvar.

Telestyrelsens gennemgang af aftaler/standardtilbud er ikke en godkendelsesordning. Uanset om styrelsen indledningsvis vurderer, at et standardtilbud/aftale ikke er i strid med teleforordningen eller regler udstedt i medfør heraf, eller har truffet afgørelse herom, er dette ikke til hinder for, at Telestyrelsen af egen drift eller på baggrund af en klage på et senere tidspunkt træffer ny afgørelse vedrørende standardtilbuddet.

Undervejs i processen vil det ofte være relevant for Telestyrelsen at søge forskellige forhold afklaret ved kontakt til det pågældende teleselskab. Telestyrelsens tilsyn kan munde ud i afgørelser om, at standardtilbuddet ikke er i overensstemmelse med reglerne. I den forbindelse kan Telestyrelsen påbyde teleselskabet at bringe den manglende overholdelse til ophør.

Resultatet af Telestyrelsens tilsyn med standardtilbuddet meddeles det pågældende teleselskab og offentliggøres på Telestyrelsens hjemmeside.

Telestyrelsen kan som tilsynsmyndighed ligeledes igangsætte en undersøgelse af koncessionshavers forhold herunder en prisklemmeundersøgelse.

I henhold til den gældende telelovgivning har Telestyrelsen det overordnede regnskabsmæssige tilsyn på teleområdet, herunder tilsyn med evt. krydssubsidiering. Telestyrelsen kan under udøvelsen af dette tilsyn indhente ikke-bindende udtalelser fra Konkurrencetilsynet.

Pilersuisussaataaneq

Suli pilersuisussaataasumik toqqaasoqarnikuunngilaq. Tele Greenland akuersissuteqarpoq, Naalakkersuisut 2009-mi ammaassinermut aalajangigaannit killiligaasumik.

Sullissisut nutaat sullississutimik pisisartunut neqeroorutiginerinut malittaritillugu tunngavissaqarpoq niuffaffiup nalunaarasuartaateqarnikkut sullissinerit politikikkut kissaatigineqartut tunniunnerai takussallugu. Tamanna pisimangippat Naalakkersuisut sullissisumut ataatsimut arlalinnuunniit peqqusisinnaapput pilersuisussaataaqqullugit. Tassunga atatillugu eqqarsaatigineqassaaq pilersuisussaataasooq pisariaqarpat qanoq toqqarneqassanersoq, soorlu aamma nalilernerqassasoq pilersuisussaanerup aningaasalersorneqarnera qanoq aaqqiiffigineqassanersoq.

Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikut niuffaffiit ataatsimut isigalugu immikkoortunut pingaarnernut marlunnut immikkoortinneqarsinnaapput: niuffaffiit akuersissuteqarfusut aamma niuffaffiit killilersuiffiunngitsut. Niuffaffiit killilersuiffiunngitsut iluanni sullissisoq ataaseq arlalilluunniit Naalakkersuisunit peqquneqarsinnaapput pilersuisooqqullugit. Niuffaffinni akuersissuteqarfusuni pilersuisut akornini pilersuisooqqusilluni peqqusisoqarsinnanngilaq, Naalakkersuisut siumoortumik aalangiisinnammata niuffaffinni taakkunani akigitaasunik sullissinerullu qanoq annertutiginissaanik.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ulloq 22. august 2012 nassiussippat oqaaseqaammik imalimmik qanoq ililluni pisariaqarpat pilersuinissamik pisussaaffiliineq sullissisumut ataatsimut sullissisunulluunniit arlalinnut peqqussutigineqarsinnaanersoq. Oqaaseqaatip nassuiarppaa pilersuisussaataaneq pillugu siunissami suliassaq siunnersuutigalugulu malittarisassaliornissap pisariaqartup pilersinneqarnissaanut piffissap pilersaarusiugaq.

Pilersuisussaataanerup ingerlaqqinnera

Ataatsimut isigalugu pilersuisussaataanerup siunertaata siunissami aqqissuunneqarnissaa, imassaa sinaakutissaalu, isummerfigineqassapput, soorlu aamma pilersuisussaataanerup aningaasatigut aaqqiiffigineqarnissaa inissittariaqartoq.

Aallaaviuvoq nalunaarasuartaateqarnikkut sullississutit killilersuiffiunngitsut iluanni pilersuisussaataaneq peqqussutigineqarsinnaasoq. Pilersuisussaataanerup nassatarisaanik amigartooruteqartoqassagaluarpat ungasissumut nalunaarasuartaatigut attaveqaqatigiinnerup akitsuuserneratigut matuneqarsinnaapput.

Attaveqaatit ikuffeqanngitsunut aamma internettikkut attaveqaatinut ikuffeqanngitsunut niuffaffiit kisimik killilersugaanngimmata immikkoortumi killilerujussuarmi periarfissaqarpoq sullissisoq pilersuisussaataaqqullugu. Taamaattumik ammaassinissaq pillugu sulinermut ilaatittariaqarpoq ammaassiffiusut annertusisittariaqarnersut, assersuutigalugu nalinginnaasumik internettikkut sullissinerit tamakkertillugit. Taamaalluni Naalakkersuisut pilersuisussaataanermik peqqusisinnalissapput internettikkut sullississutinik pilersuisussaataanermik aamma amigartooruteqartoqassagaluarpat nalunaarasuartaateqarnikkut nioqqutillit aningaasaliissapput ungasissumut nalunaarasuartaatigut attaveqaqatigiinnerup akitsuuserneratigut.

Malittarisassanut unngaviusut

Nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummi § 25, stk. 1 nr. 1-3 tunngavigalugu sullissisoq ataaseq arlalilluunniit peqquneqarsinnaapput pilersuisussaataaqqullugit nalunaarasuartaateqarnikkut sullississutinik killilersuiffiunngitsunik aamma malittarisassanik aalangiisoqarsinnaavoq nalunaarasuartaateqarnikkut sullissisut sorliit pilersuisussaataaassanersut. Tamatuma tunngavia tassaavoq nalunaarasuartaateqarnikkut

sullississutit nalunaarsuartaateqarnermut peqqussummi § 2 tunngavigalugu ammaanneqarneruleriartortillugit pilersuinissamut akuerineqarnerit imaarutissapput taamalu aamma Naalackersuisut akigititanik aalajangisinnanerat sullissinerullu annertussusissaanik akuerisaasumit qinnuteqarnerit tunngavigalugit akuersinikkut imaluunnit nammineq aalajangernikkut.

Sullississutinut pilersuisussaataaffinnut killilersugaanngitsunut Naalackersuisut aamma aalajangersinnaavaat killiliinissamut tunngavissaq sullissinissat atortullu sorliit pilersuisussaataanermi sullississutinut ataasiakkanut ataani taaneqartuni sorliit ilaatitaassanissaannut:

- akigititaasut pineqartut annertunerpaaffissaat qaffanneqassasut siunissami pilersuisussaataanerup kinguneranik amigartooruteqarnissaq pinngitsoortinniarlugu, imaluunniit
- pilersuisussaataanerup kinguneranik amigartooruteqarnissaq aningaasalerneqassasooq kaaviiartitat qanoq annertutiginerat aallaavigalugu ungasissumut nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnerup, tassa radiokædip aamma qaammataasap atornerisigut, pilersuisussaataanermut akitsuuserneqarneratigut, imaluunniit
- taakku akuleriissinnerisigut.

Ungasissumut nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnerup akitsuutaa pilersuisussaataanerup kinguneranik amigartooruteqarsinnaanissamut matussutissaq akilersinneqassaaq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aamma Nalunaarasuartaateqarnermi Maalaaruteqarfup aningaasalerneqarnissaannut akitsuutip akilersinneqarneratulli.

Kiisalu Naalackersuisut piginnaatitaapput aalajangiissallutik malittarisassanik nalunaarasuartaatikkut sullississutinut pilersuisussaaffiutitaasunut pilersuisussaataanerup killiliiffigineqarnissaanut tunngasunik.. Aalajangiineq ilaatigut tunngaviliissaaq malittarisassanik tunngaviliinermut illoqarfiit nunaqarfillu avataanni pilersuisussaataaneq atuunnersooq pillugu.

Pilersuisussaataanermut malittarisassat

Tamanna tunngavigalugu Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut innersuussutigissavaat siumut isigisumik pilersuisussaataanermut tunngasunik malittarisassaliortoqaassasooq ilaatigut nalunaarutiliornikkut ataatsimik arlalinnilluunniit.

Nalunaarutinik saqqummiussineq eqqarsaatigalugu Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalackersuisooqarfik taama inatsisiliornermut akisussasuuvoq, taavalu Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut inatsisiliornermut piareersaasuullutik.

Forsyningspligt

Der er endnu ikke udpeget en forsyningspligtsudbyder. Tele Greenland har en koncession, der er begrænset af Naalakkersuisuts beslutning om liberalisering af 2009.

I takt med at de nye operatører udbyder deres tjenester til kunderne er der grundlag for at se på om markedet leverer de teletjenester der ønskes politisk. Er dette ikke tilfælde kan Naalakkersuisut pålægge én eller flere udbydere en forsyningspligt. I den forbindelse skal der gøres overvejelser om, hvordan en forsyningspligtudbyder eventuelt udpeges, ligesom det skal vurderes, hvordan finansieringen af forsyningspligttydelser bør tilrettelægges.

De grønlandske telemarkeder kan overordnet opdeles i to hovedgruppe: koncessionerede markeder og liberale markeder. Naalakkersuisut kan pålægge en eller flere operatører en forsyningspligt indenfor de liberale markeder. Der kan ikke pålægges forsyningspligt på koncessionerede markeder, idet Naalakkersuisut i forvejen kan fastsætte priser og serviceniveau for disse markeder.

Den 22. august 2012 fremsendte Telestyrelsen et notat om hvorledes en forsyningspligt eventuelt kan pålægges en eller flere operatører. Notatet redegjorde for et kommende arbejde med en forsyningspligt og foreslog en tidsplan for udarbejdelse af den nødvendige regulering.

Det videre forløb med forsyningspligten

Overordnet set skal der tages stilling til den fremtidige tilrettelæggelse af forsyningspligtens formål, indhold og rammer, ligesom finansieringen af forsyningspligten skal på plads.

Udgangspunktet er, at der kan pålægges forsyningspligt indenfor de liberaliserede teletjenester. Et eventuelt underskud ved en forsyningspligt finansieres gennem en afgift på langdistancekommunikation.

Idet det alene er markederne for trådløse forbindelser og internettjeneste over trådløs forbindelse, der er liberaliseret

er der tale om et meget snævert område, hvor det er muligt at pålægge en operatør en forsyningspligt. Det bør derfor indgå i arbejdet om området for liberaliseringen skal udvides til fx at omfatte internettjenester generelt. Naalakkersuisut vil således kunne pålægge forsyningspligt på internettjenesten og telebranchen ville skulle finansiere eventuelle underskud herved gennem afgiften på langdistancekommunikation.

Regelgrundlaget

I medfør af teleforordningens § 25, stk. 1 nr. 1-3 kan der udpeges en eller flere forsyningspligtudbydere for liberaliserede teletjenester og fastsættes regler om hvilke teletjenester, der skal være forsyningspligtige. Baggrunden for dette er, at efterhånden som teletjenester liberaliseres i henhold til § 2 i teleforordningen, vil koncessionsbestemmelserne blive udtømt og dermed Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte priser og serviceniveau gennem godkendelse af ansøgninger fra koncessionshaver eller ved egen beslutning.

For forsyningspligtjenester, der er liberaliserede, kan Naalakkersuisut endvidere bestemme grundlaget for en afgrænsning af, hvilke ydelser og faciliteter, der skal indgå i de enkelte forsyningspligttydelser (leveringspligten) herunder:

- at de pågældende maksimaltakster sættes op med henblik på at eliminere fremtidige forsyningspligtunderskud, eller
- at forsyningspligtunderskuddet skal finansieres ved at opkræve en omsætningsafhængig forsyningspligtavgift vedrørende benyttelsen af langdistancekommunikation, det vil sige radiokæde og satellit, eller
- en kombination heraf.

Afgiften på langdistancekommunikation til dækning af et eventuelt underskud på forsyningspligten opkræves på

samme måde som afgiften til finansiering af Telestyrelsen og Teleklagenævnet.

Endvidere er Naalakkersuisut bemyndiget til, at fastsætte regler vedrørende den nærmere afgrænsning af leveringspligten for de forsyningspligtige teletjenester. Bestemmelsen vil bl.a. danne grundlag for fastsættelse af regler om, hvorvidt der er forsyningspligt uden for by- og bygdezone.

Forsyningspligtregulering

På denne baggrund skal Telestyrelsen anbefale, at der fremadrettet foretages reguleringer på forsyningspligtområdet bl.a. i form af udarbejdelse af en eller flere bekendtgørelser.

I forhold til udstedelse af en bekendtgørelse er det Departementet for Sundhed og Infrastruktur der har det endelige ansvar for et sådant lovarbejde, medens Telestyrelsen er lovforberedende myndighed.

Nunat tamalaat akornanni suleqatigiinneq

International Telecommunications

Satellite Organization

International Telecommunications Satellite Organisation (ITSO) pilersinneqarpoq nunat tamat akornanni nalunaarasuartaatikku attaveqatigiittarnermut qaammataasanut kattuffik Intelsat namminersortunit pigineqalermat. ITSOp sulissaraa naalakkersuisut akornini kattuffittut qularnaassallugu Intelsat Ltd nalunaarasuartaatikku attaveqatigiittarnermut sullississutit tamanut ammasut pilersuutigissallugit, taakku ataanni oqaloqatigiinnikkut, datatigut aamma videokkut sullississutit nunarsuaq tamaat aamma immikkoortitsiviunnginneq tunngavigalugit. ITSO allaffeqarfia qitiusoq Washington, D.C., USA-mi inissisimavoq. Massakkorpiaq ITSO-mi ilaasortat naalagaaffit 149-upput.

ITSO tassaavoq Assembly of Parties (ataatsimeersuarneq), ataatsimiititaliat siunnersuisut, aamma allaffeqarfik mikisoq atajuartoq. Intelsat-ip namminersortunit tiguneqarneranut atatillugu isumaqatigiissutigineqarpoq ITSO ataannassasoq minnerpaamik ukiuni 12-nni juuli 2013 tikillugu. Assembly of Parties (AP-35) juuli 2012-imi pisumi aalajangerneqarpoq ITSO-mik isumaqatigiissut 2013-imi unitsinneqassanngitsoq, nalilernerqarmat suli pisariaqartinneqartoq Intelsat immikkutpisussaafeqartoq isumaqatigiissut Public Service Agreement (Inuiaqatigiinnut Sullissinissamik Isumaqatigiissut) tunngavigalugu. Nalingiinnasumik ataatsimeersuarnermi 2020-mi pisussami naalagaaffit ilaasortaasut isummerfigissavaat isumaqatigiissut 2021-mi atorunnarsinneqassanersoq.

Naalagaaffeqatigiinnerup soqutigisai Danmarkip, Erhvervsstyrelsen (Inuutissasiordernermi Aqutsisut) aqqutigalugit, ITSO-mi ingerlappai.

Piffissami juuni 2002 – juuni 2004 Danmark qinigaavoq ITSOp ataatsimiititaliat siunnersuisut aamma piffissami 2004 – 2005 aamma juuni 2010-miit juuni 2012-mut nunarsuup ilaanut siulittaasup tulliatut ITSOp nuanarsuup

ilagititaanut B-mut. AP-35-mi Danmark qinigaqqippoo ITSOp ataatsimiititaliat siunnersuisut 2014-imut.

Intelsat-ip namminersortunit tiguneqarneranut atatillugu isumaqatigiissutigineqarpoq ITSOp Intelsat-illu akornanni isumaqatigiissuteqartoqarpoq Public Service Kontrakt-imik (Inuiaqatigiinnut Sullissinissamik Isumaqatigiissut) sullissiviup pisussaaffii pillugit. Nunat Intelsatip atortuinik pinngitsoorsinnaangilluinnartut namminersortunit tiguneqarneratigut isumaqatigiissuteqarsinnaapput immikuk ittumik iluatinnaatilimmik qaammataasakkut piginnaasat akigititaasullu pillugit, Intelsat-illu tungaaniit ukiuni tullerni 12-nni atorunnaarsinneqanngitsumik, atuisulli tungaaniit ukioq ataasinnaaq pisussafiusumik. Isumaqatigiissutit, taaneqartartut LCO-kontrakter, atuisunut qularnaarpaat akigititanik qaffaanissamut eqqugaannginnissaannik ilutigalugulu qularnaveeqqusiillutik atuisunut allanut nalinginnaasumik akigititanik annikilliliinerit aamma LCO-kkut atuisunut akigititanik annikilliliinissamut nassataqassammata.

Isumaqatigiissutit LCO-t isumaqatigiissutigineqarput tunngavigalugit atuinissamut qaammataasallu piginnassaannik isumaqatigiissutit namminersortunit tiguneqarneranni atuuttut, t.a. 18. juuli 2001 naatsorsuutigalugu. Atuinissamut isumaqatigiissutit nutaat, taakkununga ilaallutik isumaqatigiissutaareersut annertusineqarneri, pillugit Kalaallit Nunaanni sullissisut pisisartut allat assigalugit niuernerpalaartumik isumaqatigiissuteqartariaqarput.

ITSOp Intelsat suleqatigalugu suliarilerpaat LCO "Special Capacity Renewal Programme" (LCO "Immikkut Ittumik Nutarterinissamut Atuuttoq)", LCO-mi pisisartut periarfissaqarfissaannik isumaqatigiissutit LCO-t 2013-imi atorunnaartussat sivitsornissaanut. Isumaqatigiissutit sivitsornissaannut atortussatut Intelsatip ITSO oqaloqatigiinnikkut suleqatigalugu suliarisimavaa assiggiissaakkanik isumaqatigiissutinut nutaanut missingersuut (Service Order Form).

ITSO nakkutiginniituuvoq ilaatigut Intelsatip pilersuisussaataitanermi eqqortinissaanut, taassuma ataadni pingaartumik isumaqatigiissutit LCO-t, ammalu INTELSATip ITSO-llu akornanni suleriaatsit pilersinneqarsimapput nakkutilliinerup tmatuma qularnaarnissaanut.

Isumaqatigiissutit LCO-t Intelsatimik suliffeqarfiup tungaaniit eqqortinneqanngippata isumaqatigiissitsiniarnermut atuuttussamut inegrlatitseqqinnermik, taamaalippallu ITSO ikiuisinnaavoq inatsisitigut allatigullu piukkunnaateqartumik ikuisussanik.

Kalaallit Nunaat LCO-kkut ilaasortatut akuerineqarpoq taamaalillunilu akuerineqarluni nunanut periarfissaqanngitsunut Intelsatip qaamataasakkut sullississutaanit ullumikkut pilersuutaanit aningaasaqarnikkut akilersinnaasunik pilersuisunik allanik atuisinnaanissamut periarfissaqanngitsunut ilaasutut.

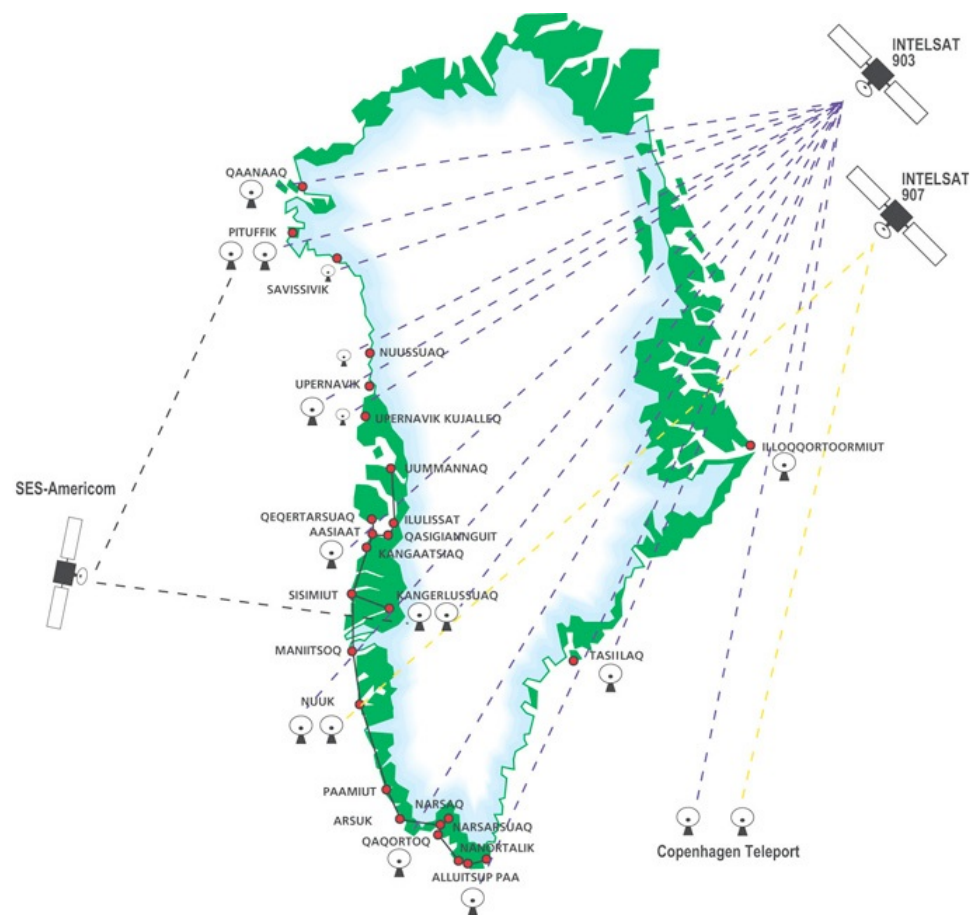
Pilersuisussatut akuerisaasup akisussaaffigaa qaammataasap atornissaaanut pisariaqartitsineq pilersaarusiorneqassasoq pitsaassusilimmik aamma piffissaq eqqarsaatigalugu siunissami ajornartorsiutaasinnaasut passunnissaannut periarfissalimmik.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aamma Tele Greenland qanimut suleqatigalugit Erhvervsstyrelsen-ip (Inuutissasionerme Aqutsisut) Naalagaaffeqatigiinnerup soqutigisai ITSOmut naleqqiullugit ingerlappai siunertaralugu Intelsatip pisussaaffini nakkutigigai qularnaassallugu.

Kalaallit Nunaata iluani qaammataasakkut attaveqaqatigiinnerup illersorneqarnera

Kalaallit Nunaata iluani qaammataasakkut attaveqaqatigiinnerup nunat tamalaat akornini qaammataasakkut attaveqaqatigiinnerup naligisarlugu illersorneqarpoq. ITSO-mik isumaqatigiissutit immikkoortua IV (b) periarfissiivoq nunap ataatsip qaammataasakkut attaveqaqatigiinnerata siulliunnissaanut. Immikkoortoq IV (b)-mut inissineqartarput nunap iluani tamanut ammasumik nalunaarasuartaateqarnikkut sullississutit, nunap immikkortuisa akornini nunamut tunngasunik bredbåndikkut atassuteqanngitsunut imminnullu pinngortitamit avissaartinneqarsimasunut ima immikkoorteqartigisumut nunap iluani attaveqaatinik taamaattunik ikkussiviusinnaanngitsunut.

Takussutissaq 9 Radiokæde aamma qaammataasamit sullinneqarneq

Tigusiffik: Tele Greenland A/S

Erhvervsstyrelsen-ip (Inuutissasionerme Aqutsisut) ulloq 18. januar 2012 Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aperai Kalaallit Nunaata kissatigineraa nunap iluani qaammataasakkut attaveqaqatigiinnerup illersorneqarnerata sivitsorneqarnissaa, attaveqaqatigiinnerlu taanna Kalaallit Nunaata suli atorpa Tunup kitaatalu avannaata Uummannap avannaaniittup sullinneranut.

Erhvervsstyrelsen-ip (Inuutissasionerme Aqutsisut) saaffiginnissutaa tunngaveqarpoq ITSO-mit ulloq 3. januar 2012 saaffiginnissummik, tassanilu ITSO ilisimatitsivoq Kalaallit Nunaata iluani qaammataasakkut attaveqaqatigiinnerup illersorneqarnera Intelsatip siullisutissallugu pisussaaffigisaa 2013-imi atorunnaassasoq. Tassunga atatillugu ITSO apeqquteqarpoq isumaqatigiissutit manna tikillugu atuuttup piffissamik killilikkamik suli ataatsimik sivitsorneqassaneqarnissaa kissaatigienqarnersoq.

Pilersuinissamik akuersissuteqartoq ulloq 31. januar 2012 Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisunut uppernarsaavoq

suliffeqarfiup kissaatigigaa immikkoortoq IV (b)-mi inissinneqarneq sivitsorneqassasoq.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Nalakkersuisoq ulloq 14. februar 2012 siunnersuuteqarpoq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut Erhvervsstyrelsen (Inuutissasionerme Aqutsisut) qinnuigissagai Kalaallit Nunaat sinnerlugu ITSO (AP-35) Kalaallit Nunaata iluani qaammataasakkut attaveqatigiinnerup inissinneqarnerata, imm. IV (b) ITSO-mik isumaqatigiissummi, sivitsorneqarnissaanik qinnuigissagaat.

ITSO ullut 3.-miit 6. juulimut 2012 nalinginnaasumik ataatsimeersuarpoq (AP-35) Kampala-mi, Uganda-mi. Nunat ilaasortat 76 peqataapput imaluunniit pisinnaatitsissutikkut sinnerneqarlutik.

Erhvervsstyrelsen-ip (Inuutissasionerme Aqutsisut) Danmark sinnerlugu peqataapput. Qallunaat aallartitaanut ilaalluni Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut sinniissuat aamma peqataavoq.

Ataatsimeersuarnerup Danmarkimit qinnuteqaat akueraat, tamatumalu immikkut ittumik inissisimaneq sivitsorpaa piffissamik ukiunik 4-nik, inissisimaneq Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi qaammataasakkut attaveqatigiinnermi sullississutinut atuutsinneqartoq.

Kalaallit Nunaata qinnuteqaataa ilaatigut ima imaqarpoq

Information in support of the Request for an Article IV (b) Determination in respect of Domestic Public Telecommunications Services for Greenland

The domestic telecommunication system in Greenland is singularly important to provide adequate communication with communities which are isolated by natural barriers of such a nature that they impede the establishment and operation of terrestrial wideband facilities.

The Party of Denmark, therefore, asks the Director General of ITSO to submit for consideration by the Assembly of Parties a request to apply the provisions of Article IV (b) of the ITSO Agreement to the domestic public telecommunications services of Greenland for another period of at least five years.

Danmarkip Kalaallit Nunaat sinnerlugu qinnuteqaataa Kalaallit Nunaata naalagaaffimmi qaammataasakkut attaveqatigiinnerata immikkoortoq IV (b) tunngavigalugu inissinneqarnerata sivitsorneqarnissaanut tunngasoq ITSO AP-35-mi akueraa. Taamaattumik immikkoortoq IV (b) tunngavigalugu inissinneq 2018 tikillugu atuutissaaq.

Kalaallit Nunaat sinnerlugu Danmark AP-35-mi ITSO Advisory Committee (IAC)-mut nunarsuup immikkoortuanut B-mut (Europap Kitaa) toqqarneqarpoq 2014-ip tungaanut Storbritannien (Tuluit Nunaat), Frankrig aamma Portugal peqatigalugit. Tamatuma kinguneraa Danmark aamma Intelsat-imut pisortatigoortuunngitsumik apeqquteqarsinnaammat Namminersorlutik Oqartussat kissaatigippassuk.

Danmark-Kalaallit Nunaata akornini nalunaarsuartaateqarnikkut pissutsinut ataatsimiititaliaq

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat Erhvervsstyrelsen (Inuutissasionerme Aqutsisut) IKT pillugu suleqatigai. Nunat tamalaat akornini malittarisassioortut attaveqatigiittarnerat pisarpoq ilaatigut ataatsimiinnerni taaneqartartumi "Danmark-Kalaallit Nunaata akornini nalunaarsuartaateqarnikkut pissutsinut ataatsimiititaliaq" saniatigullu aamma ulluinnarni e-mailimi eqimattani peqataasarnikkut tunngassuteqartunut isummanik paarlaateqatigiittarfinni.

Kalaallit Nunaannut Kalaallillu Nunaannit nalunaarsuartaateqarnikkut attaveqaatitigut atassuteqaatigiittarnermut inatsisiliorneq oqartussaanelu tamakkiisoq Kalaallit Nunaata tigunikuuaa. Tigusineq killeqarpoq pineqartumi isumaqatigiissutinut piffissanut tamanut atuuttunut nunallu tamalaat akornini pisinnaatitaanernut pisussaaffinnullu pioreersunut.

It-kkut nalunaarasuartaateqarnikkullu Kalaallit Nunaata Danmarkillu attaveqatigiinnerat nukittorsarniarlugu pilersinneqarpoq "Danmark-Kalaallit Nunaata akornini nalunaarsuartaateqarnikkut pissutsinut ataatsimiititaliaq", aamma isumaqatigiissutigineqarpoq "Siunissami qaammataasanut tunngasunik suleqatigiinnissaq".

"Danmark-Kalaallit Nunaata akornini nalunaarsuartaateqarnikkut pissutsinut ataatsimiititaliaq"-

mut suliakkiisummi erserpoq ataatsimiititaliaq tassaassasoq naalagaaffiup iluani nunallu tamalaat akornini pissutsit pillugit, Kalaallit Nunaanni inatsisiliornermut oqartussaanerullu suliarineranut ikt-mullu aamma radioqarnerup aqutsiffiuneranut kiisalu imarsiornermi ajunaalernermit aama isumannaallisaanermit sullissisutinut tunngasut pillugit pingaaruteqarsiinnaasunut oqalliffissiussasoq.

Ataatsimiititaliamut ilaasortaapput Kalaallit Nunaanni Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut, Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup, TELE Greenland A/S-ip, Erhvervsstyrelsen-ip (Inuutissasiornermi Aqutsisut) aamma TDC A/S-ip sinniisui. Ataatsimiititaliap siulittaasua suliamut akuusunut attuusunut attuumassuteqassanngilaq toqqarneqassallunilu Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling-ip (Ilisimatusarnermut, Teknologiiqumut aamma Ineriartornermut Ministereqarfik) aamma Naalakkersuisut isumasioqatigiinnerisigut.

Qaammataasaqarnermut suleqatigiinnerup sinaakkutaasa ilagaat ilaatigut annertuumik pingaartitsinnissaq immikkut ittumik soqutigisat qularnaarisussat Kalaallit Nunaannut qaammataasakkut sullinneqarnissamut atortut pisariaqartut qanoq ilisukkulluunniit pineqarsinnaaneritut.

Kiisalu aalajangersarneqarput nunat tamalaat akornini oqalliffinni oqaloqatigiittarnissanut sinaakkutissat qaammataasaqarnikkut aalajangiisarnerit Kalaallit Nunaannut iluaqutaasumik sunniiffiginissaannut. Suleqatigiinneq ingerlanneqarpoq Danmark-Kalaallit Nunaata akornini nalunaarsuartaateqarnikkut pissutsinut ataatsimiititaliai. Ataatsimiititaliaq ukiumut ataasiarluni nalunaarusiortarpoq Kalaallit Nunaata qaamataasatigut pilersorneqarnera pillugu.

Danmarkip, Savalimmiut nunanilu allani sullissisut suleqatigineri.

Nalunaarsuartaateqarnermut tunngasunik suliatigut inatsiseqarnikkullu Danmarkip, Kalaallit Nunaata Savalimiullu akornini suleqatigiinneq ineriartorsimavoq assigiinngissutqaraluarlutik aamma aallaaviit tunngaviillu nunat taakku akornini assigiinngikkaluartut.

Avatangiisini piunasaqarnerullutik malittarisassaqaqarfiuleraluttuinnartuni Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut pisariaqartippaat nalunaarasuartaateqarnerup iluani suleqatigiiffinnik inunnillu

ataasiakkaanik akuttoqatigiimik oqaloqateqartarnissaq immikkoortup ineriartornera malittarisassaqaqarnerullu tungaatigut kingunerusinnaasut pillugit. Tamatumunnga siunertaavoq ilaatigut Naalakkersuisut siunnersortassallugit inuutissarsiornikkut, aqqissuussinikkut teknologiillu tungaatigut nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffiup ineriartornera pillugu, aamma nunat tamalaat akornini pisut eqqarsaatigalugit. Siunnersuisutut akisussaaffimmut ilaavoq nalunaarasuartaateqarnikkut attaveqatigiittarnermut nutaamik inatsisiliornermut imaluunniit inatsisit pioreersut allanngortinnissaannut siunnersuusiorneq taamaaliornissaq pisariaqartinneqassappat.

Internationalt samarbejde

International Telecommunications Satellite Organization

International Telecommunications Satellite Organisation (ITSO) blev etableret i forbindelse med privatiseringen af den internationale telekommunikationssatellitorganisation Intelsat. ITSO's opgave er som en intergovernmental organisation at sikre, at Intelsat Ltd leverer offentlige telekommunikationsydelser, herunder tale, data og video på en global og ikke-diskriminerende basis. ITSO hovedkvarter er placeret in Washington, D.C., USA. Der er i øjeblikket 149 medlemsstater i ITSO.

ITSO består af Assembly of Parties (generalforsamling), en rådgivende komité, og et lille permanent sekretariat. I forbindelse med privatiseringen af Intelsat blev det vedtaget, at ITSO bevares i mindst 12 år frem til juli 2013. På ITSO's Assembly of Parties (AP-35) i juli 2012 blev det besluttet, at ITSO-aftalen ikke skal bringes til ophør i 2013, da der stadig vurderes at være behov for, at Intelsat er pålagt særlige forpligtelser i kraft af den Public Service Agreement, der er indgået. På den ordinære generalforsamling i 2020 skal medlemsstaterne tage stilling til, om aftalen skal bringes til ophør i 2021.

Danmark, ved Erhvervsstyrelsen, varetager Rigsfællesskabets interesser i ITSO.

Danmark var fra juni 2002 – juni 2004 valgt til ITSO's rådgivende komité og fra 2004 – 2005 samt fra juni 2010 til juni 2012 som regional viceformand for ITSO's region B. På AP-35 blev Danmark igen valgt som medlem af ITSO's rådgivende komité frem til 2014.

I forbindelse med privatiseringen af Intelsat blev der indgået en Public Service Kontrakt mellem ITSO og Intelsat om selskabets forpligtelser. Lande der er helt afhængige af Intelsat-systemet, kunne ved privatiseringen indgå en særligt fordelagtig kontrakt om satellitkapacitet og priser, som fra Intelsats side er uopsigelig i de følgende 12 år, men som fra

brugerens side kun forpligter ét år frem. Kontrakterne, der kaldes LCO-kontrakter, sikrer brugeren mod prisforhøjelser og giver samtidig en garanti for, at almindelige prisnedsættelser over for andre brugere også medfører prisnedsættelser for LCO-brugerne.

LCO-kontrakterne blev indgået på baggrund af de lejemål og de satellitkapaciteter, der eksisterede ved privatiseringen, dvs. pr. 18. juli 2001. For alle nye lejemål, herunder udvidelse af eksisterende lejemål, må operatører i Grønland i lighed med alle andre kunder hos Intelsat indgå en kommerciel aftale.

ITSO er i samarbejde med Intelsat ved at udarbejde et LCO "Special Capacity Renewal Programme", der skal give LCO-kunderne mulighed for at forlænge LCO-kontrakter, der udløber i 2013. Til brug for kontraktforlængelsen har Intelsat i dialog med ITSO udarbejdet udkast til nye standardkontrakter (Service Order Form).

ITSO fører bl.a. tilsyn med Intelsats opfyldelse af forsyningspligten, herunder især LCO-kontrakterne, og der er mellem ITSO og Intelsat etableret mekanismer, som skal sikre varetagelsen af dette tilsyn.

LCO-kontrakternes misligholdelse fra Intelsat-selskabets side kan i givet fald forfølges ved bindende voldgift, hvor ITSO vil kunne være behjælpelig med at finde kvalificeret juridisk og anden bistand.

Grønland er godkendt som LCO-bruger og er således accepteret som hørende til den gruppe lande, for hvem der ikke findes noget omkostningseffektivt alternativ til de satellittjenester Intelsat i dag leverer.

Koncessionshaver har ansvaret for, at behovet for satellitanvendelse planlægges med en kvalitet og tidshorisont, der gør det muligt at håndtere potentielle fremtidige problemer i tide.

I tæt samarbejde med Telestyrelsen og Tele Greenland varetager Erhvervsstyrelsen Rigsfællesskabets interesser i forhold til ITSO med henblik på sikring af Intelsats overholdelse af selskabets forpligtelser.

Beskyttelse af Grønlands interne satellitkommunikation

Grønlands interne satellitkommunikation er beskyttet på lige fod med international satellitkommunikation. ITSO aftalens artikel IV (b) giver mulighed for at prioritere national satellitkommunikation. Artikel IV (b) klassificering gives til indenlands offentlige teletjenester mellem områder, der ikke er forbundet af jordbaserede bredbåndsfaciliteter og er adskilt af naturlige barrierer af en så exceptionel karakter, at det forhindrer oprettelsen af en sådan infrastruktur.

Erhvervsstyrelsen forespurgte den 18. januar 2012 Telestyrelsen, om Grønland ønskede en forlængelse af beskyttelsen af den indenlandske satellitkommunikation som Grønland forsat anvender til servicering af den grønlandske østkyst samt vestkysten nord for Uummannaq.

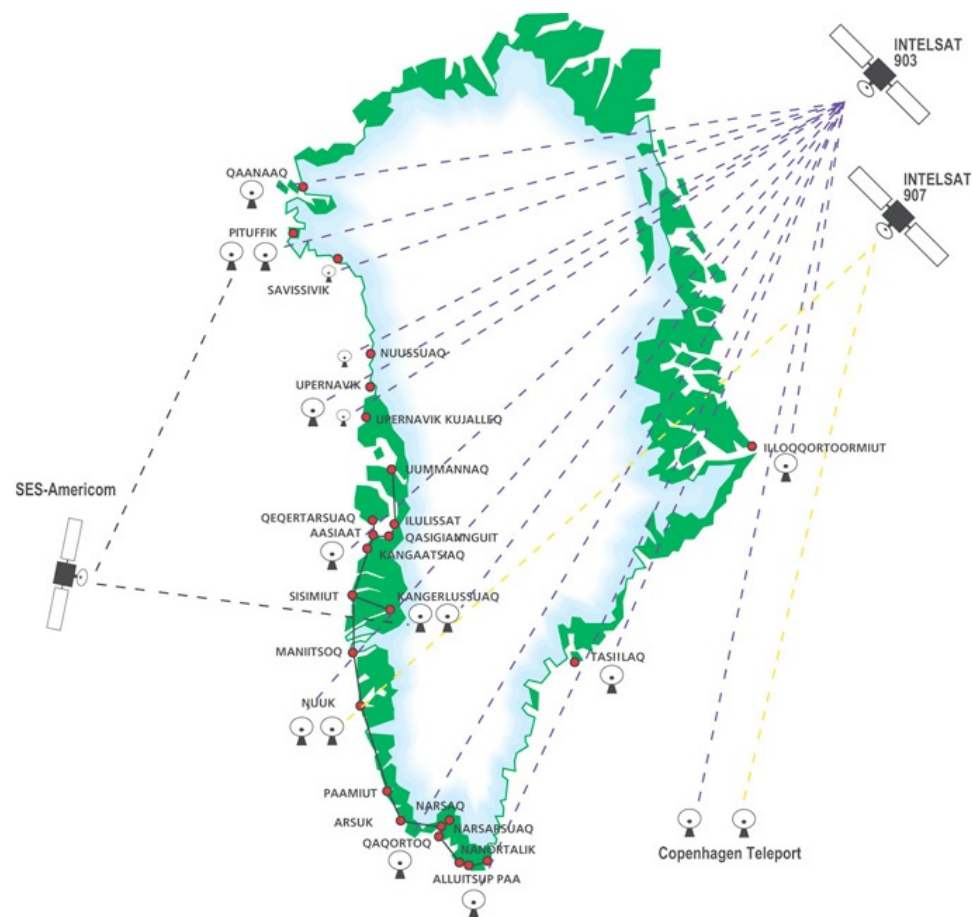
Erhvervsstyrelsens henvendelse kom på baggrund af en henvendelse fra ITSO den 3. januar 2012, hvor ITSO orienterede om, at den beskyttelse af Grønlands interne satellitkommunikation Intelsat er forpligtet til at prioritere, ville udløbe i 2013. I samme forbindelse forespurgte ITSO, om den hidtil gældende aftale ønskes forlænget med endnu en periode.

Koncessionshaver kunne den 31. januar 2012 over for Telestyrelsen bekræfte, at selskabet ønskede en forlængelse af artikel IV (b) klassificeringen.

Medlem af Naalakkersuisut for Boliger, Infrastruktur og Trafik indstillede den 14. februar 2012 til, at Telestyrelsen anmodede Erhvervsstyrelsen om på Grønlands vegne at ansøgte ITSO (AP-35) om en forlængelse af klassificeringen af grønlandsk satellitkommunikation, jf. artikel IV (b) i ITSO-aftalen.

ITSO afholdt den 3. til 6. juli 2012 ordinær generalforsamling (AP-35) i Kampala, Uganda. 76 medlemsstater deltog eller var repræsenteret gennem fuldmagt.

Figur 10 Radiokæde og satellitdækning

Kilde: Tele Greenland A/S

Danmark var repræsenteret ved Erhvervsstyrelsen. I den danske delegation indgik tillige en repræsentant fra Telestyrelsen.

Generalforsamlingen besluttede at imødekomme ansøgningen fra Danmark, som forlænger den særstatus i en 4 årig periode, der er tildelt nationale offentlige satellitkommunikationstjenester i Grønland.

Grønlands ansøgning omfattede følgende

Information in support of the Request for an Article IV (b) Determination in respect of Domestic Public Telecommunications Services for Greenland

The domestic telecommunication system in Greenland is singularly important to provide adequate communication with communities which are isolated by natural barriers of such a nature that they impede the establishment and operation of terrestrial wideband facilities.

The Party of Denmark, therefore, asks the Director General of ITSO to submit for consideration by the Assembly of Parties a request to apply the provisions of Article IV (b) of the ITSO Agreement to the domestic public telecommunications services of Greenland for another period of at least five years.

Danmarks ansøgning på Grønlands vegne om forlængelse af artikel IV (b) klassificeringen af Grønlands nationale satellitkommunikation blev vedtaget af ITSO på AP-35. Artikel IV (b) klassificeringen af grønlandsk satellitkommunikation er derfor gældende indtil 2018.

Danmark blev på AP-35 på vegne af Grønland, udpeget som medlem af ITSO Advisory Committee (IAC) for region B (Vesteuropa) frem til 2014 sammen med Storbritannien, Frankrig og Portugal. Det gør, at Danmark også uformelt kan rejse spørgsmål over for Intelsat, hvis Selvstyret måtte ønske det.

Udvalg vedrørende teleforhold Danmark – Grønland

Grønlands Selvstyre samarbejder med Erhvervsstyrelsen på IKT-området. Kontakten mellem de internationale regulatorer foregår bl.a. ved møder i det såkaldte "udvalg vedrørende teleforhold i Danmark og Grønland" og desuden på daglig basis ved deltagelse i e-mail grupper, hvor aktuelle synspunkter udveksles.

Grønland har overtaget den samlede lovgivnings- og myndighedskompetence vedrørende telekommunikation til og fra Grønland. Overtagelsen er begrænset af de til enhver tid bestående traktater og internationale rettigheder og forpligtelser på området.

For at styrke samarbejdsrelationerne mellem Grønland og Danmark på it- og teleområdet er der nedsat et "Udvalg vedrørende teleforhold Danmark - Grønland", og der er indgået en aftale om "Det fremtidige samarbejde på satellitområdet."

Det fremgår af kommissoriet for Udvalget vedrørende teleforhold Danmark - Grønland, at udvalget skal danne forum for drøftelser om nationale og internationale forhold, der har betydning for den grønlandske lovgivning og myndighedsudøvelse på ikt- og radioforvaltningsområdet

samt på forhold omkring de radiobaserede maritime nød- og sikkerhedstjenester.

I udvalget indgår repræsentanter for Telestyrelsen i Grønland, Departementet for Sundhed og Infrastruktur, TELE Greenland A/S, Erhvervsstyrelsen og TDC A/S. Udvalgets formand skal være uafhængig af de repræsenterede parter og udpeges i samråd mellem Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling og Naalakkersuisut.

Rammerne for samarbejdet på satellitområdet omfatter bl.a. en høj prioritering af de særlige interesser, der knytter sig til sikring af, at der til stadighed er de fornødne satellitressourcer til rådighed for Grønland.

Endvidere fastlægges der rammer for drøftelser i internationale fora med henblik på at påvirke beslutningerne på satellitområdet til gunst for Grønland. Samarbejdet bliver varetaget i Udvalget vedrørende teleforhold Danmark - Grønland. Udvalget afgiver en gang årligt en rapport om satellit-forsyningen for Grønland.

Samarbejdet med Danmark, Færøerne og andre internationale aktører

Telefagligt og teleretligt har der udviklet sig et samarbejde mellem Danmark, Grønland og Færøerne til trods for forskelle og forskellige udgangspunkter og forudsætninger landene imellem.

Stillet over for et stadig mere krævende regulatorisk miljø har Telestyrelsen behov for en regelmæssig dialog med organisationer og enkeltpersoner inden for telesektoren vedrørende sektorens udvikling og de potentielle reguleringsmæssige konsekvenser. Formålet hermed er blandt andet at kunne rådgive Naalakkersuisut med hensyn til den erhvervmæssige, strukturelle og teknologiske udvikling på markedet for telekommunikation, også set i et internationalt perspektiv. Dette rådgivningsmæssige ansvar omfatter også forslag til ny lovgivning eller ændringer i eksisterende lovgivning på telekommunikationsområdet i den udstrækning noget sådant måtte være påkrævet.

Sammissat aalajangiussat ajornartorsiutillu oqaasertalerneru naggasiineq

Teknologiip, sullississutit assigisaasalu sukkasuumik ineriartornerisa oqartussaallutik malittarisassaliortut inissisimanerat arlalitsigut pingaarutilimmik sunnerpaat, minnerunngitsumik paasissutissanik ujarlernerup aamma ineriartornerup sammiviisa misissornerisa tungaasigut.

Taamatut inissisimaneq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut unammillernerup kiffaanngissuseqartup piviusullu angunissaannut periaatsit sulit naleqqunnerinut ingerlaavartumik naliliinermut atortariaqarpaat politikikkut anguniakkat anguneqarnissaat, taakkununga ilaalluni pitsaanerpaamik akikinnerpaamillu oqarnek, anguniarlugu imaluunniit nalileeqqinnissamut pissutissaqarnerisooq nalilerniarlugu. Aamma taamatut periaatsit toqqarneqartut aallaavigalugit, kiffaanngissuseqarluni piviusumillu unammillerneq, misissuisoqartariaqarpoq malittarisassaliortutut oqartussasup unammillernerup aaqqissornerqarneranut atatillugu inissisimasinnaanissaa pillugu, malittarisaanillu naleqquttumik ingerlariaqqittariaqarluni.

Siunissami Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut suliasasa pingaarnarpaat ilagissavaat Naalackersuisut ineriartornermi sammiviit pingaarnersaanni paasissutissanik pingaarnernik ilisimatittassallugit politikikkut suliaqarfiup suliniaqatigiifiillu susassaqarfusut amerligaluttuinnartut ineriartornerit sammiviinut nutaanut piareersimatinniarlugit qisuariaqqaarnissaminut.

Tamatununga pisariaqarpoq paasissutissanik nunap iluani nunanullu allanut attaveqartarnermi paarlaateqatigiittarneq siunniussaqaarnerusoq ineriartornerup sammivii susassaqarfusut pillugit. Qularnanngitsumik pisariaqalissaaq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut suliniarneruneg avammullu sammineruneg isummernerminnut tunngaviginerussagaat, tamatumalu piunasaqaatigissavaa nunat allat suleqatiginerisa siunniunneqarnerunissaat nukittorsarneqarnissaallu aamma suliffeqarfiit nioqquteqarfillu, neqerooruteqartut, suliffissuaqarfiit, ilisimatusarnikkut misissuiviit il.il. akimorlugit attaveqatigiittarneq. Taamatut allanik suleqateqarneq

siunissami pisoqarnerani massakkumut naleqqiullugu siusinnerusukkut aallartinneqartariaqarpoq.

Taamaatumik paasissutissanik pissarsineq paasiuminarnerlu amerlasoorpassuartigut malittarisassaliornermi sakkussat pitsaanersarisarpaat niuffaffimmi akuusunut amerlanerpaanut tunngaveqqarluartumik aalajangiisinnaanissamut.

Siunissami unammilligassat

Ineriartornerup sammivii amerlasuut Nalunaarasuartaateqarnikkut ingerlatsiffinni paasineqarsinnaasut pasinartippaat malittarisassaliorneq pisarnertut manna tikillugu ingerlanneqarsimasooq immaqa ajornartorsiutinut amerliartuinnartunut aaqqiissutigissallugu naleqqulluannngitsuusoq.

Oqartussaalluni malittarisassaliortup annertunerujartuinnartumik eqqarsaatigisariaqarpai missorlugillu periaatsit allat niuffaffimmi ineriartornermik qiimmassaatissanik malittarisassaliornermi anguniagassat aamma suliamut akuusunut suleqatigeeriaatsit allat. Taamaalilluni Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut imminut paasisinnaasariaqarput "aqqutissiuisutut" akornutaasinnaasunik ajornanngiffiini piiasutut. Massakkut nunap iluani attaveqarnernut aaqqissuussaannermi malittarisassaliornissamut aallaavissat allaasinnaaneri atorfissaqartinneqartungalereerput sullissisutit naleqarnerulersitsisut malittarisassiuunnerinut naleqqiullugu taakkualu atornerinut.

Malittarisassaliornerup ingerlatinnerani pingaartuuvoq qularnaassallugu malittarisassaliornermi suliniutit assigiingitsut piffissamik eqquisumik aallartinnissaasa eqqarsaatigeqqissaarsimanissaat qularnaarniarlugu akuleriillutik sunniutaat siunertamit allaanerunnginniassammata.

Siunnersuutit tassunga

tunngassuteqartut

- I. Nakkutilliinissamut pisinnaasat annertusartariqarput, paasissutissanilu katersinermut ineriartornerullu sammiviisa misissornissaannut pikkorissuseq pisinnaanermullu annertussuseq ineriartortinneqartariaqarpoq.
- II. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut siunnersuisutut inissisimanerat annertunerulersinnaqartariaqarpoq siunertaqartillugu Naalakkersuisunut sukkasuumik paasissutissiisarniassammata nunap iluani nunanilu allani pingaarutilinnik ineriartornermi sammivinnik politkkikkut soqutiginaateqartunik aamma attaveqaqatigiinnerit pilersissinnaassallugit patajaallisarsinnaassallugillu malittarisassaliornermut kingunerisinnaasaat eqqarsaatigalugit.
- III. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ingerlaavartumik nalunaarusiortariaqarput ajornartorsiutinik unamminartunillu qulaarsisinnaasunik aaqqiinissamut suliniutinillu siunnersuutinik ilassuserlugit.
- IV. Ataatsimut isigalugu nunat tamalaat akornini suleqatigiinnermi peqataaneq siuttuunerlu peqataaffigineri aalajangersimasumik siunertaqartinneqartariaqarput annertusineqarlutillu.
- V. Malittarisassaliornermi ingerlatseriaatsimut periarfissatut allatut eqqarsaatigisariaqarpoq malittarisassat ataatsimoortut atulernissaasa ("Code of Conduct") eqqarsaatigilernerat suliamut soorlu internettimi aamma ataatsimut ingerlaarnermi akuusut attuumassuteqartut peqatigalugit. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut malittarisassaliornermi periarfissat allat tamaattut tulleriiarlugit misissortariaqarpoq, sammisanut nutaanut aamma sammisanut massakkut nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummut nutaanngilinumut atasut "malittarisassaliornikkut" isummersuutit aalajangersulerunikkit.
- VI. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut sullissineq suliassat ilaattut immikkut ittumik misissorneqarnerat aallarniissavat.

Unammillernermi Nakkutilliisunik

suleqateqarneq

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut akisussaasuupput nalunaarasuartaateqarnermi inatsisiliornerup sinaakkutissaanik malittarisassaliussallutik Unammillernermilu Nakkutilliisunik suleqateqassallutik suliassat nalinginnaasumik unammillernermut inatsisiliornerup iluaniittut pillugit.

Suleqatigiinnerup siunertaraa ilaatigut nalunaarasuartaateqarnikkut niuffaffinni unammillernerup sunniutilimmik nakkutigissallugu aamma inatsisiliorneq ataqatigiissaassallugu, isumasioqatigisassallugu il.il. Suliissiviit taakku marluk suliaasa, aamma ataavartumik paasissutissanik paarlaasseqatigiinnernik oqartussaasullu akornanni malittarisalimmik sulianik tulleriiarneralimmik, ataqatigiissaarnerisigut pinngitsoorneqarsinnaavoq galeriinnik suliassanik tigusisoqarnera imaluunniit pisoqarsinnaanera oqartussaasut arlaannaataluunniit qisuariarfiginngisaanik.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aamma Unammillernermi Nakkutilliisut sulinerminni siunniuppaat sammisamut tunngasunik nalunaarasuartaateqarnermi unammillernermut malittarisassaliornerup paasiniaqqissaarnissaa erseqqissisikkumallugu qanoq annertutigisumik sammisanullu tunngasumut sorlernut malittarisassaliornerup akornusiinera Unammillernermi Maalaaruteqartarfiup nalunaarasuartaateqarnikkut pissutsini unammillernermut inatsinik unioqqutitsineq pillugu akuliussinnaaneranut.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut Unammillernermi Nakkutilliisut suleqatigalugit ataatsimut ingerlaarnermut malittarisassat, pilersuisussaataitanerminni malittarisassat ajornartorsiorfiusullu tulleriiat arlallit, aallaavigalugit anguniarpoq ajornartorsiutit arlallit suuneri paasiniassallugit, sumi "aporaattoqarsinnaanersoq" nalunaarasuartaateqarnermut tunngasuni malittarisassat aamma unammillernermut inatsisit nalinginnaasut akornanni.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut pillugit nalunaarusiap suliarinera

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut massakkut nalunaarusiaq suliarat Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut sulianik ingerlatsisutut aamma nakkutilliissuullutik oqartussatut sulinerat nalunaarusiaralugu.

Suliat aallaavigaa nalunaarasuartaateqarnerut peqqussut. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut inatsisit malillugit pisussaapput Naalackersuisut ilisimatissallugit Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut tamakkerlutik allaffissornikkut ingerlatsinerat pillugu, taassua ataani suliat ataasiakkaat annertuumik sunniutillit Naalackersuisunut ilisimassallugit soqutiginaateqarsinnaasut. Aama nangillugu ersepoq Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nammineq sulitugalugu misissuinernik ingerlatsisassasut nassuiaanernillu suliaqartassasasut aqutsisoqarfup nakkutilliisutut sulinerminut atatillugu.

Ukiumoortumik nalunaarusiap, Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut Naalackersuisunut tunniussassaata, saniatigut Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ukiumoortumik nalunaarasuartaateqarnerup iluani immikkoortunut siunnersuusiortassapput imaluunniit ajornartorsiutaasinnasunut oqaasertaliisassallutik, Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ukiup tulluuttup qaangiutinnginnerani annertunerusunik nassuiaasiortariaqarfusuni misissuiffiusariaqartuniluunniit immikkoortumut aningaasaliissutit tunngavigalugit ingerlanneqartussanik.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aama pisussaataapput Naalackersuisunut siunnersortaassallutik ineriartornermullu malinnaassallutik inatsisiliornissamut inatsisinillu atuuttunut misilittakkat pillugit siunnersuusiussallutik.

Nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummi aalajangikkat taakku aqutugalugit Naalackersuisut nalunaarasuartaateqarnermi ineriartornermut malinnaasinnapput namminnerlu sulianik ingerlatsinerit sunniuteqarfigisinnallugit Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut isumasiortarlugit suleqatigalugillu.

Kiisalu inatsisit periarfissaqalersippaat Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut naalackersuinikkut kissaatigisat immikkoortoqarfimmut ilanngutitissallugit

pisariaqarpallu angusaqarnissamik naalackersuisoqarfik isumaqatigiissusiorfigissallugu.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut nassuiaataat samisat toqqakkat sammissavaat nalunaarasuartaateqarnermut suliaqarnermut, ingerlatsinermut inatsiseqarnermut aamma aqqissuunneqarnermut tunngasut, taakku ataanni ilaatigut.

- ingerlatsinermut inatsiseqarnermiit isigalugu nalunaarasuartaateqarnermut peqqussutip atuuttup misissoqqissaarnera. Ilaatigut imaappoq sulianik passussinerup nalinginnaasup aamma ingerlatsinermut ajunngitsumik ileqqoqarnerup sulianik passussinermut malittarisassat malillugit nalunaarasuartaateqarnermullu peqqussut malillugu ingerlanneqarnerisa qanimut nalilernerat.
- Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut attaviitsuullutik inissisimanerata ingerlaneratalu misissornera
- Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut akisussaaffi Naalackersuisunut aamma Inatsisartunut
- Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut malittarisassiuussinermut pilersaarutaat

Kiisalu misissorneqarniarput:

- Ingerlatsinermi/nalunaarasuartaateqarnerup iluani iluareqqusaarluni ingerlaneq taamaaliornermullu illersuutissat
- Naliliineq angusaqarniarlunilu aqutsineq
- Nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummut naleqqiullugu ingerlatsinermut inatsiseqarnermut malittarisassat malinneqarnissaasa eqqortinneri isuagissallugit.

Nalunaarusiaq 2014-ip aallartinnerani nassiuunneqassasoq ilimagineqarpoq.

Identificerede emner og problemstillinger

Den hurtige udvikling med hensyn til teknologi, tjenester og lignende påvirker den regulerende myndigheds rolle på en række afgørende måder, ikke mindst med hensyn til informationssøgning og kapacitet til at analysere udviklingstendenserne.

Denne rolle bør Telestyrelsen anvende til en løbende vurdering af, om de valgte metoder til opnåelse af fri og reel konkurrence fortsat er relevante med henblik på at opnå de politiske mål herunder bl.a. bedst og billigst, eller om der er grund til revurdering. Ligeledes bør der med udgangspunkt i de valgte metoder, fri og reel konkurrence, foretages en analyse af den regulerende myndigheds potentielle rolle i forbindelse med en strukturering af konkurrencen, hvorefter de hensigtsmæssige skridt bør tages.

Telestyrelsen vil i fremtiden få som en af sine afgørende opgaver at forsyne Naalakkersuisut med de mest væsentlige oplysninger om de vigtigste udviklingstendenser med henblik på at sætte det politiske system og det stigende antal relevante organisationer i stand til at håndtere de nye udviklingstendenser proaktivt.

Dette kræver en mere fokuseret informationsudveksling vedrørende relevante udviklingstendenser nationalt og internationalt. Der vil utvivlsomt blive behov for en mere aktiv, udadvendt holdning fra Telestyrelsens side, der kræver fokusering på og styrkelse af det internationale samarbejde og dialogen med andre på tværs af institutioner og brancher, med udbydere, industrien, forskningsinstitutioner mv. Et sådant samspil med andre bør fremover iværksættes tidligere end det hidtil har været tilfældet i praksis.

Tilvejebringelsen af informationer og gennemsækelighed kan derfor på mange måder være det mest effektive reguleringsværktøj, der gør det muligt for de forskellige aktører på markedet at træffe mere kvalificerede beslutninger.

Kommende udfordringer

Mange af de udviklingstendenser, der kan identificeres i Telesektoren antyder, at den traditionelle form for regulering, som den har været praktiseret til dato, måske ikke er et relevant/hensigtsmæssigt svar på et stigende antal problemstillinger.

Den regulerende myndighed må i stigende grad overveje og udforske alternative metoder til at stimulere udviklingen på markedet i retning af de reguleringsmæssige mål samt alternative måder at samarbejde med aktørerne på. Telestyrelsen bør således opfatte sig selv som "facilitator", der har til opgave at fjerne hindringer, hvor det er muligt. Allerede nu ser der ud til at være et behov for en anden tilgang til regulering af den underliggende infrastruktur i forhold til reguleringen af de værdiforøgende tjenesteydelser samt anvendelsen heraf.

Det er vigtigt for reguleringsprocessen at sikre, at timingen af de forskellige reguleringsmæssige tiltag er nøje overvejet for at sikre, at den kombinerede virkning ikke bliver utilsigtet.

Relaterede anbefalinger

- I. Kapaciteten til overvågning bør opgraderes, og der bør udvikles stor færdighed og et højt kompetenceniveau inden for områderne informationsopsamling og analyse af udviklingstendenser.
- II. Telestyrelsens rådgivende rolle bør udvides og målrettes med henblik på hurtigt at kunne informere Naalakkersuisut om betydelige nationale og internationale udviklingstendenser af politisk interesse og at kunne etablere og stabilisere en dialog med hensyn til de reguleringsmæssige konsekvenser.
- III. Telestyrelsen bør løbende udfærdige rapporter som identificerer problemer og udfordringer bilagt løsningsforslag og tiltag.

- IV. Deltagelse og lederskab i internationalt samarbejde generelt, bør målrettes og udvides.
- V. Som alternative reguleringsprocedurer kunne man overveje etablering af et regelsæt ("Code of Conduct") sammen med de relevante aktører inden for områder som internettet og samtrafik. Telestyrelsen bør overveje sådanne mulige alternative reguleringstiltag systematisk, når man fastlægger sin "reguleringsmæssige" holdning til nye emner samt til emner der i øjeblikket er underkastet en på mange måder forældet teleforordning.
- VI. Telestyrelsen igangsætter en specialundersøgelse af sagsbehandling som opgavetype.

Samarbejde med Konkurrencetilsynet

Telestyrelsen har ansvaret for reguleringen inden for telelovgivningens rammer og samarbejder med Konkurrencetilsynet på områder, der falder ind under den almindelige konkurrencelovgivning.

Formålet med samarbejdet er dels at sikre, at der sker en effektiv konkurrenceovervågning af telemarkederne og koordinere lovgivning, sparring mv. Ved koordineringen af de to instansers aktiviteter, som også består af en løbende udveksling af viden og en formaliseret forretningsgang myndighederne imellem, undgås overlappende indgreb eller at forhold opstår, som ingen af de pågældende myndigheder griber ind over for.

Telestyrelsen og Konkurrencetilsynet vil arbejde hen imod en kortlægning af den sektorspecifikke konkurrenceregulering på teleområdet med henblik på at få afklaret, i hvilket omfang og på hvilke områder den sektorspecifikke regulering hindrer, at Konkurrencenævnet kunne gribe ind over for forhold på teleområdet, der udgjorde en overtrædelse af konkurrenceloven.

Telestyrelsen arbejder i samarbejde med Konkurrencetilsynet på, at identificere en række problemstillinger med udgangspunkt i samtrafikreguleringen, forsyningspligtreguleringen og en række problemfelter, hvor der kunne være risiko for "kollision" mellem den telespecifikke regulering og den generelle konkurrencelov.

Udarbejdelse af en redegørelse om Telestyrelsen

Telestyrelsen er på nuværende tidspunkt ved at udarbejde en redegørelse om Telestyrelsen som forvaltnings- og tilsynsmyndighed.

Udgangspunktet for arbejdet fremgår af teleforordningen. Telestyrelsen har ifølge loven pligt til, at orientere Naalakkersuisut om forhold vedrørende Telestyrelsens samlede administration, herunder om enkeltsager af større rækkevidde, som Naalakkersuisut må skønnes at have interesse i at være bekendt med. Det fremgår videre, at Telestyrelsen af egen drift skal udarbejde undersøgelser og udredninger som et led i styrelsens virke som tilsynsmyndighed.

Udover den årsrapport som Telestyrelsen årligt skal forelægge for Naalakkersuisut, skal Telestyrelsen årligt forelægge forslag til områder eller problemstillinger inden for telesektoren, hvor der er behov for, at Telestyrelsen inden for det følgende år, iværksætter større sektorfinansierede udredninger eller undersøgelser.

Telestyrelsen har endvidere en forpligtelse til, at rådgive Naalakkersuisut og at overvåge udviklingen og udarbejde forslag til lovgivning og erfaringer vedrørende gældende lovgivning.

Det er gennem disse bestemmelser i teleforordningen at Naalakkersuisut kan holde sig orienteret om udviklingen på teleområdet og selv præge processerne politisk i et samspil og samarbejde med Telestyrelsen.

Endvidere åbner lovgivningen op for, at Telestyrelsen kan implementere politiske ønsker på området samt eventuelt udarbejde en resultatkontrakt i forhold til det enkelte departement.

Telestyrelsens redegørelse vil berøre udvalgte emner af telefaglig, forvaltningsretlig og organisatorisk karakter herunder bl.a.

- en analyse af den nuværende teleforordning i et forvaltningsretligt perspektiv. Det vil bl.a. sige, en nærmere vurdering af den almindelige sagsbehandling og god forvaltningsskik som finder sted i overensstemmelse med sagsbehandlingsreglerne og teleforordningen

- en undersøgelse af Telestyrelsens uafhængige rolle og funktion
- Telestyrelsen ansvar over for Naalakkersuisut og Inatsisartut
- Telestyrelsens regulerings strategier

Endvidere søges undersøgt:

- Opportunistisk adfærd i forvaltningen/telesektoren og et værn mod denne
- Evaluering og effektorienteret styring
- Håndhævelse af de forvaltningsretlige regler i forhold til teleforordningen

Redegørelsen forventes at blive udsendt i begyndelsen af 2014.

2

Naatsorsuutit / Regnskab

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut aamma Nalunaarasuartaateqarnermi Maalaaruteqarfik nalunaarasuartaateqarnermi nioqqutilinnit aningaasalerneqarpoq, tak. § 28 nalunaarasuartaateqarnermut peqqussummi. Aningaasalerneqarnissamut nalunaarasuartaatitigut ungasissumut attaveqaqatigiittarneq immikkut ittumik akitsuuserneqarpoq pilersuinissamut akuersissutilimmit akiliisitsissutigineqartartoq, Nalunaarasuartaateqarnermilu Aqutsisunut akuersissutilimit akiliutigineqartartoq. Taamaalilluni Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut Namminersorlutik Oqartussanit aningaasalerneqarneq ajorpoq, kisanni nalunaarasuartaateqarnermi nioqqutilinnit. Soorlu aamma Nalunaarasuartaateqarnermi Maalaaruteqarfik Namminersorlutik Oqartussanit aningaasalerneqarneq ajortoq.

Ungasissumut attaveqaqatigiittarnermut akileraarutit tamakkerlutik ukiumut kr. 3 mio-upput. Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ingerlannerannut atugassat 2012-imi kr. 2,5 mio-upput. Nalunaarasuartaateqarnermi Maalaaruteqarfup 2012-imi ingerlanneranut, konto pingaarneq 73.01.06, kr. 0,5 mio. atorneqarput. Akitsuusummit akiliutaasimasumit Nalunaarasuartaateqarnermi Maalaaruteqarfimmut atugassat ingerlateqqinneqartarput Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut.

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut ingerlannerannut atugassat akitsuusiinikkut isertitat ukiumut 2.500.000 kr. pilersaarutinut naatsorsuutigineqarput. Amerlanersaat akissarsianut siunnersortinullu akiliutinut atorneqarput. Annikitsumik sinneqartooruteqarsimappat amigartooruteqarluniluunniit ukiup tullianut nuunneqassapput.

Telestyrelsen og Teleklagenævnet er finansieret af telebranchen, jf. § 28 i teleforordningen. Til finansiering afkræves en særlig afgift på forbrug af langdistancekommunikation, som opkræves af koncessionshaver, der indbetaler afgiften til Telestyrelsen. Således er Telestyrelsen ikke finansieret af Selvstyret, men af telebranchen. Ligesom det uafhængige Teleklagenævn heller ikke finansieres af Selvstyret.

Den samlede afgift på langdistancekommunikation udgør kr. 3 mio. pr. år. Andelen til drift af Telestyrelsen udgjorde kr. 2,5 mio. i 2012. Andelen til drift af Teleklagenævnet, hovedkonto 73.01.06, udgjorde kr. 0,5 mio. i 2012. Teleklagenævnets andel af den opkrævede afgift på langdistance kommunikation videresendes til Departementet for Sundhed og Infrastruktur.

Der er budgetteret med en årlig afgiftsindtægt på 2.500.000 kr. til driften af Telestyrelsen. Hovedparten er blevet brugt til løn og konsulenttydelser. Såfremt der skulle være et mindre overskud eller underskud overføres det til året efter.

Aningaasat t.kr.- nngorlugit / Beløb i tkr.	2011 Pilersaarutit / Budget	2011 Naatsorsuutit / Regnskab	2012 Pilersaarutit / Budget	2012 Naatsorsuutit / Regnskab	2013 Pilersaarutit / Budget
Aningaasaliissutit / Bevilling	2.275	2.275	2.563	2.563	3065
Ungasissumut attaveqaqatigiittarner mut akitsuut / Afgift på langdistance kommunikation	2.275	2.275	2.500	2.500	2.500
Sinneqatoorutit ingerlateqqitat / Overført resultat	0	0	63	63	565
Aningaasartuutit / Udgifter	2.275	2.212	2.671	1.998	2.923
Akissarsiat / Løn	1.250	1.196	1.700	1.333	1.783
Siunnersortinut atukkat / Konsulentydelse	825	683	602	167	805
Nunat tamat akornini suleqatigiinnernut / Internationalt samarbejde	75	85	75	90	75
Allaffissorneq / Administration	125	249	294	409	259
Inernera / Resultat	0	63	-107	565	142

Nalunaarasuartaateqarnermi Aqutsisut - Telestyrelsen

Hans Egedesvej 3, postboks 689, 3900 Nuuk

Tlf. 32 80 33

Fax 32 78 50

E-mail telestyrelsen@nanoq.gl

www.telestyrelsen.gl

GLN: 5790001954024

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

